

BUITENGEWONE

EXTRAORDINARY

STAATSKOERANT

VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GOVERNMENT GAZETTE

REGULASIEKOERANT No. 997

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

PRYS 10c PRICE

OORSEE 15c OVERSEAS

POSVRY—POST FREE

REGULATION GAZETTE No. 997

Registered at the Post Office as a Newspaper

VOL. 37.]

PRETORIA, 26 JULIE 1968.
25 JULY

[No. 2136.

GOEWERMENTSKENNISGEWINGS.

DEPARTEMENT VAN ARBEID.

No. R. 1295. 26 Julie 1968.

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956.

BOUNYWERHEID, WESTELIKE PROVINSIE.

OOREENKOMS VIR DIE PLATTELANDSE
GEBIEDE.

Ek, Marais Viljoen, Minister van Arbeid, verklaar hierby—

(a) kragtens artikel 48 (1) (a) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, dat die bepalings van die Ooreenkoms wat in die Bylae hiervan verskyn en op die Bounywerheid betrekking het, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 31 Julie 1972 eindig, bindend is vir die werkgewersorganisasie en die vakverenigings wat genoemde Ooreenkoms aangegaan het en vir die werkgewers en werknemers wat lede van genoemde organisasie of verenigings is;

(b) kragtens artikel 48 (1) (b) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (1), 2, 32, 33 en 35, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 31 Julie 1972 eindig, bindend is vir alle ander werkgewers en werknemers as dié genoem in paragraaf (a) van hierdie kennisgewing, wat betrokke is by of in diens is in genoemde Nywerheid in die landdrostrikte Paarl, Wellington, Stellenbosch, Somerset-Wes en Strand (uitgesonderd daardie gedeelte van die landdrostrik Stellenbosch wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 283 van 2 Maart 1962 binne die landdrostrik Bellville geval het); en

A—30666

GOVERNMENT NOTICES.

DEPARTMENT OF LABOUR.

No. R. 1295 26 July 1968.

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956.

BUILDING INDUSTRY, WESTERN PROVINCE.

AGREEMENT FOR THE COUNTRY DISTRICTS.

I, Marais Viljoen, Minister of Labour, hereby—

(a) in terms of section 48 (1) (a) of the Industrial Conciliation Act, 1956, declare that the provisions of the Agreement which appears in the Schedule hereto and which relates to the Building Industry, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 31 July 1972, upon the employers' organisation and the trade unions which entered into the said agreement and upon the employers and employees who are members of the said organisation or unions;

(b) in terms of section 48 (1) (b) of the said Act, declare that the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (1), 2, 32, 33 and 35, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 31 July 1972, upon all employers and employees other than those referred to in paragraph (a) of this notice, who are engaged or employed in the said Industry in the Magisterial Districts of Paarl, Wellington, Stellenbosch, Somerset West and Strand (excluding that portion of the Magisterial District of Stellenbosch which prior to the publication of Government Notice No. 283 of 2 March 1962 fell within the Magisterial District of Bellville; and

1—2136

(c) kragtens artikel 48 (3) (a) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (1), 2, 32, 33 and 35, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 31 Julie 1972 eindig, in die landdrosdistrikte Paarl, Wellington, Stellenbosch, Somerset-Wes en Strand (uitgesonderd daardie gedeelte van die landdrosdistrik Stellenbosch wat voor die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 283 van 2 Maart 1962 binne die landdrosdistrik Bellville geval het) *mutatis mutandis* bindend is vir alle Bantoes in diens in genoemde Nywerheid by dié werkgewers vir wie enigen van genoemde bepalings ten opsigte van werknemers bindend is en vir daardie werkgewers ten opsigte van Bantoes in hul diens.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

BYLAE.

NYWERHEIDSRaad VIR DIE BOUNYWERHEID (WESTELIKE PROVINSIE).

OOREENKOMS

ingevolge die bepalings van die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956, soos gewysig, gesluit en aangegaan deur en tussen die

Boland Master Builders' Association

(hieronder die "werkgewers" of die "werkgewersorganisasie" genoem), aan die een kant, en die

Amalgamated Society of Woodworkers;

South African Operative Masons' Society;

South African Woodworkers' Union;

Western Province Building and Allied Trades' Union;

Western Province Building Workers' Union

(hieronder die "werknemers" of die "vakverenigings" genoem), aan die ander kant,

wat die partye is by die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Westelike Provinsie).

1. TOEPASSINGSBESTEK.

(1) Die bepalings van hierdie Ooreenkoms moet nagekom word in die landdrosdistrikte Paarl, Somerset-Wes, Stellenbosch, Strand en Wellington (maar uitgesonderd daardie gedeelte van die landdrosdistrik Stellenbosch wat vóór die publikasie van Goewermentskennisgewing No. 283 van 2 Maart 1962 binne die landdrosdistrik Bellville geval het) deur alle werkgewers in die Bounywerheid wat lede van die werkgewersorganisasie is en deur alle werknemers wat in genoemde Nywerheid in diens is en lede van die vakverenigings is.

(2) Ondanks die bepalings van subklousule (1), is die bepalings van hierdie Ooreenkoms—

(a) van toepassing op vakleerlinge slegs in dié mate wat dit nie onbestaanbaar is met die bepalings van die Wet op Vakleerlinge, 1944, of 'n kontrak aangegaan of voorwaardes daarkragtens voorgeskryf nie;

(b) van toepassing op kwekelinge ingevolge die Wet op Op-leiding van Ambagsmanne, 1951 (Wet No. 38 van 1951), slegs in dié mate wat dit nie onbestaanbaar is met regulasies gemaak of voorwaardes ingevolge daardie Wet voorgeskryf nie.

(3) Die bepalings van klousules 20, 22, 26, 31 en 34 is nie van toepassing op werknemers wat ongeskoolde werk verrig nie.

2. GELDIGHEIDSDUUR VAN OOREENKOMS.

Hierdie Ooreenkoms tree in werking op dié datum wat die Minister van Arbeid kragtens artikel 48 van die Wet mag vasstel en bly van krag van daardie datum af tot 31 Julie 1972, of vir dié tydperk wat die Minister mag bepaal.

(c) in terms of section 48 (3) (a) of the said Act, declare that in the Magisterial Districts of Paarl, Wellington, Stellenbosch, Somerset West and Strand (excluding that portion of the Magisterial District of Stellenbosch which prior to the publication of Government Notice No. 283 of 2 March 1962 fell within the Magisterial District of Bellville) and from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 31 July 1972, the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (1), 2, 32, 33 and 35, shall *mutatis mutandis* be binding upon all Bantu employed in the said Industry by the employers upon whom any of the said provisions are binding in respect of employees and upon those employers in respect of Bantu in their employ.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

SCHEDULE.

INDUSTRIAL COUNCIL FOR THE BUILDING INDUSTRY (WESTERN PROVINCE).

AGREEMENT

in accordance with the provisions of the Industrial Conciliation Act, 1956, as amended, made and entered into by and between the

Boland Master Builders' Association

(hereinafter called "the employers" or "the employers' organisation"), of the one part, and the

Amalgamated Society of Woodworkers;

South African Operative Masons' Society;

South African Woodworkers' Union;

Western Province Building and Allied Trades' Union;

Western Province Building Workers' Union

(hereinafter called "the employees" or "the trade unions"), of the other part,

being the parties to the Industrial Council for the Building Industry (Western Province).

1. SCOPE OF APPLICATION.

(1) The terms of this Agreement shall be observed in the Magisterial Districts of Paarl, Somerset West, Stellenbosch, Strand and Wellington (but excluding that portion of the Magisterial District of Stellenbosch which prior to the publication of Government Notice No. 283 of 2 March 1962 fell within the Magisterial District of Bellville) by all employers in the Building Industry who are members of the employers' organisation and by all employees employed in the said Industry who are members of the trade unions.

(2) Notwithstanding the provisions of subclause (1) the terms of this Agreement shall—

(a) apply to apprentices only insofar as they are not inconsistent with the provisions of the Apprenticeship Act, 1944, or any contract entered into or any conditions prescribed thereunder;

(b) apply to trainees under the Training of Artisans Act (Act No. 38 of 1951) only insofar as they are not inconsistent with any regulations made or any conditions fixed under that Act.

(3) The provisions of clauses 20, 22, 26, 31 and 34 shall not apply to employees engaged on unskilled work.

2. PERIOD OF OPERATION OF AGREEMENT.

This Agreement shall come into operation on such date as may be specified by the Minister of Labour in terms of section 48 of the Act and shall remain in force until 31 July 1972, or for such other period as the Minister may determine.

3. WOORDOMSKRYWINGS.

Alle terme en uitdrukkings wat in hierdie Ooreenkoms gebesig en in die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, soos gewysig, omskryf word, het dieselfde betekenis as in daardie Wet en enige verwysings na 'n wet sluit alle wysigings van sodanige wet in; voorts, tensy onbestaanbaar met die samehang, beteken—

“Wet” die Wet op Nywerheidsversoening, 1956;

“vakleerling” 'n werknemer wat diens doen ingevolge 'n skriftelike leerlingskontrak wat geregistreer is ooreenkomstig die bepalings van die Wet op Vakleerlinge, 1944, en sluit in 'n werknemer wat in diens is gedurende die proeftydperk in dié Wet toegelaat;

“bootsmanstoel” 'n hangende platformsitplek wat bedoel is om een persoon in 'n verhewe posisie te hou in verband met bou- of uitgrawingswerk;

“bouhyser” 'n toestel wat gebruik word in verband met bouwerk vir die ophys of neerlaai van materiaal deur middel van 'n platform, bak of ander houder op 'n vaste leier of leiers;

“Bounywerheid” of “Nywerheid”, sonder om die gewone betekenis van die uitdrukking enigerwyse te beperk, die nywerheid waarin die werkgever en die werknemer met mekaar geassosieer is met die doel om geboue en bouwerke op te rig, te voltooi, op te knap, te herstel, te onderhou of te verbou en/of artikels te maak vir gebruik by die oprigting, voltooiing of verbouing van geboue en bouwerke, afgesien daarvan of die werk verrig, die materiaal berei of die nodige artikels gemaak word op die terrein van die gebou of bouwerk of elders en omvat ook alle werk wat daarin uitgevoer of verrig word deur persone wat by ondergenoemde werksaamhede of onderverdeling daarvan betrokke is, met inbegrip van uitgrawings en die voorbereiding van terreine vir geboue en ook die sloping van geboue, tensy die betrokke werkgever bewys kan lewer dat sodanige sloping nie uitgevoer is met die doel om die terreine vir bouwerksaamhede voor te berei nie:—

Messelwerk, wat die volgende insluit: Betonwerk en die aanbring van betonblokke, -plablokke of -plate en glasstene, die betoëling van mure en vloere, voegwerk, plaveiwerk, mosaïekwerk, voorwerk met leiklip, marmer en komposisiemateriaal, rioolaanlegwerk, lei- en teëlwerk op dakke, bitumen-, asfalt- en plaatwerk;

lakpolitoerwerk, wat politoerwerk met 'n kwas of 'n kussinkie en bespuiting met 'n komposisiestof insluit;

skrynerwerk, wat die vervaardiging van alle skrynerwerk-artikels insluit, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

glas-in-loodwerk, wat in die vervaardiging van die ruite en die glasurings wat daarmee in verband staan, insluit;

klipmesselwerk, wat die volgende insluit: Klipkap- en klipbouwerk, ook die kap van klippe vir en die bou van sier- en monumentklipwerk, betonwerk en die aanbring of bou van voorafgegiete en/of kunsklip of marmer, plaveiwerk, mosaïekwerk, voegwerk, muur- en vloerbetoëling, die bediening van klipwerkmasjinerie, uitgesonderd klippoleermasjinerie, en die skerpmaak van klipmesselaarsgereedskap, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

metaalwerk, wat die volgende insluit: Die aanbring van staalplafonne, metaalvensters, metaaldeure, bousmidwerk, metaalrame, metaaltrappe en boumetaalwerk, die vervaardiging en/of aanbring van getrokke metaalwerk en plaatmetaal en uitgedrukte metaal, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

verfwerk, wat die volgende insluit: Die prosesse van versierwerk, emaljeerwerk, vlamskilderwerk, marmering, beitswerk, verniswerk, verguldwerk, belegwerk, sjabloonwerk, planeerwerk, muurplakwerk, spuitverfwerk, galsuurwerk, oliewerk, waspoleerwerk, distemperwerk, wit- en kleurkalkwerk, houtverduursaming, en wat ook insluit die verwydering van verf, skraap, was en skoonmaak van geverfde of gedistemperde mure en was en skoonmaak van houtwerk wanneer sodanige verwydering, skraap, was en skoonmaak enigeen van die genoemde prosesse voorafgaan;

pleisterwerk, wat die volgende insluit: Modelleerwerk, granolitiese en komposisievloerwerk, komposisiemuurbedekking en die poleerwerk daarvan, voorafgegiete of kunsklipwerk, muur- en vloerbetoëling, plavei- en mosaïekwerk, met inbegrip van die aanbring van asfaltmastik of bitumineuse mastik vir doeleindes van waterdigting op horisontale of vertikale vlakke, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

3. DEFINITIONS.

Any term or expression used in this Agreement which is defined in the Industrial Conciliation Act, 1956, as amended, shall have the same meaning as in that Act and any reference to an Act shall include any amendment of such Act; further unless inconsistent with the context—

“Act” means the Industrial Conciliation Act, 1956.

“Apprentice” means an employee serving under a written contract of apprenticeship registered under the Apprenticeship Act, 1944, and shall include an employee employed during the probationary period allowed under that Act.

“Boatswain's chair” means a suspended platform seat intended for supporting one person in an elevated position in connection with building or excavation work.

“Builder's hoist” means an appliance used in connection with building work for raising or lowering material by means of a platform, skip, cage or other receptacle on a fixed guide or guides.

“Building Industry” or “Industry” means without in any way limiting the ordinary meaning of the expression, the industry in which the employer and employee are associated for the purpose of erecting, completing, renovating, repairing, maintaining or altering buildings and structures and/or making articles for use in the erection, completion or alteration of buildings and structures, whether the work is performed, the material prepared or the necessary articles are made on the sites of the buildings or structures or elsewhere, and shall include all work executed or carried out by persons therein who are engaged in the following activities or subdivisions thereof, including excavations and the preparation of sites for buildings as well as the demolition of buildings, unless it can be shown by the employer concerned that such demolition was not carried out for the purpose of preparing the sites for building operations:—

Bricklaying, which includes concreting and the fixing of concrete blocks, slabs or plates and glass bricks, tiling of walls and floors, pointing, paving, mosaic work, facing work in slate, in marble and in composition, drainlaying, slating and roof tiling, bituminous work and asphalt and sheeting;

french polishing, which includes polishing with a brush or pad and spraying with any composition;

joinery, which includes the manufacture of all articles of joinery, whether or not the fixing of the articles in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

light-making in lead, which includes the manufacture and glazing relating thereto;

masonry, which includes stone cutting and building, also the cutting and building of ornamental and monumental stone work, concreting and the fixing or building of precast and/or artificial stone or marble, paving, mosaic work, pointing, wall and floor tiling, operating stoneworking machinery other than stone polishing machinery, and the sharpening of mason's tools, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

metal work, which includes the fixing of steel ceilings, metal windows, metal doors, builders' smith work, metal frames, and metal stairs and architectural metal work, the manufacture and/or fixing of drawn metal work and sheet and extruded metal, whether or not the fixing in a building or structure is done by the person making or preparing the article used;

painting, which includes the processes of decorating, enamelling, graining, marbling, staining, varnishing, gilding, lining, stencilling, sizing, paperhanging, spraying, glazing, oiling, wax-polishing, distemping, lime and colour washing, woodwork preservation, and which also includes paint removal, scraping, washing and cleaning of painted or distempered walls and washing and cleaning woodwork when such removal, scraping, washing and cleaning is preparatory to any of the said processes;

plastering, which includes modelling, granolithic and composition flooring, composition wall covering and polishing, precast or artificial stone work, wall and floor tiling, paving and mosaic work, including the application of asphaltic or bituminous mastics for the purpose of waterproofing on horizontal or vertical surfaces, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

loodgieterswerk, wat die volgende insluit: Loodlaswerk, gas-aanlegwerk, sanitêre en huisingenieurswerk, rioolaanlegwerk, kalfaatwerk, ventileerwerk, verwarmingswerk, die aanlê van warm en koue water, brandbestrydingsinstallasie en die vervaardiging en aanbring van alle plaatmetaalwerk, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

winkel-, kantoor- en bankuitrustings, wat die vervaardiging en/of aanbring van winkelfronte, vensterafkortings, uitstallaste, toonbanke, skerms en binnenshuise los en vas toebehorens insluit;

staalwapening, wat die maak en oprig van bekisting, en toesig-houding oor die buig, plasing en vassit van staal en beton in die regte posisie insluit;

staalkonstruksie, wat die aanbring van alle klasse staal- of ander metaalsuile, -leërs, staalbalke of metaal in enige ander vorm wat deel uitmaak van 'n gebou of bouwerk, insluit;

houtwerk, wat die volgende insluit: Timmerwerk, houtwerk, masjienwerk, draaiwerk, houtsniewerk, die aanbring van gegolfde sinkplate, asbesteëls, dakspaanbedekking en ander dakbedekkingswerk, klank- en akoestiek materiaal, kurk- en asbes-isolasie, houtbelatting, komposieplafonne en muurbedekking, die aanbring van proppe in mure, die bedekking van houtwerk met metaal, blokkies- en ander vloerwerk, met inbegrip van hout, kurk en rubber, en die skuur daarvan met skuurpapier, kurk-tapytwerk en enige klas of soort linoleum wanneer dit in 'n gebou of bouwerk aangebring word, die aanbring van versadigde asfaltvilt of materiaal aan vloere en/of mure en/of dakke, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het, in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

"vrydraer- of kraanarmsteier", 'n werkplatform wat op vrydraende of verspande kraanbalke steun;

"bevoegde persoon" iemand wat minstens vyf jaar praktiese ondervinding in bouwerk gehad het of iemand wat 'n graad in siviele ingenieurswese aan 'n Suid-Afrikaanse universiteit verwerf het of 'n graad verwerf het wat deur die Departement van Hoër Onderwys van die Republiek van Suid-Afrika erken word as gelykstaande aan sodanige eersgenoemde graad;

"verbruikersprysindeks" die beswaarde gemiddelde verbruikersprysindeksyfer met betrekking tot alle items vir die nege vernaamste stedelike gebiede in die Republiek van Suid-Afrika soos bepaal deur die Direkteur van Statistiek en in die *Staatskoerant* gepubliseer;

"bydraeboek" die amptelike kaart of boek wat jaarliks deur die Raad aan werknemers uitgereik word en vir die toepassing van hierdie Ooreenkoms het "vakansiefondskaart" of "boek" dieselfde betekenis;

"Raad" die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Westelike Provinsie) wat ooreenkomstig die bepalings van artikel 2 van die Nijverheid Verzoenings Wet, 1924, geregistreer is en geag word geregistreer te wees ooreenkomstig die bepalings van artikel 19 van die Wet;

"drywer" 'n werknemer wat 'n motorvoertuig bestuur en vir die toepassing van hierdie woordskrywing sluit "bestuur van 'n motorvoertuig" alle tydperke in wat daar bestuur word en alle tyd wat 'n drywer aan werk in verband met die voertuig of vrag bestee en alle tydperke wat daar van hom vereis word om op sy pos te bly gereed om te bestuur;

"noodwerk", sonder om die gewone betekenis van die uitdrukking te beperk, ook werk wat nie binne die gewone werke soos voorgeskryf in klousule 13 verrig kan word nie en wat nodig is ten einde die gesondheid of veiligheid van die publiek en/of die veiligheid van eiendom of die beoefening van enige ander nywerheid of enige werk wat weens oorsake soos 'n brand, storm, oorstroming, ongeluk of gewelddaad, sonder versuim verrig moet word;

"voorman" 'n werknemer wat in ontvangs is van 'n loon wat R60 per week te bowe gaan en in beheer geplaas is van 'n stuk werk of stukke werk of 'n bepaalde afdeling van 'n stukwerk of stukke werk, uitsluitend in 'n toesighoudende hoedanigheid, en wat werk uitdeel aan die werknemers onder sy beheer en toesig hou oor die vordering wat gemaak word in die voltooiing van die werk, wat dissipline handhaaf en in die algemeen aan die werkgever verantwoordelik is vir die doeltreffendheid waarmee die stuk werk of stukke werk verrig word, en van wie daar nie verwag word om die werk van 'n ambagsman te verrig nie, tensy dit met tussenpose of in 'n opleidingshoedanigheid gedoen word;

"swaar hangsteier" 'n werkplatform wat aan vrydraende hoëbaanstutte hang deur middel van meer as een afsonderlike hanger aan elke vrydraende stut;

"leerling" 'n werknemer van 21 jaar en oor wat diens doen ingevolge 'n skriftelike leerlingkontrak ooreenkomstig die bepalings van klousule 8;

plumbing, which includes lead burning, gas fitting, sanitary and domestic engineering, drainlaying, caulking, ventilating, heating, hot and cold water fitting, fire prevention installation, and the manufacture and fitting of all sheet metal work, whether or not the fixing on the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

shop, office and bank fittings, which includes the manufacture and/or fixing of shop fronts, window enclosures, show cases, counters, screens and interior fittings and fixtures;

steel reinforcing, which includes the making and erection of shuttering, supervising of the bending, placing and fixing in position of steel and concrete;

steel construction, which includes the fixing of all classes of steel or other metal columns, girders, steel joist, or metal in any other form which forms part of a building or structure;

woodworking, which includes carpentry, woodworking, machining, turning, carving, fixing or corrugated iron, asbestos tile, shingling and other roof coverings, sound and acoustic material, cork and asbestos insulation, wood lathing, composition ceiling, and wall covering, plugging of walls, covering of woodwork with metal, block and other flooring, including wood, cork and rubber, and sandpapering of same, cork carpeting and any class or kind of linoleum when fixed in any building or structure, the application of asphaltic saturated felt or fabrics to floors and/or walls and/or roofs, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

"cantilever or jib scaffold" means a working platform supported on cantilevered or braced outrigger beams;

"competent person" means a person who has had at least five years' practical experience in building work or a person who has obtained a degree in civil engineering of a South African University or a degree recognised by the Department of Education, Arts and Science of the Republic of South Africa as equivalent to such first mentioned degree;

"consumer price index" means the weighted average consumer price index figure relating to all items for the nine principal urban areas in the Republic of South Africa as assessed by the Director of Statistics and published in the *Government Gazette*;

"contribution book" means the official card or book issued by the Council to employees each year and "holiday fund card" or "book" shall have the same meaning for the purpose of this Agreement;

"Council" means the Industrial Council for the Building Industry (Western Province), registered in terms of section two of the Industrial Conciliation Act, 1924, and deemed to have been registered in terms of section 19 of the Act;

"driver" means an employee who is engaged in driving a motor vehicle and for the purpose of this definition "driving a motor vehicle" includes all periods of driving and any time spent by the driver on work connected with the vehicle or the load and all periods during which he is obliged to remain on duty in readiness to drive;

"emergency work" without limiting the ordinary meaning of the term, shall include any work which cannot be performed within the ordinary hours of work prescribed in clause 13 and which is necessary to ensure the health or safety of the public and/or the safety of property or the carrying on of any other industry or any work which owing to causes such as fire, storm, flood or accident or act of violence, must be performed without delay;

"foreman" means an employee who is in receipt of a wage in excess of R60 per week and is placed in charge of a job or jobs or a particular section of a job or jobs in a purely supervisory capacity and who allots work to employees under his control and supervises its progress towards completion and maintains discipline and generally is responsible to the employer for efficiency on the job or jobs and who is not required to do the work of an artisan except intermittently or in an instructional capacity;

"heavy suspended scaffold" means a working platform suspended from overhead cantilevered supports by means of more than one separate suspension from each cantilever support;

"learner" means an employee of the age of 21 years and over serving under a written contract of learnership in terms of clause 8;

“ligte hangsteier” ’n werkplatform wat aan vrydraende hoëbaanstutte hang deur middel van ’n enkele hanger aan elke vrydraende stut;

“motorvoertuig” ’n meganies aangedrewe voertuig, uitgesonderd tweewiel voertuie wat vir die vervoer van goedere gebruik word en sluit ’n voorhaker en ’n trekker in;

“werksman” ’n werknemer wat by die Raad as sodanig geregistreer is en wat vir enigeen van of al die volgende werksaamhede gebruik word, naamlik:—

inmeekaarsit van deure, kosyne en vensterrame van standaardpatrone;

planke en blaaië vasklamp of voeg;

kosyne, deure en blaaië klamp;

wie met die hand saag en afwerk;

gelymde blokke en wie saag;

gate met ’n masjien boor;

dwarssneemasjiene voer;

materiaal voer in handgevoerde houtwerkmasjiene in werkwinkels, uitgesonderd houtrees- en vlakskaafmasjiene;

materiaal in meganiesgevoerde houtwerkmasjiene voer;

aanbring van ruitkraallyste en plat lyste;

vaslym en aanbring van omranding aan rakke en platbord wat in groot maat in werkwinkels geproduseer word;

agtervlakke van toebehore vasspyker;

laaie en bakke (met inbegrip van bome) aanmekaar spyker met spykermasjiene in werkwinkel;

plankvlakke op rame in werkwinkel aanbring;

outomatiese pers bedien;

deur- of vensterraamklampe bedien;

rol- en bandskuurders bedien;

randafwerkmasjiene bedien;

entafwerksaag bedien;

toonbanklaaie en soortgelyke vlakke met skuurpapier skuur;

raamwerk met kartelkramme;

aanbring van kurk of ander isoleermateriaal;

lê van vloere met uitsondering van strook- en blokkiesvloere maar met inbegrip van houtmosaïek vloere;

balke plaas maar nie vlakke bepaal nie;

paneel vir bekisting in groot maat fabriseer.

mure bou van blokke behalwe die uitlê of bou van hoeke en sierblokke;

bou van mangate;

lê van riole;

lê van voorafgegiëte grondgeute;

lê van voorafgegiëte betonblaaië, leiklip- of steenplaveisel met inbegrip van bedding en voegstryking maar nie uitlê nie;

voegvulling en voegstryking;

klipmure wat nie deel van die bouwerk vorm nie, met ongeslaagde ruklip oprig;

ruwe steenwerk behalwe om hoeke uit te haal en op te bou;

vloerteëlwerk onder toesig van ’n ambagsman doen, maar nie uitlê nie;

metaallatte vassit;

afstryking van beton;

dagha aan mure aanbring met die hand of masjiene;

bediening van ’n Mall en Biax of ’n soortgelyke tipe vervoerbare skuurmasjiene, buigsame sny-, afwerk- en ander masjiene;

bediening van vervoerbare slypmasjiene en soortgelyke masjiene;

spruitskilderwerk aan akoestiek materiaal;

opvul van voë in vorms vir voorafgiëting;

uitlekkaarhaal en oprigting van vorms vir giëting;

gebruik van Tirolese en soortgelyke masjiene;

komposisiemuurbedekking met ’n masjien;

mattering;

kwaslakwerk en verf van grondlaag;

afwitting;

verf van grondlaag op houtwerk yster, en ander vlakke;

planering;

olie- en beitswerk in werkwinkel;

inmeekaarsit en pas van lood-, koper- en plastiekpype vir afval-, vuil-, water- (warm en koud), sentrale verwarming-, koel-, vuur-, gas- en soortgelyke installasies—wanneer dit in die werkwinkel in massaproduksie-eenhede vir behuising inmeekaarsit en gepas word;

inmeekaarsit op die terrein en pas van asbes-, gegalvaniseerde yster- en plastiekgeute en -geutpype maar nie geutpype in suile nie;

buig en/of fatsoenering met ’n masjien; en

sweisssoldeer- en sweiswerk in werkwinkel waar setmaat of sweismasjiene gebruik word;

“werksmanne se werk” werk in enige een of meer van die werksaamhede of onderafdelings daarvan wat onder die omskrywings van “werksman” in hierdie Ooreenkoms genoem is;

“oortyd” alle tyd gewerk buite of meer dan die gewone werktuure voorgeskryf in klousule 13 (1) en (4);

“light suspended scaffold” means a working platform suspended from overhead cantilevered support by means of a single suspension from each cantilevered support;

“motor vehicle” means a mechanically propelled vehicle, excluding two-wheeled vehicles, used for conveying goods and including a mechanical horse and a tractor;

“operative” means an employee registered with the Council as such and engaged on any or all of the following:—

Assembling of standard pattern doors, frames and sashes;

clamping up or joining of boards and tops;

cramping frames, doors, tops;

cutting and trimming of wedges by hand;

cutting of glue blocks and wedges;

drilling holes by machine;

feeding cross-cut machines;

feeding materials to manually fed woodworking machines in workshops, excluding spindle and surfacer;

feeding materials to mechanically fed woodworking machines;

fixing of glazing beads and flats;

gluing and fixing edging to shelves and flat board mass produced in workshops;

nailing backs to fittings;

nailing up drawers and trays (including bottoms) by nailing machine in workshop;

facing framing with boards in workshop;

operating automatic press;

operating door or sash clamps;

operating drum and belt sanders;

operating edge-trimming machine;

operating end-trimming saws;

sandpapering of counter tops and similar surfaces;

framing with corrugated fasteners;

fixing of cork, or other insulating material;

laying of floors excluding strip floors and wood block floors but including wood mosaic floors;

placing joists, excluding setting levels;

mass fabrication of form work panels.

building walls of blocks except setting out or building corners and decorative blocks;

building of manholes;

drainlaying;

laying of precast surface channels;

laying of precast concrete slabs, slate or brickpaving including bedding and jointing but excluding setting out;

pointing and jointing;

random stone-walling other than part of structure;

rough brick work except for setting out and building of corners;

floor tiling under supervision of artisan, except for setting out;

fixing of metal lathing;

floating of concrete;

laying on of mortar on walls by hand or machine;

operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting, finishing and other machinery;

operating portable grinding and similar machines;

spraying of acoustic material;

stopping of joints in moulds for precasting;

stripping and setting up of moulds for casting;

use of tyrolean and similar machines;

composition wall covering by machine;

frosting;

knotting and priming;

lime washing;

priming of woodwork, iron and other surfaces;

sizing;

oiling and staining in workshop;

assembling and fitting of lead, copper and plastic piping for waste, soil, water (hot and cold), central heating, cooling, fire, gas and similar installations—when assembled and fitted in workshops in mass produced units for housing;

assembling on site and fixing of asbestos, galvanised iron and plastic gutters and downpipes excluding downpipes in columns;

bending and/or body forming by machine; and

brazing and welding in workshop where jig or welding machine is used;

“operatives’ work” means employment in any one or more of the operations or sub-divisions thereof enumerated under the definitions of “operative” in this Agreement;

“overtime” means all time worked outside or in excess of the ordinary hours of work prescribed in clause 13 (1) and (4);

"loonvrag" die maksimum gewig wat 'n motorvoertuig mag dra ooreenkomstig die bepalinge van 'n motortransportsertifikaat of sertifikaat van vrystelling van die verpligting om sodanige motortransportsertifikaat uit te neem, wat ooreenkomstig die bepalinge van die Motortransportwet en die regulasies daarkragtens afgekondig, deur die plaaslike Padvervoerraad (Kaapstad) uitgereik is;

"stukwerk" enige werkstelsel waarvolgens die minimum loon waarop 'n werknemer geregtig is, uitsluitlik volgens die hoeveelheid werk wat verrig of geproduseer is, bereken word, afgesien van die tyd wat aan sodanige werk bestee is;

"kortelingsteier" 'n steier wat deur 'n enkele ry staanders en deur die bouwerk in verband waarmee dit gebruik word, gestut word;

"steier" 'n struktuur of raamwerk wat in verband met bou- of uitgrawingswerk gebruik word om persone, uitrusting en materiaal in posisies bokant die grond te stut;

"seël" die amptelike seëlbewys wat deur die Raad aan werkgevers verkoop word;

"bouwerk" ook mure, grens-, tuin- en keermure en monumente;

"geskikte slaapplek" 'n waterdigte skuiling wat stewig toegesluit kan word, wat 'n vogdigte vloer het en gemeubileer is met beddens of kampbeddens en wat die nodige was- en latrine-geriewe het;

"taakwerk" 'n werkstelsel waarvolgens die minimum hoeveelheid werk wat in 'n bepaalde tyd verrig of geproduseer moet word, vasgestel word as 'n voorwaarde vir die betaling van die loon voorgeskryf in klousule 16;

"boksteier" 'n werkplatform wat gestut word deur bokke, en traplere, drievoete en dergelike stutte;

"ongeskoolde werk" enige werk (uitgesonderd die bestuur van meganisaangedrewe voertuie, die bediening van 'n kragaangedrewe hyskraan of hystoel), wat nie ingesluit is nie—

(a) die werke wat uitdruklik genoem word in die lys van ambagte, naamlik "messelwerk" tot "houtwerk" in die omskrywing van "Bounywerheid";

(b) die werke genoem in die omskrywings van "werksman" maar dit omvat ook skuurwerk met skuurpapier wat met die hand op bouterreine verrig word;

"wag" 'n werknemer wat persele, geboue, hekke, voertuie, boumateriaal of ander eiendom bewaak;

"werkende werkgever" of "vennoot" 'n werkgever of vennoot wat 'n werkgever is en wat self werk verrig wat in die beskrywing van "Bounywerheid" ingesluit word;

"loon" dié deel van die besoldiging wat in geld aan 'n werknemer betaalbaar is ingevolge klousule 16 ten opsigte van die gewone werkeure voorgeskryf in klousule 13 (1); met dien verstande dat indien 'n werkgever 'n werknemer ten opsigte van sodanige gewone werkeure gereeld 'n hoër bedrag betaal as dié voorgeskryf in klousule 16, dié sodanige hoër bedrag beteken.

4. REGISTRASIE VAN WERKGEWERS.

(1) (a) Elke werkgever wat op die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, in die Nywerheid is en wat hom nie alreeds ingevolge 'n vorige ooreenkoms by die Raad laat registreer het nie, moet binne een week vanaf sodanige datum die volgende besonderhede aan die Sekretaris van die Raad stuur op 'n vorm wat deur die Raad voorgeskryf word:—

- (i) Sy volle naam;
- (ii) sy besigheidsadres;
- (iii) die ambag of ambagte wat hy in die Nywerheid beoefen.

(b) Elke werknemer in die Nywerheid wat op of na die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, tot die Nywerheid toetree, moet binne een maand vanaf die datum waarop hy 'n werknemer geword het die volgende besonderhede aan die Sekretaris van die Raad stuur op 'n vorm wat deur die Raad voorgeskryf word:—

- (i) Sy volle naam;
- (ii) sy besigheidsadres;
- (iii) die ambag of ambagte wat hy in die Nywerheid beoefen.

(2) Waar die werkgever 'n vennootskap of maatskappy is, moet die inligting wat by subklousule (1) (a) en (b) van hierdie klousule vereis word, aan die Raad verstrek word ten opsigte van elke vennoot, direkteur, bestuurder of sekretaris.

(3) Elke individuele werkgever, vennootskap of maatskappy moet by registrasie dié volle naam waaronder sodanige besigheid gedryf word, aan die Raad verstrek.

(4) Elke werkgever moet die Raad skriftelik in kennis stel van enige verandering in die besonderhede verstrek by registrasie of van staking van werksaamhede in die Bounywerheid, binne 14 dae na sodanige verandering of van staking van werksaamhede.

(5) 'n Registrasiesertifikaat, onderteken deur of die Voorsitter of die Sekretaris van die Raad, moet aan elke geregistreerde werkgever uitgereik word.

"pay load" means the maximum weight which a motor vehicle is authorised to carry in terms of any motor carrier certificate or certificate of exemption from obligations to take out such motor carrier certificate issued by the local Road Transportation Board (Cape Town), in terms of the Motor Carrier Transportation Act and the regulations promulgated thereunder;

"piece work" means any system of work under which the minimum wage to which an employee is entitled is calculated solely on the quantity or output of work done irrespective of the time spent on such work;

"putlog scaffold" means a scaffold supported by a single row of standards and the structure in connection with which it is being used;

"scaffold" means any structure or framework used for the support of persons, equipment and material in elevated positions in connection with building or excavation work;

"stamp" means the official stamp voucher sold by the Council to employers;

"structure" includes walls, boundary, garden and retaining walls and monuments;

"suitable sleeping accommodation" means a waterproof shelter capable of being securely locked with a damp-proof floor and furnished with beds or stretchers and the necessary washing and lavatory accommodation;

"task work" means any system of work under which the minimum quantity or output of work to be done in a specified time is fixed as a condition for the payment of the wages prescribed in clause 16;

"trestle scaffold" means a working platform supported on trestles, stepladders, tripods and the like;

"unskilled work" means any work (other than driving mechanical vehicles, operating a power-driven crane or operating a hoist), not included in—

(a) the operations specifically referred to in the list of trades, viz. "bricklaying" to "woodworking" in the definition of "Building Industry";

(b) the operations referred to under the definition of "operative";

but includes sandpapering by hand on building sites.

"watchman" means an employee engaged in guarding premises, building, gates, vehicles, building materials or other property;

"working employer" or "partner" means any employer or any partner who is an employer and who himself performs any work included in the definition of "Building Industry";

"wage" means that portion of remuneration payable in money to an employee in terms of clause 16 in respect of the ordinary hours laid down in clause 13 (1); provided that if an employer regularly pays an employee in respect of such ordinary hours of work an amount higher than that prescribed in clause 16, it shall mean such higher amount.

4. REGISTRATION OF EMPLOYERS.

(1) (a) Every employer in the Industry, who at the date on which this Agreement comes into operation, has not already registered with the Council in pursuance of a previous Agreement, shall within one week of such date forwarded to the Secretary of the Council on a form prescribed by the Council the following particulars:—

- (i) His full name;
- (ii) his business address;
- (iii) the trade or trades carried on by him in the Industry.

(b) Every employer in the Industry who enters the Industry on or after the date on which this Agreement comes into operation shall, within one month of becoming an employer forward to the Secretary of the Council on a form prescribed by the Council the following particulars:—

- (i) His full name;
- (ii) his business address;
- (iii) the trade or trades carried on by him in the Industry.

(2) Where the employer is a partnership or company, information in accordance with subclauses (1) (a) and (b) of this clause shall be furnished to the Council in respect of each partner, director, manager or secretary.

(3) Every individual employer, partnership or company shall upon registration furnish to the Council the full title or style under which such business is conducted.

(4) Every employer shall notify the Council in writing of any change in the particulars furnished on registration or of ceasing operations in the Building Industry within 14 days of such change or of ceasing operations.

(5) A certificate of registration signed by either the Chairman or the Secretary of the Council shall be issued to each employer registered.

(6) Elke werkgewer wat in die Nywerheid is op die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree en elke werkgewer wat na daardie datum tot die Nywerheid toetree moet binne 7 dae van sodanige datum af of van die datum af waarop sodanige werkgewer met werksaamhede begin na gelang van die geval, aan die Raad 'n waarborg verskaf, wat vir die Raad aanneemlik is, om die betaling van twee weke se lone vir sy werknemers te dek, soos voorgeskryf in klousule 16 van hierdie Ooreenkoms, en ook om die betaling van twee weke se heffings wat aan die Raad ingevolge klousule 28 verskuldig is, en die betaling van twee weke se bydraes en toelaes verskuldig aan sy werknemers ingevolge klousules 21, 29 en 30 van hierdie Ooreenkoms, te dek.

5. KENNISGEWINGBORD.

Elke werkgewer en alle werkgewers in vennootskap moet, wanneer bouwerk verrig word, 'n kennisgewingbord van minstens 2 voet by 1½ voet of 'n kennisgewingbord wat deur die Raad goedgekeur is, vertoon in 'n opvallende plek waartoe die publiek toegang het, en daarop moet in letters wat minstens drie duim hoog is die naam en adres van sodanige werkgewer of vennootskap duidelik voorkom; met dien verstande dat subkontraakteurs letters wat minstens twee duim hoog is, kan gebruik.

6. VERTONING VAN OOREENKOMS.

'n Kopie van hierdie Ooreenkoms in beide amptelike tale tesame met die kennisgewings wat by artikel 58 van die Wet vereis word, moet deur elke werkgewer in elke werkwinkel, werf en werkplek waar werk deur hom verrig word, in 'n opvallende plek wat vir alle werknemers toeganklik is, opgeplak word.

7. INDIENSNEMING VAN MINDERJARIGES.

Niemand onder die leeftyd van 15 jaar mag in die Bounywerheid in diens geneem word nie.

8. LEERLINGE.

(1) Geen werkgewer mag enigeen as 'n leerling in diens neem tensy die skriftelike toestemming van die Raad vooraf verkry is nie, met dien verstande dat sodanige toestemming nie gegee sal word in die geval van 'n minderjarige nie.

(2) Aansoek om toestemming om 'n leerling in diens te neem moet by die Raad gedoen word deur die werkgewer wat, onder andere, die volgende besonderhede moet verskaf:—

- (a) Die volle naam en ouderdom van die betrokke persoon;
- (b) die aard van die werk wat hy moet leer;
- (c) die getal leerlinge in sy diens wat alreeds sodanige werk leer;
- (d) die getal werknemers, uitgesonderd leerlinge, in sy diens wat sodanige werk verrig; en
- (e) die gemiddelde getal werknemers, uitgesonderd leerlinge, oor die vorige 12 maande.

(3) Die Raad beskik oor die bevoegdheid om die diensvoorwaardes en die leertyd in iedere geval te bepaal en moet van die betrokke werkgewer en leerling vereis om 'n skriftelike ooreenkoms ten opsigte van sodanige tydperk en voorwaardes aan te gaan, en sodanige tydperk en/of voorwaardes mag nie verander word tensy die toestemming van die Raad vooraf verkry is nie.

(4) Ondanks 'n skriftelike ooreenkoms wat ooreenkomstig subklousule (3) van hierdie klousule aangegaan mag gewees het, beskik die Raad oor die bevoegdheid om te enigeer tyd deur 'n skriftelike kennisgewing sy toestemming tot die indiensneming van 'n leerling in te trek indien hy van mening is dat daar grondige redes vir so 'n stap bestaan.

9. ONGEMAGTIGDE INDIENSNEMING VAN PERSONE.

(1) Geen werkgewer mag 'n ander persoon as 'n ambagsman vakleerling of kwekeling ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, vir ambagswerk in diens neem nie.

(2) Geen werknemer mag 'n ander werknemer (hetsy so 'n werknemer onder sy toesig werk of nie) as 'n ambagsman, vakleerling of kwekeling ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne 1951, opdrag gee of toelaat om ambagswerk te verrig nie.

(3) Vir die toepassing van hierdie klousule beteken—

(a) "ambagsman" 'n persoon wat in diens is in die Nywerheid en/of in een of meer van die ambagte of onderafdelings daarvan wat in die omskrywing van "Bounywerheid" genoem word, wat nie 'n kwekeling ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, 'n vakleerling, 'n bediener van 'n hystoestel of kragaangedrewe hyskraan, 'n bediener van 'n vloer-skuurmasjien, 'n werknemer wat klip en terrasso poleer, 'n drywer, 'n werknemer wat ongeskoolde werk verrig, 'n wag of 'n werksman is nie;

(b) "ambagswerk" werk in een of meer van die ambagte of onderafdelings daarvan wat in die omskrywing van "Bounywerheid" genoem word, maar sluit nie werksmanne se werk in soos in hierdie Ooreenkoms omskrywe nie.

(6) Every employer in the Industry at the date of coming into operation of this Agreement and every employer who enters the Industry after that date shall within seven days of such date or of the date on which such employer commences operations as the case may be, lodge with the Council a guarantee acceptable to the Council to cover the payment of two weeks' wages as prescribed in clause 16 of this Agreement for his employees and also to cover the payment of two weeks' levies due to the Council in terms of clause 28 and the payment of two weeks' contributions and allowances due to his employees in terms of clauses 21, 29 and 30 of this Agreement.

5. NOTICE BOARD.

Every employer and all employers working in partnership shall, wherever building operations are being carried out, display in a conspicuous place, accessible to the public, a notice board of a size not less than 2 feet by 1½ feet or a notice board approved by the Council showing clearly the name and address of such employer or partnership in letters not less than three inches high; provided that sub-contractors may use letters not less than two inches high.

6. EXHIBITION OF AGREEMENT.

A copy of this Agreement in both official languages together with the notices required by section 58 of the Act, shall be exhibited by every employer in every workshop, yard and job where he carries on business, in a conspicuous position accessible to all employees.

7. EMPLOYMENT OF MINORS.

No person under the age of 15 years shall be employed in the Building Industry.

8. LEARNERS.

(1) No employer shall employ any person as a learner unless the written consent of the Council has first been obtained, provided that such consent shall not be given in the case of a minor.

(2) Application for permission to employ a learner shall be made to the Council by the employer who shall furnish *inter alia*:—

- (a) The full name and age of the person concerned;
- (b) the nature of the work he is required to learn;
- (c) the number of learners in his employ who are already learning such work;
- (d) the number of employees, other than learners in his employ who are engaged on such work; and
- (e) the average number of employees, other than learners over the previous 12 months.

(3) The Council shall have the power to fix the conditions of employment and period of learnership in each case and shall require the employer and the learner concerned to enter into a written agreement in respect of such period and conditions, which period and/or conditions shall not be varied without the prior consent of the Council.

(4) Notwithstanding any written agreement which may have been entered into in terms of subclause (3) of this clause, the Council may at any time by notice in writing withdraw its consent to the employment of any learner if it considers there is good reason to do so.

9. UNAUTHORISED EMPLOYMENT OF PERSONS.

(1) No employer shall employ any person other than an artisan, apprentice or trainee under the Training of Artisans Act, 1951, on artisans' work.

(2) No employee shall instruct or permit any other employee (whether working under his supervision or not) other than an artisan, apprentice or trainee under the Training of Artisans Act, 1951, to do artisans' work.

(3) For the purpose of this clause—

(a) "artisan" means any person engaged in the Industry and/or in any one or more of the trades or subdivisions thereof enumerated under the definition of "Building Industry", who is not a trainee under the Training of Artisans Act, 1951, an apprentice, an operator of a hoist or power-driven crane, an operator of a floor sandpapering machine, an employee engaged in the polishing of stone and terrazzo, a driver, an employee engaged on unskilled work, a watchman or an operative.

(b) "Artisans' work" means employment in any one or more of the trades or subdivisions thereof enumerated under the definition of "Building Industry" but excluding operatives work as defined in this Agreement.

10. VERBOD OP STUKWERK, TAAKWERK EN KON- TRAKTE VIR SLEGS ARBEID.

(1) Die uitbesteding deur 'n werkgewer of die verrigting deur 'n werknemer, van werk op 'n stukwerk- en/of taakwerkgrondslag word verbied. Die bepaling van hierdie klousule is van toepassing ondanks die feit dat die werknemer 'n gedeelte van die materiaal of uitrusting wat nodig is, verskaf.

(2) Ondanks die bepaling van subklousule (1) van hierdie klousule, is dit toelaatbaar om deur middel van 'n onderlinge ooreenkoms tussen 'n individuele werkgewer en sy werknemers, uitgesonderd vakleerlinge, 'n stelsel van aansporingsbetalings in te voer en te volg, met dien verstande dat die besoldiging en ander geldelike voordele wat die werknemers toekom, as gevolg van die invoering en handhawing van sodanige stelsel nie minder mag wees nie as dié voorgeskryf in hierdie Ooreenkoms, en voorts met dien verstande dat die ander bepalinge van hierdie Ooreenkoms in alle opsigte nagekom word en die Raad skriftelik van die instelling van sodanige skema in kennis gestel word. 'n Geskil wat uit die toepassing van hierdie subklousule ontstaan, mag deur enige van die partye aan die Raad voorgelê word vir 'n beslissing.

Kontrakte Slegs vir Arbeid.

(3) Geen werkgewer mag werk op 'n kontrakgrondslag van "slegs arbeid" uitbestee en/of verrig nie.

(4) Geen werknemer mag werk op so 'n grondslag verrig nie. By die toepassing van hierdie klousule sluit 'n kontrak van "slegs arbeid" ook in 'n kontrak ten opsigte waarvan die kontrakteur nie die benodigde materiaal voorsien vir die voltooiing van die kontrak of die verrigting van die werk nie.

11. WERKSMANNE.

(1) Geen werknemer, uitgesonderd 'n ambagsman, vakleerling of kwekeling, mag werksmanne se werk verrig nie en geen werkgewer mag van 'n werknemer, uitgesonderd 'n ambagsman, vereis of hom toelaat om sodanige werk te verrig nie, tensy die betrokke werknemer by die Raad as 'n werksman geregistreer is en 'n sertifikaat met dié strekking aan hom deur die Raad uitgereik is.

(2) Op aanvraag van 'n behoorlik gemagtigde beampte van die Raad of wanneer hy daarom deur 'n werkgewer versoek word moet 'n werksman die registrasiekaart voorlê wat aan hom deur die Raad uitgereik is.

(3) Geen werkgewer mag 'n ambagsman of ambagsmanne in sy diens ontslaan met die doel om hulle deur 'n werksman of werksmanne te vervang nie.

(4) Niemand onder die leeftyd van 25 mag in aanmerking kom vir registrasie as 'n werksman nie.

(5) Om registrasie as 'n werksman te verkry, moet daarom aansoek gedoen word by die Raad op die vorm deur die Raad voorgeskryf, deur bemiddeling van die betrokke werkgewer.

(6) Behoudens die bepalinge van hierdie klousule, mag geen werkgewer 'n werksman in diens neem of in diens hê nie tensy hy minstens vier ambagsmanne voortdurend in sy diens het en daarna mag hy een bykomende werksman in diens neem of in diens hê vir elke vier ambagsmanne in sy diens wat vier te bowe gaan.

(7) By die toepassing van hierdie klousule het "ambagsman" dieselfde betekenis as in klousule 9 (3) van hierdie Ooreenkoms.

(8) By die toepassing van subklousule (6) van hierdie klousule word 'n werkgewer of voorman wat gewoonlik 'n ambagsman se werk verrig ook geag 'n ambagsman te wees in die betrokke ambag waarin hy gekwalifiseer is.

(9) 'n Werkgewer moet die Raad skriftelik verwittig van die ontslag van enige werksman.

12. VERVOER-, LOOPTYD- EN LOSIESTOELAE.

Aan 'n werknemer, van wie daar vereis word om in die uitvoering van sy pligte weg van sy gewone woonplek af te werk by 'n werksplek wat so geleë is dat daar beweer kan word dat so 'n werknemer nie in staat sal wees om daagliks na sy gewone woonplek terug te keer nie, moet daar die volgende vervoertoelae en/of toelae vir slaapplek deur sy werkgewer betaal word:—

(1) Waar sy werkgewer nie vervoer verskaf nie: 'n Eersteklassespoorwegkaartjie en in die geval van werknemers wat ongeskoolde werk verrig, 'n derdeklassespoorwegkaartjie na en van die werkplek by die aanvang en beëindiging van sodanige werk.

(2) Geskikte slaapplek in die nabyheid van die werkplek of 'n toelae van—

(a) 75c in die geval van werknemers bedoel in klousule 16 (1) (a), (b), (c), (d), (m) en (n); en

(b) R1.50 in die geval van alle ander werknemers;

in plaas daarvan ten opsigte van elke nag wat so 'n werknemer weg van sy gewone woonplek af deurbring.

10. PROHIBITION OF PIECE-WORK, TASK WORK AND LABOUR ONLY CONTRACTS.

(1) The giving out by an employer or the performance by an employee of work on a piece-work and/or task work basis is prohibited. The provisions of this clause shall apply notwithstanding the fact that the employee may supply some of the material or plant required.

(2) Notwithstanding the provisions of subclause (1) of this clause, it shall be permissible, by mutual agreement between any individual employer and his employees, other than apprentices, to introduce and to operate a system of incentive payments, provided that as a result of the introduction and operation of such system the remuneration and other monetary benefits accruing to employees shall not be less than those prescribed in this Agreement, and provided further that the other provisions of this Agreement are adhered to in every respect and the Council is advised in writing of the introduction of such scheme. Any dispute arising out of the operation of this subclause may be submitted by either party to the Council for decision.

Labour Only Contracts.

(3) No employer shall give out and/or perform work on a "labour only contract" basis.

(4) No employee shall perform work on such a basis.

For the purposes of this clause "labour only contract" shall include any contract in respect of which the contractor does not supply the required materials for the completion of the contract or the performance of the work.

11. OPERATIVES.

(1) No employee other than an artisan, apprentice or trainee shall undertake operatives' work and no employer shall require or permit any employee other than an artisan to perform such work unless the employee concerned has been registered as an operative with the Council and issued by the Council with a certificate to that effect.

(2) An operative shall on demand by any duly authorised official of the Council or when requested to do so by an employer, produce the registration card issued to him by the Council.

(3) No employer shall dismiss an artisan or artisans in his employ for the purpose of replacing them with an operative or operatives.

(4) No person under the age of 25 shall qualify for registration as operative.

(5) Registration as operative shall be obtained by applying through the medium of the employer concerned to the Council on the form prescribed by the Council.

(6) Subject to the provisions of this clause, no employer shall employ an operative unless he has at least four artisans in his employ continuously and thereafter he may employ one additional operative for every four artisans in excess of four in his employ.

(7) For the purpose of this clause "artisan" shall have the same meaning as in clause 9 (3) of this Agreement.

(8) For the purpose of subclause (6) of this clause an employer or foreman who is normally engaged in artisans' work shall also be deemed to be an artisan in the respective trade in which he is qualified.

(9) An employer shall inform the Council in writing of the dismissal of any operative.

12. TRANSPORT, WALKING TIME AND LODGING ALLOWANCE.

An employee who in the performance of his duties is required to work away from his ordinary place of residence on a job so situated that such employee can be said to be unable to return to his normal place of residence daily, shall be paid the following transport allowance and/or allowance for sleeping accommodation by his employer:—

(1) In the absence of transport being provided by his employer:

First class railway fare and in the case of employees engaged on unskilled work, third class railway fare to and from the place of work at the commencement and termination of such job respectively.

(2) Suitable sleeping accommodation in proximity to the place of work or an allowance of—

(a) 75c in the case of employees referred to in clause 16 (1)

(a), (b) (c), (d), (m), and (n); and

(b) R1.50 in the case of all other employees;

in lieu thereof in respect of every night such employee spends from his ordinary place of residence.

13. WERKURE.

(1) *Gewone werkure.*—Behoudens die bepalinge van subklousule (3) van hierdie klousule en klousule 14, mag geen werkgewer van 'n werknemer, uitgesonderd 'n werknemer wat as 'n wag in diens is, vereis of hom toelaat om—

(a) op 'n Saterdag of 'n Sondag te werk nie;

(b) vir meer as vyf dae in 'n week van Maandag tot Vrydag te werk nie;

(c) in die geval van werknemers wat ongeskoolde werk verrig—

(i) vir meer as 46 uur per week en vir meer as 9 uur en 25 minute per dag van Maandag tot en met Donderdag en 8 uur en 20 minute op Vrydae te werk nie;

(ii) voor 7.20 v.m. of na 5.45 n.m. te werk nie, behalwe op Vrydae wanneer die uitskeityd nie later as 4.40 n.m. moet wees nie;

(d) in die geval van werknemers, uitgesonderd dié bedoel in paragraaf (c) van hierdie subklousule—

(i) vir meer as 44 uur in 'n bepaalde week of vir meer as 9 uur op 'n bepaalde dag te werk nie;

(ii) voor 7.30 v.m. of na 5.30 n.m. behalwe op Vrydae wanneer die uitskeityd 4.30 n.m. moet wees, met die volgende pouses:—

12.30 n.m.-1.30 n.m.—middagetepouse; 'n ontbyt-pouse van 15 minute in die oggend en 'n teepouse van 10 minute in die agtermiddag, en die presiese tyd van hierdie pouse moet by onderlinge ooreenstemming tussen die werkgewer en werknemers by elke taak gereël word;

(e) vir 'n aaneenlopende tydperk van meer as vyf uur sonder 'n ononderbroke pouse van minstens een uur te werk nie.

(2) Geen werknemer mag, terwyl hy in die diens van 'n werkgewer is nie, hetsy teen besoldiging of nie, bouwerk wat gewoonlik deur die Bounywerheid onderneem word vra, onderneem of verrig nie—

(a) buite die ure voorgeskryf in subklousule (1) van hierdie klousule;

(b) op 'n Saterdag of Sondag;

(c) gedurende die vakansie-tydperk voorgeskryf ingevolge klousule 15 (1) (a) van hierdie Ooreenkoms; en

(d) op of gedurende die openbare vakansiedae voorgeskryf ingevolge klousule 15 (1) (b) van hierdie Ooreenkoms.

(3) *Skofwerk.*—'n Werkgewer mag, mits die Raad skriftelik toestemming daartoe verleen, werknemers in diens neem om twee of drie skofte gedurende enige tydperk van 24 uur te werk; met dien verstande egter dat, behoudens die bepalinge van klousule 14 van hierdie Ooreenkoms, geen werknemer meer as een skof in enige tydperk van 24 uur mag werk nie. Een van hierdie skofte moet gewerk word binne die ure voorgeskryf in paragraaf (c) en (d) van subklousule (1) van hierdie klousule. 'n Werknemer wat 'n ander skof werk as die skof tussen sodanige ure, ontvang die loon wat ingevolge klousule 16 van hierdie Ooreenkoms betaalbaar is, plus 15 persent; met dien verstande dat die bepalinge van hierdie subklousule nie op wagne van toepassing is nie.

(4) Ondanks die ander bepalinge van hierdie klousule, mag die gewone werkure van drywers hoogstens 46 uur in 'n bepaalde week wees en kan daar van sodanige werknemers vereis word om op Saterdae te werk.

(5) Alle werkende werkgewers en vennote moet die werkure nakom wat in hierdie klousule voorgeskryf word of ooreenkomstig hierdie klousule voorgeskryf mag word.

(6) *Wagte.*—'n Werkgewer moet aan elke wag 'n rusdag van 24 agtereenvolgende ure ten opsigte van elke week diens toestaan; met dien verstande dat—

(a) die werkgewer geen aftrekking van so 'n wag se loon ten opsigte daarvan mag maak nie;

(b) die werkgewer in plaas daarvan om sy wag sodanige rusdag toe te staan, die wag die loon mag betaal wat hy sou ontvang het indien hy nie op sodanige dag gewerk het nie, tesame met 'n bedrag van minstens sy dagloon ten opsigte van sodanige dag wat nie toegestaan is nie.

14. OORTYDWERK EN BETALING VIR OORTYDWERK.

(1) Behoudens die bepalinge van klousule 15, mag 'n werkgewer, met die toestemming van die werknemer, so 'n werknemer toelaat om oortyd te werk vir 'n tydperk van hoogstens twee uur daaglik van Maandag tot en met Donderdag; met dien verstande dat die beperking van twee uur daaglik nie van toepassing op drywers is nie.

13. HOURS OF WORK.

(1) *Ordinary hours of work.*—Subject to the provisions of subclause (3) of this clause and clause 14, no employer shall require or permit an employee, other than an employee engaged as a watchman to work—

(a) on a Saturday or on a Sunday;

(b) for more than five days in any one week Monday to Friday;

(c) in the case of employees engaged on unskilled work—

(i) for more than 46 hours per week and for more than 9 hours and 25 minutes daily on Mondays to Thursdays inclusive and 8 hours 20 minutes on Fridays;

(ii) before 7.20 a.m. or after 5.45 p.m. except on Fridays when the finishing time shall be not later than 4.40 p.m.;

(d) in the case of employees other than those referred to in paragraph (c) of this subclause—

(i) for more than 44 hours in any one week or for more than 9 hours in any one day;

(ii) before 7.30 a.m. or after 5.30 p.m. except on Fridays when the finishing time shall be 4.30 p.m., with the following breaks:—

12.30 p.m. to 1.30 p.m.—lunch break a breakfast break of 15 minutes in the morning and a tea break of 10 minutes in the afternoon, the exact time of such breaks to be arranged by mutual consultation between the employer and employees on each job;

(e) for a continuous period of more than five hours without an uninterrupted interval of at least one hour.

(2) No employee whilst in the employ of an employer shall for remuneration or not solicit, undertake or perform building work as ordinarily undertaken by the Building Industry—

(a) outside the hours prescribed in subclause (1) of this clause;

(b) on a Saturday or Sunday;

(c) during the holiday period prescribed in terms of clause 15 (1) (a) of this Agreement; and

(d) on or during the public holidays prescribed in terms of clause 15 (1) (b) of this Agreement.

(3) *Shift work.*—Subject to the written consent of the Council, an employer may engage employees to work two or three shifts during any period of 24 hours, provided, however, that no employee shall work more than one shift in any period of 24 hours, except under the conditions prescribed in clause 14 of this Agreement. One of these shifts shall be worked within the times prescribed in paragraphs (c) and (d) of subclause (1) of this clause. An employee working any shift other than the shift between such times shall receive the wages payable under clause 16 of this agreement plus 15 per cent; provided that the provisions of this subclause shall not apply to watchmen.

(4) Notwithstanding the other provisions of this clause the ordinary working hours of drivers shall not exceed 46 hours in any one week and such employees may be required to work on Saturdays.

(5) All working employers and partners shall observe the working hours prescribed in or as may be laid down in accordance with this clause.

(6) *Watchmen.*—An employer shall grant every watchman a day of rest of 24 consecutive hours in respect of every week of employment; provided that—

(a) the employer shall make no deduction from such watchman's wages in respect thereof;

(b) the employer may, in lieu of granting his watchman any such day of rest, pay the watchman the wage which he would have received if he had not worked on such day, plus an amount of not less than his daily wage in respect of such day not granted.

14. OVERTIME AND PAYMENT FOR OVERTIME.

(1) Subject to the provisions of clause 15 an employer may, with the consent of the employee, permit such employee to work overtime for a period not exceeding two hours daily from Mondays to Thursdays inclusive provided that the limitation of two hours daily shall not apply in respect of drivers.

(2) Behoudens die bepalings van subklousule (1) van hierdie klousule mag daar geen oortydwerk verrig word nie behalwe—

(a) in die geval van noodwerk, en in so 'n geval moet die werkgewer wat sodanige werk laat verrig, nie later nie as 12-middag op die derde werksdag wat volg op die voltooiing van sodanige werk, 'n skriftelike verklaring aan die Raad lewer waarin die volgende gemeld word:—

- (i) Die naam en adres van die werkgewer;
- (ii) die aard van die werk wat verrig is;
- (iii) die plek waar, die datum waarop en die tyd wanneer die werk begin en voltooi is; en
- (iv) die redes waarom daar nie ingevolge die bepalings van paragraaf (b) hiervan om toestemming aansoek gedoen is nie; of

(b) met die toestemming van die Raad, waarom skriftelik aansoek gedoen moet word voor 12-middag op die besigheidsdag voor die dag waarop sodanige oortydwerk verrig moet word. Die aplikant moet die volgende meld:—

- (i) Die naam en adres van die werkgewer;
- (ii) die aard van die werk wat verrig moet word;
- (iii) die plek waar, die datum waarop en die tyd waarop die werk begin en voltooi sal word;
- (iv) die redes waarom die werk verrig moet word buite die ure voorgeskryf in klousule 13 (1); en
- (v) die aantal werknemers in elke kategorie.

Die bepalings van subparagrafe (ii) en (iii) van paragrafe (a) en (b) van hierdie subklousule is nie op drywers van toepassing nie.

(3) *Betaling vir oortydwerk.*—(1) Behoudens die bepalings van subklousule (3) van klousule 13 moet werknemers, uitgesonderd wagt, van wie vereis word of wat toegelaat word om te eniger tyd buite die ure voorgeskryf in klousule 13 (1) en (4) te werk, soos volg betaal word:—

(a) Ten opsigte van oortyd tot een uur daaglik gewerk van Maandag tot en met Donderdag—

- (i) in die geval van vakleerlinge, een en een-tiende maal hul uurloon;
- (ii) in die geval van ander werknemers, die werknemers se uurloon plus 'n bedrag gelyk aan die toelaes en bydraes waarop hy geregtig is ten opsigte van die gewone ure gewerk ingevolge die bepalings van klousules 29 (1) en 30 (2);

(b) ten opsigte van elke uur of deel van 'n uur gewerk—

- (i) wat een uur oortyd daaglik van Maandag tot en met Donderdag te bowe gaan;
- (ii) op Vrydae;
- (iii) op Saterdag voor 5.00 nm.;

(iv) gedurende die vakansietydperk voorgeskryf in klousule 15 (1) (a);

een en een-derde maal sy uurloon;

(c) ten opsigte van elke uur of deel van 'n uur gewerk—

- (i) na 5.00 nm. op Saterdag;
- (ii) op Sondag en tot 7.30 vm. op Maandag;
- (iii) op die openbare vakansiedae voorgeskryf in klousule 15 (1) (b);

een en twee-derde maal sy uurloon.

Vir die toepassing van hierdie subklousule beteken die term “uurloon” 'n werknemer se uurloon voorgeskryf in klousule 16 (1) of, in die geval van 'n vakleerling, die weekloon betaalbaar aan die werknemer ingevolge die bepalings van die desbetreffende leervooraardes voorgeskryf kragtens die Wet op Vakleerlinge, 1944, gedeel deur 44.

15. JAARLIKSE VERLOF EN OPENBARE VAKANSIEDAE.

(1) Geen werkgewer mag werk verrig of van 'n werknemer vereis of hom toelaat om werk te verrig, en geen werknemer mag werk onderneem of verrig, hetsy teen vergoeding al dan nie, uitgesonderd noodwerk—

(a) gedurende die tydperke (hierna die “vakansietydperk” genoem)—

- (i) wat om 5.30 nm. op 13 Desember 1968 begin en om 7.30 vm. op 6 Januarie 1969 eindig;
- (ii) wat om 5.30 nm. op 12 Desember 1969 begin en om 7.30 vm. op 5 Januarie 1970 eindig;
- (iii) wat om 5.30 nm. op 11 Desember 1970 begin en om 7.30 vm. op 4 Januarie 1971 eindig;
- (iv) wat om 5.30 nm. op 15 Desember 1971 begin en om 7.30 vm. op 10 Januarie 1972 eindig;

(2) Save as provided for in subclause (1) of this clause no overtime shall be worked except—

(a) in the case of emergency work, in which case the employer who causes such work to be executed shall not later than 12 noon on the third working day following the execution of such work deliver to the Council a statement in writing setting forth:—

- (i) The name and address of the employer;
- (ii) the nature of the work executed;
- (iii) the place where, the date on which and the times when it was commenced and completed; and
- (iv) the reasons why permission was not applied for in terms of paragraph (b) hereof; or

(b) with the permission of the Council, application for which shall be lodged with the Council in writing before 12 noon on the business day prior to the day on which such overtime is to be worked. The applicant shall state:—

- (i) The name and address of the employer;
- (ii) the nature of the work to be executed;
- (iii) the place where, the date on which and the times when it is to be commenced and completed;
- (iv) the reasons why it should be executed outside the hours prescribed in clause 13 (1); and
- (v) the number of employees in each category.

The provisions of subparagraphs (ii) and (iii) of paragraphs (a) and (b) of this subclause shall not apply in respect of drivers.

(3) *Payment for overtime.*—(1) Subject to the provisions of subclause (3) of clause 13 and with the exception of watchmen, any employee who is required or permitted to work any time outside the hours prescribed in clause 13 (1) and (4) shall be paid—

(a) in respect of overtime up to one hour worked daily between Monday and Thursday inclusive—

(i) in the case of apprentices, one and one-tenth times their hourly wage;

(ii) in the case of other employees, the employee's hourly wage plus an amount equal to the allowances and contributions he is entitled to in respect of the normal hours worked in terms of the provisions of clauses 29 (1) and 30 (2);

(b) in respect of each hour or part of an hour worked—

(i) in excess of one hour overtime daily between Monday and Thursday;

(ii) on Fridays;

(iii) on Saturday prior to 5.00 p.m.;

(iv) during the holiday period prescribed in clause 15 (1) (a)

one and one-third time his hourly wage;

(c) in respect of each hour or part of an hour worked—

(i) after 5.00 p.m. on Saturday;

(ii) on Sunday and until 7.30 a.m. on Monday;

(iii) on the public holidays prescribed in clause 15 (1) (b); one and two-third time his hourly wage.

For the purposes of this subclause the term “hourly wage” means an employee's hourly wage prescribed in clause 16 (1) or, in the case of an apprentice, the weekly wage payable to the employee in terms of the relevant conditions of apprenticeship prescribed under the Apprenticeship Act, 1944, divided by 44.

15. ANNUAL AND PUBLIC HOLIDAYS.

(1) No employer shall perform or require or allow an employee to perform work, and no employee shall undertake or perform work, whether for remuneration or not, other than emergency work—

(a) during the periods (hereinafter referred to as the “holiday period”);

(i) commencing at 5.30 p.m. on 13 December 1968 and ending at 7.30 a.m. on 6 January 1969;

(ii) commencing at 5.30 p.m. on 12 December 1969 and ending at 7.30 a.m. on 5 January 1970;

(iii) commencing at 5.30 p.m. on 11 December 1970 and ending at 7.30 a.m. on 4 January 1971;

(iv) commencing at 5.30 p.m. on 15 December 1971 and ending at 7.30 a.m. on 10 January 1972;

(b) op Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartdag, Geloftedag, Kersdag, Tweede Kersdag of op Nuwejaarsdag en in elke vyfde jaar met ingang van 1966, Republiekdag;

tensy die skriftelike toestemming van die Raad vooraf verkry is.

(2) Werknemers van wie daar vereis word om te werk gedurende die vakansietydperk of die openbare vakansiedae bedoel in subklousule (1) van hierdie klousule, moet besoldig word teen die skale voorgeskryf in klousule 14 (3) van hierdie Ooreenkoms.

(3) Die bepalinge van hierdie klousule is nie op wagte van toepassing nie.

16. LONE.

(1) Behoudens die ander bepalinge van hierdie klousule, mag geen loon wat laer is as die volgende deur 'n werkgever betaal en deur 'n werknemer aangeneem word nie:—

	Per uur. c
(a) Werknemers op ongeskoolde werk	21½
(b) Bediener van 'n hystoestel	27
(c) Bediener van 'n kragaangedrewe hyskraan	29
(d) Bediener van 'n vloerskuurmasjien:—	
Werknemers wat klippe en terrasso poleer	27
(e) Werknemers wat bitumineuse werk doen en/of asfalt en beplating lê:—	
Leerlinge, gedurende eerste jaar as leerling	26½
Leerlinge gedurende tweede jaar as leerling	30½
Daarna	37
(f) Werknemers wat ruite met stopverf insit:—	
Leerlinge gedurende eerste jaar as leerling	28½
Leerlinge, gedurende tweede jaar as leerling	32½
Daarna	42
(g) Werknemers wat pan- en leidekking doen:—	
Leerlinge, gedurende eerste jaar as leerling	31½
Leerlinge, gedurende tweede jaar as leerling	39
Daarna	45
(h) Werknemers wat plafonne vassit:—	
Leerlinge, gedurende eerste jaar as leerling	39½
Leerlinge, gedurende tweede jaar as leerling	50½
Daarna teen die skaal voorgeskryf in paragraaf (1) van hierdie klousule.	
(i) Werknemers wat golfasbesplate vassit aan alle tipes geboue en bouwerke, hetsy van staal of hout, met dien verstande dat vir iedere vyf of minder werknemers wat genoemde werk verrig, die besoldiging van minstens een nie minder moet wees as die loon voorgeskryf in paragraaf (1) van hierdie subklousule nie	52½
(j) Werksmanne	37
(k) Werknemers wat verfwerk as ambag beoefen	68
(l) Werknemers in alle ander ambagte, uitgesonderd vakleerlinge en leerlinge	76½

	Per week. R c
(m) Drywers van motorvoertuie met 'n loonvrag van 12,001 lb en meer	17 70
Drywers van motorvoertuie met 'n loonvrag van 8,001 lb tot 12,000 lb	14 70
Drywers van alle ander motorvoertuie	12 40
(n) Wagte	10 00

(2) Die lone voorgeskryf in subklousule (1) van hierdie klousule is onderworpe aan die volgende jaarlikse aanpassings op die tweede betaaldag na die publikasie van dié *Staatskoerant* in Januarie elke jaar wat 'n verandering in die verbruikersprysindekssyfer toon:—

(a) Teen die skaal van ¼c per uur vir elke kerf van 0.7 punte wat die verbruikersprysindekssyfer geskuif het, ten opsigte van werknemers vir wie daar lone voorgeskryf word in paragrawe (k) en (l) van subklousule (1) van hierdie klousule;

(b) teen die skaal van ½c per uur vir elke kerf van 1.8 punte wat die verbruikersprysindekssyfer geskuif het, ten opsigte van werknemers vir wie daar lone voorgeskryf word in paragrawe (a), (b) (c), (d), (e) (f) (g), (h), (i) en (j) van subklousule (1) van hierdie klousule; en

(c) teen die skaal van 20c per week vir elke kerf van 1.8 punte wat die verbruikersprysindekssyfer geskuif het, ten opsigte van werknemers vir wie daar lone voorgeskryf word in paragrawe (m) en (n) van subklousule (1) van hierdie klousule;

op die grondslag dat 122.1 punte gelykstaande is aan die lone voorgeskryf in klousule 16 (1) van hierdie Ooreenkoms.

(3) *Differensiële loon.*—'n Werknemer wat op 'n bepaalde dag twee of meer klasse werk verrig waarvoor daar verskillende lone in subklousule (1) van hierdie klousule voorgeskryf word, moet vir al die ure op so 'n dag gewerk, teen die hoër loon besoldig word.

(b) on Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day, Boxing Day or on New Year's Day and in every fifth year commencing in 1966, Republic Day;

unless the written consent of the Council has first been obtained.

(2) Employees who are required to work during the holiday period or the public holidays referred to in subclause (1) of this clause, shall be paid at the rates laid down in clause 14 (3) of this Agreement.

(3) The provisions of this clause shall not apply in respect of watchmen.

16. WAGES.

(1) Subject to the remaining provisions of this clause, no employer shall pay and no employee shall accept wages at rates lower than the following:—

	Per hour. c
(a) Employees engaged on unskilled work	21½
(b) Operator of a hoist	27
(c) Operator of a power-driven crane	29
(d) Operator of a floor sandpapering machine:—	
Employees engaged in the polishing of stones and terrazzo	27
(e) Employees engaged on bituminous work and/or on the laying of asphalt and sheeting:—	
Learners, during 1st year of learnership	26½
Learners, during 2nd year of learnership	30½
Thereafter	37
(f) Employees engaged on putty glazing:—	
Learners, during 1st year of learnership	28½
Learners, during 2nd year of learnership	32½
Thereafter	42
(g) Employees engaged on roof tiling and roof slating:—	
Learners, during 1st year of learnership	31½
Learners, during 2nd year of learnership	39
Thereafter	45
(h) Employees engaged on ceiling fixing:—	
Learners, during 1st year of learnership	39½
Learners, during 2nd year of learnership	50½
Thereafter at the rate prescribed in paragraph (1) of this clause	
(i) Employees engaged in the fixing of corrugated tions, whether of steel or wood, provided that for every five or less employees engaged on the said work, at least one shall be paid not less than the wages prescribed in paragraph (1) of this subclause	52½
(j) Operatives	37
(k) Employees engaged in the painting trade	68
(l) Employees engaged in all other trades (excluding apprentices and trainees)	76½

	Per week. R c
(m) Drivers of motor vehicles of a pay load of 12,001 lb and over	17 70
Drivers of motor vehicles of a pay load of 8,001 lb up to 12,000 lb	14 70
Drivers of all other motor vehicles	12 40
(n) Watchmen	10 00

(2) The wages prescribed in subclause (1) of this clause shall be subject to the following annual adjustments on the second pay day after the publication of the *Government Gazette* in January each year reflecting a change in the consumer price index figure:—

(a) At the rate of half cent per hour for each notch of 0.7 points traversed by the consumer price index figure in respect of employees for whom wages are prescribed in paragraphs (k) and (l) of subclause (1) of this clause;

(b) at the rate of half cent per hour for each notch of 1.8 points traversed by the consumer price index figure in respect of employees for whom wages are prescribed in paragraphs (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h), (i) and (j) of subclause (1) of this clause; and

(c) at the rate of 20c per week for each notch of 1.8 points traversed by the consumer price index figure in respect of employees for whom wages are prescribed in paragraphs (m) and (n) of subclause (1) of this clause—

on the basis that 122.1 points equals the wages prescribed in clause 16 (1) of this Agreement.

(3) *Differential wage.*—An employee who on any day performs two or more classes of work for which different rates of wages are prescribed in subclause (1) of this clause, shall be paid at the rate of the highest wage for all hours worked on that day.

(4) 'n Werknemer wat met toestemming van die Registrateur van Vakleerlinge en ingevolge die bepalings van die Wet op Vakleerlinge vir 'n tydperk sonder 'n leerlingskontrak in diens geneem word of in diens geneem is, moet gedurende sodanige tydperk 'n loon ontvang wat nie minder is nie as dié wat die Nasionale Komitee vir Vakleerlinge in die Bounywerheid voorgeskryf het.

(5) Niks in hierdie Ooreenkoms mag die uitwerking hê dat dit die loon verlaag van 'n werknemer wat op die datum van inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms of onmiddellik voor sodanige datum deur sy werkgever 'n hoër loon betaal is as die minimum loon wat in hierdie klousule vir 'n werknemer van sy klas voorgeskryf word, en so 'n werknemer moet, solank hy in die diens van dieselfde werkgever is, steeds sodanige hoër loon betaal word asof sodanige hoër loon die minimum is wat in subklousule (1) van hierdie klousule vir 'n werknemer van sy klas voorgeskryf word.

(6) *Gevaarlike werk.*—Benewens die loon voorgeskryf in subklousule (1), moet 'n werkgever aan sy werknemer minstens 10 persent van sodanige loon betaal ten opsigte van elke uur of gedeelte van 'n uur waarin so 'n werknemer gevaarlike werk verrig.

Vir die toepassing van hierdie subklousule beteken "gevaarlike werk" enige werk—

(a) wat as gevaarlik geklassifiseer is in enige wet, provinsiale ordonnansie, munisipale verordening of regulasie wat op die Bounywerheid betrekking het en wat van krag is in enige of plek waarin of waar sodanige werk verrig word;

(b) wat op 'n hoogte van meer as 30 voet van die grond af aan die buitekant van 'n gebou (uitgesonderd in die oprigting van 'n nuwe gebou), op of van 'n hangsteier, bootsman se stoel, of 'n dak of skuifleer verrig word in verband met die opknapping, verbouing of herstel van sodanige gebou of die aanbring van verligting of die ophang van feestooisels;

(c) wat aan 'n alleenstaande skoorsteen of staalbundel verrig word op 'n hoogte van meer as 30 voet van die grond af; en

(d) wat in ou riole of in slope wat meer as 15 voet diep is, verrig word.

17. BETALING VAN LONE EN OORTYDBESOLDIGING.

(1) Behoudens andersluidende bepalings in hierdie Ooreenkoms, moet alle besoldiging wat aan 'n werknemer verskuldig is, weklíks in kontant tussen 1.30 nm. en 4.30 nm. betaal word maar nie later nie as die gewone sluitingstyd op Vrydag of by diensbeëindiging as dit voor Vrydag plaasvind, met dien verstande dat—

(a) besoldiging op 'n dag voor Vrydag betaal mag word indien die werkgever en die werknemer daartoe ooreengekom het en die werkgever die Raad skriftelik in kennis gestel het van sodanige verandering; en

(b) wanneer 'n Vrydag 'n vakansiedag in die Bounywerheid is, betaling moet geskied op die Donderdag voor sodanige vakansiedag.

(2) Betaling van alle besoldiging waarop 'n werknemer geregtig is, moet op die terrein waar so 'n werknemer werk of by die kantoor of werkwinkel van die werkgever, betaal word.

(3) Elke werkgever moet die lone, besoldiging vir oortyd, toelaes en alle ander besoldiging wat aan werknemers verskuldig is, betaal, en alle seëls waarop 'n werknemer geregtig is, insluit in versëelde koeferte waarop die naam van die werkgever, die naam en ambag of beroep van die werknemer, en die datum waarop die week geëindig het, gemeld word, en voorts moet daar op die voorkant van die koefert of op 'n afsonderlike staat daarin ingesluit, breedvoerig gemeld word hoe die bruto besoldiging bereken is, watter bedrae daarvan afgetrek is en wat die netto besoldiging is wat die koefert bevat. Sodanige koefert en ook die staat daarin ingesluit, bly die eiendom van die werknemer.

Op die keersy van sodanige koefert moet die volgende woorde verskyn:—

"ALLE SEËLS MOET ONMIDDELLIK GEPLAK WORD IN 'N BYDRAEBOEK WAT VAN DIE RAAD VERKRYGBAAR IS".

(4) Geen aftrekkings van enige aard mag gemaak word van die bedrae wat aan 'n werknemer verskuldig is ten opsigte van lone, verdienste vir oortydwerk of enige ander besoldiging nie, uitgesonderd die volgende:—

(a) Aftrekkings soos bepaal by klousules 18, 28, 29 en 30 van hierdie Ooreenkoms;

(b) 'n aftrekking van enige bedrag wat 'n werkgever regtens of ingevolge 'n bevel van 'n bevoegde hof moet maak of toegelaat word om te maak; en

(c) aftrekkings soos bepaal in enige ander ooreenkoms wat deur die partye tot hierdie Ooreenkoms aangegaan word.

(4) An employee employed with the consent of the Registrar of Apprenticeship and in terms of the provisions of the Apprenticeship Act for a period without a contract of apprenticeship shall be paid wages not less than those laid down by the National Apprenticeship Committee for the Building Industry during such period.

(5) Nothing in this Agreement shall operate to reduce the wage of an employee who, on the date or immediately prior to the date of coming into force of this Agreement, was paid by his employer a wage at a rate higher than the minimum rate prescribed in this clause for an employee of his class, and such employee shall, whilst employed by the same employer, continue to be paid such higher rate, as if such higher rate was the minimum prescribed in subclause (1) of this clause for an employee of his class.

(6) *Dangerous work.*—In addition to the wages prescribed in subclause (1), an employer shall pay to his employee not less than 10 per cent of such wage in respect of each hour or part or an hour during which such employee is engaged in performing dangerous work.

For the purposes of this subclause "dangerous work" means any work—

(a) classified as dangerous in any statutory, provincial or municipal law or regulation relating to the Building Industry and operative in any town or place in or at which such work is performed;

(b) performed on the outside of a building other than in the course of the erection of a new building, on or from a swinging scaffold, boatswain's chair, or a roof or extension ladder at a height of more than 30 feet from ground level in connection with the renovation, alteration or repair of such building or the erection of illuminations or the hanging of bunting;

(c) performed on an independent chimney or steel stack at a height of more than 30 feet from the ground level; and

(d) performed in old sewers or in trenches over 15 feet in depth.

17. PAYMENT OF WAGES AND OVERTIME.

(1) Except where otherwise provided in this Agreement, all remuneration due to an employee shall be paid in cash weekly between 1.30 p.m. and 4.30 p.m. but not later than normal finishing time on Friday or on termination of employment if such termination takes place before Friday, provided that—

(a) payment may be made on a day prior to Friday if agreed to by the employer and the employee and notification in writing of such alteration is forwarded to the Council by the employer; and

(b) when Friday is a holiday in the Building Industry payment shall be made on the Thursday preceding such holiday.

(2) Payment of all remuneration to which an employee is entitled shall be made on the site where such employee is employed or at the office or workshop of the employer.

(3) Every employer shall pay wages, remuneration for overtime, allowances and all other remuneration payable to employees and enclose all stamps to which an employee is entitled, in sealed enveloped endorsed with the name of the employer, the name and trade or occupation of the employee, the date on which the week ended together with a statement, either specified on the face of the envelope or on a separate statement enclosed in the envelope, stating in detail how the gross remuneration has been calculated, what deductions have been made therefrom and the net remuneration contained in the envelope. Such envelope, together with any statement enclosed in the envelope, shall remain the property of the employee.

The reverse side of such envelope shall be endorsed as follows:—

"ALL STAMPS MUST BE AFFIXED IMMEDIATELY IN A CONTRIBUTION BOOK OBTAINABLE FROM THE COUNCIL".

(4) No deductions of any kind shall be made from amounts due to an employee in respect of wages, earnings for overtime or any other remuneration, other than the following:—

(a) Deductions provided for in clauses 18, 28, 29 and 30 of this Agreement;

(b) a deduction of any amount which an employer by law or any order of a competent court is required or permitted to make; and

(c) deductions provided for in any other Agreement entered into between the parties to this Agreement.

18. DIENSBEËINDIGING.

(1) Behoudens die reg van 'n werkgewer of werknemer om diens sonder kennisgewing te beëindig om 'n regsgeldige rede, moet 'n werkgewer wat die diens van 'n werknemer wil beëindig en 'n werknemer wat sy diens by 'n werkgewer wil beëindig, minstens twee uur op enige werkdag kennis gee, en die minimum tydperk van sodanige kennisgewing tree in werking by die begin van die laaste twee uur voor uitskeityd op die dag waarop kennis gegee is, met dien verstande dat—

(a) 'n werkgewer wat aan 'n werknemer kennis gee, nie van sodanige werknemer mag vereis om die minimum tydperk van sodanige kennisgewing te werk nie, en sodanige tydperk word vir die toepassing van hierdie subklousule geag tyd te wees wat gewerk is teen die loon voorgeskryf in klousule 16 van hierdie Ooreenkoms;

(b) 'n werknemer wat aan 'n werkgewer kennis gee, nogtans tot by uitskeityd moet aanhou met die werk waarvoor hy in diens geneem is, maar 'n werknemer wat as 'n timmerman of skrynwerker in diens geneem is, moet gedurende die minimum tydperk van sodanige kennisgewing toegelaat word om sy gereedskap in werkende orde te bring, dog hy moet nogtans vir enige gedeelte van sodanige minimum tydperk wat nie vir hierdie doel nodig is nie tot by uitskeityd voortgaan met die werk waarvoor hy in diens geneem is; en

(c) 'n werknemer wat kennis wil gee en wat wil hê dat die loon wat aan hom verskuldig is betaal moet word op die dag van diensbeëindiging, die werkgewer voor 10 vm. op die dag van sodanige diensbeëindiging kennis moet gee; so nie, kan die loon wat verskuldig is op die daaropvolgende werkdag betaal word.

Vir die toepassing van hierdie klousule beteken "werkdag" enige dag wat voorgeskryf is in of wat bepaal mag word ooreenkomstig die bepalings van klousule 13 van hierdie Ooreenkoms.

(2) Indien 'n werknemer ophou werk sonder dat hy sy werkgewer kennis gegee het soos voorgeskryf in subklousule (1) van hierdie klousule, mag die werkgewer van die loon wat aan so 'n werknemer verskuldig is, 'n bedrag aftrek wat gelyk is aan die loon wat ingevolge klousule 16 van hierdie Ooreenkoms betaalbaar is vir 'n tydperk gelyk aan sodanige kennisgewingtydperk.

(3) Die bepalings van subklousules (1) en (2) van hierdie klousule is nie van toepassing nie tensy 'n werknemer vir minstens drie agtereenvolgende dae vir dieselfde werkgewer gewerk het.

(4) Niks in hierdie klousule belet 'n werkgewer om 'n werknemer weens nat weer of 'n tekort aan materiaal tydelik buite diens te stel nie en die werkgewer is nie verantwoordelik vir die betaling van vergoeding gedurende sodanige onderbreking van diens nie. Geen werkgewer mag, as 'n tugmaatreël, 'n werknemer vir enige tydperk uit sy werk skors nie.

19. VERBOD OP INDIENSNEMING.

Behoudens die bepalings van artikel 83 van die Wet, soos gewysig, en ondanks andersluidende bepalings in hierdie Ooreenkoms, word geen bepalings waarby die aanwerving of indiensneming van 'n werknemer vir enige klas werk of op enige voorwaarde verbied word, geag die werkgewer vry te stel van die betaling van die besoldiging wat hy moes betaal het en die nakoming van die voorwaardes wat hy moes nagekom het as sodanige aanwerving of indiensneming nie verbied was nie; en die werkgewer moet aanhou om sodanige besoldiging te betaal en sodanige voorwaardes na te kom asof sodanige aanwerving of indiensneming nie verbied was nie.

20. BÊRE EN VERSKAFFING VAN GEREEDSKAP, ENS.

(1) Die werkgewer moet op elke werkplek geskikte toesluitplekke vir gereedskap verskaf, en die werkgewer moet 'n verantwoordelike persoon op elke werkplek aanstel wat moet sorg dat sodanige plekke toegesluit word. Hierdie bepaling is nie op stukwerk van toepassing nie. Al die gereedskap van werknemers in werkwinkels en in toesluitplekke wat ooreenkomstig die bepalings van hierdie subklousule verskaf is, moet deur die werkgewer verseker word teen verlies deur brand; met dien verstande dat hierdie bepaling van toepassing is slegs wanneer 'n werknemer se gereedskap gemerk is met sy naam en so 'n werknemer die werkgewer van 'n inventaris van sodanige gereedskap voorsien en die werkgewer 'n redelike geleentheid gegee het om sodanige inventaris na te gaan. Indien sodanige gereedskap nie verseker is nie, is die werkgewer in elk geval aanspreeklik vir sodanige verlies.

(2) Werkgewers moet slypstene wat in 'n goeie orde en in 'n goeie toestand is, verskaf vir die slyp van gereedskap. Waar geen slypstene op 'n werkplek verskaf is nie, moet geskikte fasiliteite en tyd aan timmermanne en skrynwerkers voor die beëindiging van hul dienste toegestaan word om hul gereedskap in orde te bring.

18. TERMINATION OF EMPLOYMENT.

(1) Subject to the right of an employer or employee to terminate employment without notice for any good cause recognized as such by law, an employer desirous of terminating the services of an employee and any employee desirous of terminating an engagement with an employer shall give not less than two hours' notice on any working day, the minimum period of which notice shall become operative at the commencement of the last two hours before finishing time on the day on which notice is given, provided that—

(a) an employer who gives notice to an employee shall not require such employee to work the minimum period of such notice which period shall, for the purpose of this sub-clause, be deemed to be time worked at the rates laid down in clause 16 of this Agreement;

(b) an employee who gives notice to an employer shall nevertheless continue until finishing time at the work for which he was engaged, save that an employee engaged as a carpenter or joiner shall during the minimum period of such notice be allowed to put his tools in working order but shall nevertheless continue until finishing time at the work for which he was engaged for any portion of such minimum period not required for this purpose; and

(c) an employee who desires to give notice and requires payment of wages due to be made on the day of termination of employment, shall give his notice to the employer before 10.00 a.m. on the day of such termination; otherwise payment of wages due may, in consequence take place on the next working day.

For the purpose of this clause "working day" means any day prescribed in or as may be laid down in accordance with the provisions of clause 13 of this Agreement.

(2) Should an employee cease work without having given to his employer the notice prescribed in subclause (1) of this clause, the employer may deduct from any wages due to such employee an amount equivalent to the wages payable in terms of clause 16 of this Agreement for a period equal to such notice.

(3) The provisions of subclauses (1) and (2) of this clause shall not apply unless an employee has worked for at least three consecutive days for the same employer.

(4) Nothing in this clause shall prevent an employer from laying off an employee on account of wet weather or shortage of materials and the employer shall not be liable for payment of any remuneration during such suspension. No employer shall suspend an employee from work for any period as a disciplinary measure.

19. PROHIBITED EMPLOYMENT

Subject to the provisions of section 83 of the Act, as amended, and notwithstanding anything to the contrary in this Agreement, no provision which prohibits the engagement or employment of an employee on any class of work or on any conditions, shall be deemed to relieve the employer from paying the remuneration and observing the conditions which he would have had to pay or observe, had such engagement or employment not been prohibited; and the employer shall continue to pay such remuneration and observe such conditions as if such engagement or employment had not been prohibited.

20. STORAGE AND PROVISION OF TOOLS.

(1) Suitable places shall be provided by the employer on all jobs for locking up tools and the employer shall appoint a responsible person for each job to see that such places are locked. This shall not apply to jobbing work. All employees' tools in workshops and in lock-up places provided in terms of this subclause, shall be insured by the employer against loss by fire; provided that this provision shall apply only when an employee's tools are marked with his name and such employee has provided the employer with an inventory of such tools and has furnished the employer a reasonable opportunity of checking such inventory. If any such tools are not insured the employer shall in any case be liable for any such loss.

(2) Employers shall supply in good order and condition grindstones for sharpening tools. Where no grindstone is provided on a job, suitable time and facilities shall be granted to carpenters and joiners prior to termination of employment to put their tools in order.

(3) Werkgewers moet ondergenoemde gereedskap in goeie orde en in 'n goeie toestand verskaf in die geval van—

(a) *Timmermans*.—Alle klampe, handskroewe, lymkwaste, moersleutels, koevoete, awegare en bore wat meer as 12 duim lank is, alle hamers wat meer as drie pond weeg en sae waarmee asbesplate, formica en dergelike materiaal gesaag kan word.

(b) *Klipmesselaars en klipkappers*.—(i) Gereedskap vir die bewerking van graniet of ander klip, voorafgegieste klip of kunsgraniet;

(ii) 'n geskikte skuur vir klipkappers, waarvan die dak minstens 10 voet hoog moet wees. Hierdie reël is nie op klein werksies op bouterreine van toepassing nie;

(iii) 'n werknemer om alle gereedskap skerp te maak.

(c) *Pleistersaars*.—Daghaplanke en staanders van 'n geskikte hoogte, rollers, reihoute en spesiale gereedskap vir granoliet.

(d) *Loodgieters en gasaanleërs*.—(i) *Masjiene* wat in 'n werkplek gebruik word;

(ii) afsteekpenne en klinkstawe en bore van alle groottes;

(iii) draadsnygereedskap soos tokke en snymoere, snytappe en ratels;

(iv) pypsnijgereedskap en skroewe;

(v) spesiale en swaar kalfaatysters en vuurkonkas;

(vi) metaalpotte en groot gietlepel;

(vii) soldeerboute en blaaslampe;

(viii) beitels, ponse en muurpenne wat langer as nege duim is;

(ix) vyle en ystersaaglemme;

(x) drewels wat meer as twee duim in deursnee is;

(xi) klinknaelstelsel van grootte No. 12 en groter en groefgereedskap;

(xii) plaatmetaalwerkershamer en swaar klophamers;

(xiii) ponse wat meer as $\frac{1}{4}$ (kwart) duim in deursnee is;

(xiv) moersleutels en tange wat langer as 12 duim is;

met dien verstande egter dat in die geval van skilders, werknemers die volgende gereedskap self moet verskaf, en dié gereedskap moet in 'n goeie orde en toestand wees:—

(a) Verfkwasse van een duim tot ses duim lank;

(b) blokborsels;

(c) stoffers; en

(d) stopverfmesse.

21. GEREEDSKAPVERSEKERINGSFONDS.

(1) (a) Elke werkgever moet ten opsigte van elk van sy werknemers vir wie 'n loon in klousule 16 (1) (k) en (l) voorgeskryf word, 'n bedrag van een sent per week aan die Raad betaal en dié bedrag moet in die "Gereedskapversekeringsfonds" vir die Bounywerheid (Weselike Provinsie)" (hieronder die "Gereedskapfonds" bedoel), deur die Raad inbetaal word.

(b) 'n werkgever maak geen bydrae ingevolge paragraaf (a) nie ten opsigte van 'n werknemer wat minder as 18 uur in 'n bepaalde week vir hom werk nie.

(c) Waar 'n werknemer deur twee of meer werkgewers gedurende dieselfde week in diens geneem is, moet die bydrae ingevolge paragraaf (a) vir daardie week betaal word deur die werkgever by wie so 'n werknemer eerste gedurende dié week vir minstens 18 uur in diens was.

(d) Die bydrae voorgeskryf in paragraaf (a) moet deur 'n werkgever aan die Raad betaal word, *mutatis mutandis* op die wyse en in ooreenstemming met die prosedure en voorwaardes voorgeskryf in klousule 28; met dien verstande dat die waarde van die seël op elke betaaldag aan elkeen van die betrokke werknemers uitgereik word ten opsigte van dié fonds, een sent moet wees.

(2) Die werknemers bedoel in subklousule (1) (a) van hierdie klousule is geregtig op die voordele bepaal by klousule 21 van die Raad se Ooreenkoms vir die Kaapse Skiereiland gepubliseer by Goewermentskennisgewing No. R. 1213 van 11 Augustus 1967, of enige daaropvolgende Ooreenkoms vir die Skiereiland, en die bepalinge van daardie klousule is *mutatis mutandis* van toepassing op sodanige werkgewers en hul werknemers.

22. SPESIALE BETALINGS BETREFFENDE DIE VERRIGTING VAN SEKERE KLASSE WERK.

(1) (a) *Betonwerk*.—Alle betonwerk moet uitgevoer word onder die voortdurende toesig van 'n geskoolde werknemer aan wie die loon betaal moet word wat in subklousule (1) (l) van klousule 16 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

(b) *Kalfaatwerk*.—Kalfaatwerk mag deur ongeskoolde werknemers uitgevoer word onder die toesig van 'n geskoolde werknemer wat minstens die loon moet ontvang wat in subklousule (1) (l) van klousule 16 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

(3) Employers shall provide in good order and condition in the case of—

(a) *Carpenters*.—All cramps, hand screws, glue-brushes, wrenches, crowbars, augurs and bits over 12 inches long, and all hammers over three pounds, and saws for cutting asbestos sheets, formica and similar material.

(b) *Masons and stone-cutters*.—(i) tools for working granite or other stone, precast stone or artificial granite;

(ii) suitable shed for stone-cutters, the roof of which must not be less than 10 feet high. This rule shall not apply to small jobs on buildings sites;

(iii) an employee to sharpen all tools.

(c) *Plasterers*.—Dagha boards and stands of a suitable height, rollers, straight edges and special granolithic tools.

(d) *Plumbers and gas-fitters*.—(i) machines used in shop or on job;

(ii) stake and riveting bars and drills of all sizes;

(iii) screwing tackle, such as stock, dies, taps and ratchets;

(iv) pipe-cutting tools and vices;

(v) special and heavy caulking irons and firepots;

(vi) metal pots and large ladles;

(vii) soldering-irons and blow lamps;

(viii) chisels, punches and wall-pins over 9 inches in length;

(ix) files and hack-saw blades;

(x) mandrels over 2 inches in diameter;

(xi) rivet sets from No. 12 rivet and over, and grooving tools;

(xii) sheet metal worker's mallet and heavy dressers;

(xiii) punches over $\frac{1}{4}$ (quarter) inch in diameter;

(xiv) wrenches and tongs over 12 inches in length;

provided, however, that, in the case of painters, employees themselves shall provide the following tools, which shall be in good order and condition:—

(a) Paint brushes ranging from 1 inch to 6 inches;

(b) block brushes;

(c) dusters; and

(d) putty knives.

21. TOOL INSURANCE FUND.

(1) (a) Each employer shall, in respect of each of his employees for whom wages are prescribed in clause 16 (1) (k) and (l), pay an amount of one cent per week to the Council which amount shall be paid by the Council into the "Tool Insurance Fund for the Building Industry (Western Province)" (hereinafter referred to as the "Tool Fund").

(b) No payment in terms of paragraph (a) shall be made by an employer in respect of an employee who works less than 18 hours for him in any week.

(c) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the payment in terms of paragraph (a) for that week shall be made by the employer by whom such employee was first employed during that week for not less than 18 hours.

(d) The contribution prescribed in paragraph (a) shall be paid by an employer to the Council *mutatis mutandis* in the manner and in accordance with the procedure and conditions laid down in clause 28; provided that the value of the stamp issued on each pay day to each of the employees concerned in respect of the Tool Fund shall be one cent.

(2) The employees referred to in subclause (1) (a) of this clause shall be entitled to the benefits provided for under clause 21 of the Council's Agreement for the Cape Peninsula published under Government Notice No. R. 1213 of the 11th August 1967, or any succeeding agreement for the Cape Peninsula, and the provisions of that clause shall *mutatis mutandis* apply to such employees and their employers.

22. SPECIAL PROVISIONS GOVERNING THE PERFORMANCE OF CERTAIN CLASSES OF WORK.

(1) (a) *Concreting*.—All concreting shall be carried out under the continuous supervision of a skilled employee who shall be paid the wages prescribed in subclause (1) (l) of clause 16 of this Agreement.

(b) *Caulking*.—Caulking may be carried out by unskilled employees under the supervision of a skilled employee who shall be paid not less than the wages prescribed in subclause (1) (l) of clause 16 of this Agreement.

(2) *Klipwerk*.—(a) Bedieners van klipdraai- en skaafmasjiene, en diamant- en karborundumsaagmasjiene moet minstens die loon ontvang wat in subklousule (1) (l) van klousule 16 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

(b) Werknemers wat in diens geneem word om gereedskap skerp te maak, saaglemme in te sit, klip reg te sit vir saagwerk en klip vas en gelyk te sit vir poleermasjiene, moet minstens die loon ontvang wat in subklousule (1) (l) van klousule 16 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

(c) Klipwerkbanke mag nie minder as ses voet van mekaar af wees nie, en geen stof mag gedurende werkure met uitlaat- of ander lug afgeblaas word nie.

(d) Geen grafsteen of begraafplaasgedenkteken van enige tipe en geen klip wat vervaardig of afgewerk is in 'n distrik van die Republiek van Suid-Afrika waarin lone betaal word wat laer is as dié wat vir sodanige werk voorgeskryf word in klousule 16 (1) (l) van hierdie Ooreenkoms, mag in die Bounywerheid in die landdrosdistrikte Paarl, Somerset-Wes, Stellenbosch, Strand en Wellington gebruik word nie.

(e) Alle haakse klip moet op die werkgewer se werf of op die werkplek bewerk word, maar mag by die klipgroef kleiner gemaak word deur alleenlik 'n splinterhamer te gebruik. Wanneer die werkgewer se werf by die klipgroef geleë is, moet dit op 'n redelik veilige afstand van die werkfront van die klipgroef af wees.

(3) *Skrynwerk*.—Geen doelgemaakte skrynwerk wat vervaardig is in 'n distrik in die Republiek van Suid-Afrika waar die lone wat betaal word aan vakmanne wat vir sodanige vervaardiging in diens geneem is, laer is as dié voorgeskryf in klousule 16 (1) (l) van hierdie Ooreenkoms, mag in die Bounywerheid in die landdrosdistrikte Paarl, Somerset-Wes, Stellenbosch, Strand en Wellington gebruik word nie.

23. STEIERWERK EN INSTALLASIES.

'n Werkgewer moet verseker dat alle installasies en alle masjinerie en elke deel daarvan goed gebou of opgerig is, dat dit sterk genoeg is vir die doel waarvoor dit gebruik word en dat dit gemaak is van materiaal wat geskik en sonder defekte is.

A. Toesig.

(1) 'n Werkgewer moet sorg dat elke gebou en bouwerk opge- rig word onder die toesig van 'n verantwoordelike en bevoegde persoon wat hy skriftelik aangestel het.

(2) Die persoon wat ingevolge hierdie klousule aangestel word, moet aan die hoof staan van al die bouwerk en moet verseker dat—

(a) die bepalinge van hierdie klousule nagekom word;

(b) alle installasies en masjinerie in 'n goeie toestand gehou en behoorlik gebruik word;

(c) alle werk uitgevoer word op 'n veilige manier en ooreen- komstig die ontwerpe en spesifikasies wat die betrokke ower- heid goedgekeur het.

B. Algemene Veiligheidsmaatreëls.

(1) 'n Werkgewer moet sorg dat—

(a) alle trappe, gange, deurgange, kelderverdiepings en ander plekke waar daar weens gebrek aan natuurlike lig gevaar mag bestaan op 'n toereikende wyse verlig is;

(b) alle trappe gange en deurgange, waar doenlik, vry gehou word van materiaal, afval of ander hindernisse;

(c) alle openinge in vloere, luikgate en trappe of alle ander openinge waardeur of waarvandaan persone waarskynlik kan val, op 'n doeltreffende wyse toegemaak is met beskotte of omhein of omsluit is met geskikte relings of skutte op 'n hoogte van minstens drie voet en uiters drie voet ses duim van die grond of vloer af; met dien verstande dat sodanige beskot of skut van tyd tot tyd weggelaat of verwyder kan word en wel in dié mate wat nodig is om persone toegang te verleen of materiaal te vervoer;

(d) 'n geskikte vangplatform of net bokant 'n ingang of deur- gang of bokant 'n plek waar persone gereeld werk of verby gaan, opgerig word, of dat die gevaarlike plek behoorlik afge- kamp word as werk bokant sodanige ingang, deurgang of plek verrig word en daar gevaar bestaan dat persone deur vallende voorwerpe getref kan word.

(2) Geen werknemer mag van enigiemand vereis of hom toe- laat om op 'n ander manier as per hystoestel of stortgeut puin en materiaal van 'n punt bokant die grond af weg te doen nie, tensy doeltreffende maatreëls getref is om die veiligheid van persone te verseker, en niemand mag so iets doen nie.

C. Werk in Posities Bokant die Grond.

Geen werkgewer mag van enigiemand wat vir bouwerk in diens geneem is, vereis of hom toelaat om werk in 'n posisie bokant die grond te doen nie tensy sodanige werk veilig van 'n leer of 'n steier of van 'n posisie af wat net so veilig as op 'n steier is, verrig kan word.

(2) *Stone work*.—(a) Operators of stone-turning and planing machines, and diamond and carborundum sawing machines shall be paid not less than the wages prescribed in subclause (1) (l) of clause 16 of this Agreement.

(b) Employees engaged in sharpening tools, fixing saw-blades and setting stone ready for sawing and fixing and levelling all stones for polishing machines shall be paid not less than the wages prescribed in subclause (1) (l) of clause 16 of this Agree- ment.

(c) Masons' bankers must not be less than six feet apart and no dust shall be blown off with exhaust or other air during working hours.

(d) No gravestone or cemetery memorial of any type manufactured, and no stone dressed, in a district of the Republic of South Africa in which wages lower than those prescribed for such work in clause 16 (1) (l) of this Agreement are paid shall be utilised in the Building Industry in the Magisterial Districts of Paarl, Somerset West, Stellenbosch, Strand and Wellington.

(e) All square stone must be worked in the employer's yard or on the job, but may be reduced in size at the quarry by the use of a spall hammer only. When the employer's yard is situated at the quarry, it must be at a reasonably safe distance from the working face of the quarry.

(3) *Joinery*.—No purpose-made joinery manufactured in a district in the Republic of South Africa where the wage paid to journeymen employed on such manufacture is lower than that prescribed in clause 16 (1) (l) of this Agreement, shall be utilised in the Building Industry in the Magisterial Districts of Paarl, Somerset West, Stellenbosch, Strand and Wellington.

23. SCAFFOLDING AND PLANT.

An employer shall ensure that all plant and all machinery and every part thereof is of good construction, of suitable and sound material and of adequate strength for the purpose for which it is used.

A. Supervision.

(1) An employer shall cause the erection of every building and structure to be under the supervision of a responsible person who shall be a competent person and who shall be appointed by him in writing.

(2) The person who is appointed in terms of this clause shall be in general charge of all the building work and shall ensure that—

(a) the provisions of this clause are complied with;

(b) all plant and machinery is maintained in good condition and properly used;

(c) that all work is carried out in a safe manner and in accordance with the designs and specifications as approved by the appropriate authority.

B. General Safety Measures.

(1) An employer shall cause—

(a) all stairways, passageways, gangways, basements and other places where danger may exist through lack of natural light, to be adequately lighted;

(b) all stairways, passageways and gangways where practicable to be kept free from materials, waste or any other obstructions;

(c) all openings in floors, hatchways and stairways or any other opening through or from which persons are liable to fall, to be adequately boarded over or to be fenced or enclosed with suitable rails or guards to a height of not less than three feet and not more than 3 feet 6 inches from the ground or floor; provided that such boarding or guarding may be omitted or removed for the time and to the extent necessary for the access of persons or the movement of materials;

(d) a suitable catch platform or net to be erected above an entrance or passageway or above a place where persons regularly work or pass, or the danger area to be adequately fenced off, if work is being performed above such entrance, passageway or place and there is a danger of persons being struck by falling material.

(2) No employer shall require or permit any person to, and no person shall, dispose of debris and material from an elevated position except by hoist or chute unless effective arrangements have been made to secure the safety of persons.

C. Work in Elevated Positions.

No employer shall require or permit any person employed on building work to perform any work in an elevated position unless such work can be performed safely from a ladder or a scaffold or from a position which is as safe as on a scaffold.

D. Steiers.

(1) 'n Werkgewer moet sorg—

(a) dat steierstaanders stewig gestut en vasgemaak word sodat dit nie kan verskuif nie en dat dit regop gehou word, behalwe in die geval van kortelingsteiers, wat effens na die kant van die bouwerk moet oorhel.

(b) (i) dat staanders in die geval van swaar, middelmatige en ligte vragte nie verder as onderskeidelik ses voet, agt voet en 10 voet van mekaar af, indien dit van staal gemaak is, en nie verder as 10 voet van mekaar af, indien dit van hout gemaak is aangebring word nie;

(ii) dat steierbalke vertikaal nie meer as sewe voet van mekaar af aangebring word nie;

(iii) dat kortelings of kalfs in die geval van swaar, middelmatige en ligte vragte nie verder as onderskeidelik vyf voet, ses voet en agt voet van mekaar of aangebring word nie.

Vir die toepassing van hierdie subklousule beteken ligte, middelmatige en swaar vragte onderskeidelik vragte van hoogstens 25, 50 en 75 pond per vierkante voet;

(c) dat elke deel van 'n steierraam wat van hout gemaak is, 'n deursnee van minstens drie duim of 'n deursnee van dieselfde sterkte het.

(2) Geen werkgewer mag 'n steier gebruik of laat gebruik nie tensy—

(a) dit stewig en op 'n doeltreffende wyse verspan is ten einde te verseker dat dit in alle rigtings stabiel is;

(b) dit op geskikte vertikale en horisontale afstande vasgemaak is aan die bouwerk waaraan die werk verrig word, tensy dit so ontwerp is dat dit heeltemal vrystaande is;

(c) dit so opgerig is dat dit 'n veiligheidsfaktor van minstens vier het;

(d) dit minstens een maal per week en na gure weer deur 'n bevoegde persoon geïnspekteer is.

(3) Geen werkgewer mag vereis of toelaat—

(a) dat steierwerk waarvan die stuttraam van hout gemaak is, 'n hoogte van 80 voet te bowe gaan nie;

(b) dat steierwerk deur of onder die persoonlike toesig van enigiemand anders as 'n bevoegde persoon opgerig, verander of afgebreek word nie.

E. Platforms.

(1) 'n Werkgewer moet sorg—

(a) dat elke steierplatform wat van hout gemaak is, bestaan uit planke wat minstens nege duim breed en een en 'n half duim dik is;

(b) dat elke plank wat deel van 'n platform uitmaak, op minstens drie stutte rus, behalwe in die geval van boksteiers, en dat sodanige plank minstens ses duim by die tussenstutte en hoogstens nege duim by die eindstutte verbystek;

(c) dat elke plank van 'n steierplatform stewig vasgemaak is sodat dit nie kan verskuif nie;

(d) dat die planke van elke platform so aangebring word dat materiaal en gereedskap nie kan deurval nie.

(2) 'n Werkgewer moet sorg dat elke werkplatform van 'n steier—

(a) minstens drie voet wyd is, met 'n vry en onbelemmerde deurgang van minstens 18 duim; met dien verstande dat, waar 'n platform alleenlik as 'n deurgang gebruik word, 'n totale platformwydte van 18 duim voldoende is;

(b) wat meer as ses voet ses duim bokant die vloer of grond is, voorsien is van—

(i) sterk skutrelings wat aan al die kante van die platform, uitgesonderd die kant van die bouwerk, minstens drie voet en uiters drie voet ses duim hoog is;

(ii) toonborde aan al die kante van die platform, uitgesonderd die kant van die bouwerk, wat minstens ses duim hoog van die vlak van die platform af moet wees en in die geval van hout minstens een duim dik moet wees, en sodanige toonborde moet so aangebring word dat daar geen oop ruimte tussen die toonbord en die platform is nie;

(c) so aangebring word dat die opening tussen die platform en die bouwerk nie wyer as drie duim is nie; met dien verstande dat, waar daar van werkslui vereis word om te sit terwyl hulle werk, hierdie opening hoogstens 12 duim mag wees;

(d) vry gehou word van afvalmateriaal, spykers wat uistek of enige ander belemmering en in so 'n toestand gehou word dat dit nie glibberig is nie.

(3) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n werkplatform wat hoër as twee voet is, op 'n steierplatform gestut word nie.

D. Scaffolds.

(1) An employer shall cause—

(a) scaffold standards to be firmly supported and secured against displacement and to be kept vertical except in the case of putlog scaffolds which shall incline slightly towards the structure;

(b) (i) standards to be spaced not more than six feet, eight feet and 10 feet apart in the case of heavy, medium and light loads respectively if constructed of steel and not more than 10 feet apart if constructed of timber;

(ii) ledgers to be spaced not more than seven feet apart vertically;

(iii) putlogs or transoms to be spaced not more than five feet, six feet and eight feet apart in the case of heavy, medium and light loads, respectively.

For the purpose of this subclause light, medium and heavy loads shall mean loads of not more than 25, 50 and 75 pounds per square foot, respectively;

(c) every member of a scaffold frame which is constructed of timber to have a diameter of not less than three inches or to have a section of equivalent strength.

(2) No employer shall use, or cause to be used, any scaffold unless it is—

(a) securely and effectively braced to ensure stability in all directions;

(b) secured at suitable vertical and horizontal distances to the structure on which work is being performed unless it is designed to be completely self-supporting;

(c) so constructed as to have a factor of safety of not less than four;

(d) inspected by a competent person at least once a week and after inclement weather.

(3) No employer shall require or permit—

(a) scaffolding, the supporting frame of which is constructed of timber, to exceed a height of 80 feet;

(b) scaffolding to be erected, altered or taken down other than by or under the personal supervision of a competent person.

E. Platforms.

(1) An employer shall cause—

(a) every scaffold platform which is constructed of timber to be of planks at least 9 inches by 1½ inches thick;

(b) every plank which forms part of a scaffold platform to rest on at least three supports, except in the case of trestle scaffolds, and to project at least six inches at intermediate supports and not more than nine inches at the end supports;

(c) every board of a scaffold platform to be securely fastened to prevent its displacement;

(d) every platform to be so boarded as to prevent materials and tools from falling through.

(2) An employer shall cause every working platform of a scaffold—

(a) to be not less than three feet wide, which shall include a clear and unobstructed passageway of not less than 18 inches; provided that where a platform is used only as a gangway, a total platform width of 18 inches shall be sufficient;

(b) which is more than 6 feet 6 inches above the floor or ground to be provided with—

(i) substantial guard rails at least three feet and not more than 3 feet 6 inches high on all sides of the platform except the side facing the structure;

(ii) toe-boards on all sides of the platform, except the side facing the structure, which shall be not less than six inches high from the level of the platform and in the case of wood not less than one inch thick so affixed that no open space exists between the toe-board and the platform;

(c) to be so arranged that the gap between the platform and structure does not exceed three inches; provided that where workmen are required to sit whilst working, this distance may be increased to not more than 12 inches;

(d) to be kept free of waste, projecting nails or any other obstruction and to be maintained in a non-slippery state.

(3) No employer shall require or permit a working platform which is higher than two feet to be supported on a scaffold platform.

(4) 'n Werkgewer moet 'n addisionele skutreling laat aanbring op 'n hoogte van drie voet bokant elke werkplatform wat deur 'n steierplatform gestut word.

(5) 'n Werkgewer moet sorg dat daar gerieflike en veilige toegange tot elke steierplatform verskaf word. Waar sodanige toegang deur middel van lere verskaf word, moet die lere stewig by die voerstuk gestut word, minstens drie voet bokant die platform verbystek en stewig vasgemaak word.

(6) Die bepalinge van hierdie subklousule is nie op werkplatforme waarvandaan bou-, slopings- of uitgrawingswerk verrig word, van toepassing nie.

F. Oploep.

(1) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n oploep geïnstalleer of gebruik word waarvan die helling meer as een vertikaal tot een en 'n half horisontaal is nie.

(2) 'n Werkgewer moet sorg dat elke oploep—

(a) waarvan die helling addisionele vastrapplek nodig maak, en ook in gevalle waar die helling meer as een vertikaal tot vier horisontaal is, voorsien word van behoorlike vastrapplatte wat—

(i) met geskikte tussen ruimtes aangebring word; en

(ii) oor die hele breedte van die oploep strek, met dié uitsondering dat hulle oor 'n breedte van hoogstens nege duim onderbreek mag word ten einde die beweging van kruiswaens te vergemaklik;

(b) wat hoër as ses voet ses duim is, aan albei kante voorsien word van handrelinge en toonborde wat in alle opsigte aan die vereistes van subklousule E (2) (b) (i) en (ii) voldoen.

G. Hangsteiers.

Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n hangsteier gebruik word nie tensy—

(1) die kraanbalke—

(a) van staal is en 'n veiligheidsfaktor van minstens vier het;

(b) by die binnepunt gehoorlik gestut, op 'n geskikte wyse gespasieer en stewig geanker is op 'n ander manier as deur middel van gewigte;

(c) by die buitepunt, of op 'n ander manier, van 'n stuiter voorsien is ten einde te voorkom dat die toue verskuif;

(2) die platform aan staalkabels hang waarvan die veiligheidsfaktor, gebaseer op die maksimum vraag wat elke kabel sal moet dra, minstens tien is;

(3) windasse of ander hystoestelle so gebou en onderhou word dat die platform nie per ongeluk kan verskuif nie, op sulke plekke aangebring word dat hulle gereedelik toeganklik vir inspeksie is en die touverbinding met die kraanbalk vertikaal bokant die aanhegpunt van die platform is;

(4) die werkplatform—

(a) minstens 18 duim en uiters 36 duim in die geval van ligte hangsteiers en minstens 36 duim in die geval van swaar hangsteiers, breed is;

(b) so hang dat dit so na as doenlik is aan die bouwerk waaraan daar gewerk word en in elke werkposisie so vasgemaak is dat horisontale bewegings tussen die platform en die bouwerk voorkom word;

(c) voorsien is van stewige skutrelings wat minstens drie voet en uiters drie voet ses duim bokant en aan alle kante van die platform, uitgesonderd die kant aan die bouwerk, is; met dien verstande dat, in die geval van 'n ligte hangsteier, skutrelings wat minstens twee voet ses duim hoog is, aan al die kante van die platform aangebring moet word;

(d) aan al die kante voorsien is van toonborde wat minstens ses duim hoog van die vlak van die platform af moet wees en in die geval van hout minstens een duim dik moet wees en so aangebring moet word dat daar geen oop ruimte tussen die toonbord en die platform is nie; met dien verstande dat, in die geval van swaar hangsteiers, die toonborde aan die kant van die bouwerk minstens twee duim hoog van die vlak van die platform af moet wees.

H. Bootsmanstoel.

'n Werkgewer moet sorg dat elke bootsmanstoel of soortgelyke toestel stewig hang en so gebou is dat die persoon wat daarin is, nie daaruit kan val nie.

I. Vrydraer- en Kraanarmsteiers.

Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n vrydraer- of kraanarmsteiers gebruik word nie tensy—

(i) die kraanbalke van staal is en 'n veiligheidsfaktor van minstens vier het;

(ii) dit aan die bepalinge van subklousule E van hierdie klousule voldoen.

B—30666

(4) An employer shall cause an additional guard rail to be provided at a height of three feet above every working platform which is supported on a scaffold platform.

(5) An employer shall cause convenient and safe access to be provided to every scaffold platform. Where such access is by means of ladders, the ladders shall be firmly supported at the base, shall extend to at least three feet beyond the platform at the top and shall be firmly secured.

(6) The provisions of this subclause shall also apply to any working platform from which building, demolition or excavation work is being performed.

F. Ramps.

(1) No employer shall require or permit a ramp to be installed or used, the slope of which exceeds one vertical to 1½ horizontal.

(2) An employer shall cause every ramp—

(a) the slope of which renders additional foothold necessary and in every case where the slope is more than one vertical to four horizontal, to be provided with proper stepping laths which shall—

(i) be placed at suitable intervals; and

(ii) extend the full width of the ramp, except that they may be interrupted over a width of not more than nine inches to facilitate the movement of barrows;

(b) which is more than 6 feet 6 inches high to be provided on both sides with hand rails and toe-boards to comply in all respects with the provisions of subclause E (2) (b) (i) and (ii).

G. Suspended Scaffolds.

No employer shall require or permit a suspended scaffold to be used unless—

(1) out-riggers are—

(a) of steel, and have a factor of safety of not less than four;

(b) properly supported, suitably spaced and securely anchored other than by weight, at the inner end;

(c) provided with a stop at the outer end, or other means, to prevent displacement of the rope;

(2) the platform is suspended by steel wire ropes the factor of safety of which is not less than 10 based on maximum load which each rope is required to support;

(3) winches or other hoisting appliances are so constructed and maintained as to prevent accidental movement of the platform and so situated that these are readily accessible for inspection and that the rope connection to the out-rigger is vertically above the platform attachment;

(4) The working platform is—

(a) not less than 18 inches and not more than 36 inches wide for light suspended scaffolds and not less than 36 inches wide for heavy suspended scaffolds;

(b) so suspended as to be as close as practicable to the structure on which work is being performed and secured at every working position to prevent relative horizontal movement between the platform and the structure;

(c) provided with substantial guard rails at least three feet and not more than three feet six inches above and on all sides of the platform except the side facing the structure; provided that in the case of a light suspended scaffold, guard rails, which may be not less than 2 feet 6 inches high, shall be provided on all sides of the platform;

(d) provided on all sides, with toe-boards which shall be not less than six inches high from the level of the platform and in the case of wood not less than one inch thick and which shall be so installed that no open space exists between the toe-board and the platform; provided that in the case of heavy suspended scaffolds the toe-boards facing the structure may be not less than two inches high from the level of the platform.

H. Boatswain's Chair.

An employer shall cause every boatswain's chair or similar appliance to be securely suspended and to be of such construction as to prevent any occupant from falling therefrom.

I. Cantilever and Jib Scaffolds.

No employer shall require or permit a cantilever or jib scaffold to be used unless—

(i) the out-riggers are of steel and have a factor of safety of not less than four;

(ii) it complies with the provisions of subclause E of this clause.

2—2136

J. Boksteiers.

Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n boksteier wat hoër as 10 voet is of wat so gebou is dat dit uit meer as twee rye bestaan, gebruik word nie.

K. Dakwerk.

'n Werkgewer moet geskikte daklere of plankmatte of kruipplanke verskaf en sorg dat die gebruik word in die geval van persone wat werk moet verrig op 'n dak met 'n helling van meer as 34 grade of op 'n dak wat bedek is of bedek moet word met materiaal waardeur 'n persoon waarsynlik sal kan val; met dien verstande dat geskikte veiligheids gordels wat aan die bouwerk vasgemaak is, met 'n tou wat lank genoeg is, in plaas van daklere, plankmatte of kruipplanke gebruik kan word op staandakke wat met 'n nie-breekbare materiaal bedek is.

L. Sloopwerk.

(1) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat slopsingwerk of werk wat daarmee in verband staan, uitgevoer word nie tensy sodanige werk gedoen word deur, of onder die gedurige persoonlike toesig van 'n verantwoordelike persoon wat minstens twee jaar praktiese ondervinding van die sloping van bouwerke het en wat uitdruklik vir daardie doel aangestel is. Gesamentlike verantwoordelikheid vir slopsingwerk moet hoegenaamd nie deur twee of meer persone uitgeoefen word nie.

(2) Die verantwoordelike persoon moet verseker dat—

(a) alle elektrisiteit-, water-, gas- of ander toevoerleidings op 'n doeltreffende wyse van die toevoerbron afgesluit is voordat daar met die slopsingwerk begin word;

(b) geen vloer, dak of ander deel van die bouwerk so met puin of materiaal oorlaai word dat dit onveilig is nie;

(c) alle praktiese voorsorgmaatreëls getref is ten einde die gevaar te voorkom dat die bouwerk intuiemal wanneer 'n deel van die raamwerk van 'n skeletgebou of 'n gebou wat gedeeltelik uit raamwerk bestaan, verwyder word of wanneer gewapende beton gesny word;

(d) voorsorgmaatreëls getref word deur middel van skoring of dié ander metodes wat nodig mag wees ten einde te voorkom dat 'n deel van die bouwerk of 'n aangrensende bouwerk per ongeluk intuiemal.

M. Bouhyser.

(1) 'n Werkgewer moet sorg dat die toring van elke bouhyser—

(a) aan die bouwerk vasgemaak of verspan is met staalanker-toue en dat dit soveel hoër as die hoogste uittreeplek is dat daar 'n onversperde en onbelemmerde ruimte van minstens drie voet is vir 'n bak wat te hoog opgehef word;

(b) aan die onderpunt en op elke verdieping waar persone deur bewegende dele van die hyser getref kan word, behalwe aan die kant of kante wat toegang tot die hyser verleen, deur mure of op 'n ander doeltreffende wyse omhein is tot op 'n hoogte van minstens sewe voet van die grond of vloervlak af;

(c) van 'n deur of hek wat minstens vyf voet hoog is, voorsien is op elke uittreeplek, en sodanige deur of hek moet toegehou word tensy die hyser op daardie uittreeplek stilstaan.

(2) 'n Werkgewer moet verseker dat—

(a) die bak en die teengewig, as daar 'n teengewig is, van elke bouhyser oor die hele beweegafstand daarvan gelei word deur onbuigbare leiers;

(b) geen hangtou gebruik word nie tensy dit bestaan uit staaldraad van 'n goeie gehalte en fabrikaat en 'n veiligheidsfaktor van minstens ses het wat gebaseer is op die maksimum vrag wat dit sal moet dra; met dien verstande dat waar persone toegelaat word om ooreenkomstig paragraaf (4) van hierdie subklousule daarin vervoer te word, die veiligheidsfaktor minstens 10 moet wees;

(c) elke hangtou sonder lasse is en dat dit aan die bak vasgemaak is deur middel van 'n splitslas of geskikte touklemme of op 'n ander manier wat deur 'n inspekteur goedgekeur is;

(d) die hangtou stewig aan die wentol vasgemaak is en dat daar te alle tye minstens twee slae van die tou op die wentol agterbly;

(e) die wentol voorsien is van flense wat sal voorkom dat die tou afgly en dat die deursnee van sodanige wentol, asook dié van 'n afleikatrof of -katrolwiel, minstens 350 maal die deursnee van die dikste buitendraad in die tou is;

(f) die hyser voorsien is van—

(i) 'n doeltreffende rem deur middel waarvan die vrag op 'n doeltreffende wyse beheer kan word en wat die hyser outomaties tot stilstand sal bring wanneer die toestel wat in paragraaf (4) (b) bedoel word, in werking is;

(ii) 'n doeltreffende toestel wat aan die bedieningshefboom vas is en so geplaas is dat die hefboom nie per ongeluk beweeg kan word nie;

J. Trestle Scaffolds.

No employer shall require or permit a trestle scaffold to be used which is more than 10 feet high or which is constructed in more than two tiers.

K. Roof Work.

An employer shall provide, and cause to be used, suitable roof ladders or duck or crawling boards for persons required to work on any roof having a pitch of more than 34 degrees or on any roof which is covered or is to be covered with material through which a person is liable to fall; provided that suitable safety belts with an adequate length of rope attached to the structure may be used in place of roof ladders, duck or crawling boards on pitched roofs covered with non-fragile material.

L. Demolition Work.

(1) No employer shall require or permit demolition work or work incidental thereto to be carried out unless such work is done by or under the constant personal supervision of a responsible person who has had at least two years' practical experience in the demolition of structures and who has been appointed specifically for that purpose. Joint general charge of demolition work shall in no case be exercised by two or more persons.

(2) The responsible person shall ensure that—

(a) all electric, water, gas or other supply lines have been effectively disconnected from the source of supply before demolition work is commenced;

(b) no floor, roof or other part of the structure is so overloaded with debris or material as to render it unsafe;

(c) all practicable precautions are taken to avoid danger from collapse of the structure when any part of the framing of a framed or partly framed building is removed or when cutting reinforced concrete;

(d) precautions are taken by adequate shoring or by such other means as may be necessary to prevent the accidental collapse of any part of the structure or adjoining structure.

M. Builder's Hoists.

(1) An employer shall cause the tower of every builder's hoist—

(a) to be secured to the structure or braced by steel wire guy ropes and to extend to such a distance above the highest landing as to allow a clear and unobstructed space of at least three feet for over-travel;

(b) to be enclosed on all sides at the bottom, and at all floors where persons are liable to be struck by moving parts of the hoist, except on the side or sides giving access to the conveyance, with walls or other effective means, to a height of at least seven feet from the ground or floor level;

(c) to be provided with a door or gate at least five feet high at each landing and such door or gate shall be kept closed except when the conveyance is at rest at that landing.

(2) An employer shall ensure that—

(a) the conveyance and counterweight, if any, of every builder's hoist is guided throughout its travel by rigid guides;

(b) no suspension rope is used unless it is constructed of steel wire of good quality and manufacture and has a factor of safety of not less than six based on the maximum load it is required to support, provided that where persons are permitted to be conveyed in terms of subclause (4) of this subclause the factor of safety shall be not less than 10;

(c) each suspension rope is free of joints and secured to the conveyance by splicing or suitable rope clamps or other means approved by an inspector;

(d) the suspension rope is securely attached to the drum and that at least two turns of rope remain on the drum at all times;

(e) the winding drum is provided with flanges to prevent the rope from slipping off and that the diameter or such drum, as well as any deflector pulley or sheave, is not less than 350 times the diameter of the largest outer wire in the rope;

(f) the hoist is provided with—

(i) an efficient brake by means of which the load can be effectively controlled and which will automatically stop the hoist when the devices referred to in subclause (4) (b) operate;

(ii) an effective device on the operating lever so arranged as to prevent accidental movement of the lever;

(g) doeltreffende reëlins getref word waarvolgens duidelike tekens vir die werking van die hyser gegee kan word van elke uittreplek af waar die hyser gebruik word;

(h) die bak so gebou is dat materiaal nie daaruit kan val nie.

(3) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat trokke, kruiwaens of materiaal op of in die bak vervoer word nie—en niemand mag dit ook laat doen nie—tensy sodanige trokke, kruiwaens of materiaal so vasgemaak of so ingepak is dat dit nie kan verskuif terwyl dit vervoer word nie.

(4) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat iemand op 'n bouhyser ry nie—en niemand mag dit ook doen nie—tensy—

(a) sodanige hyser voorsien is van 'n hok wat aan alle kante wat nie ingange is nie, toegemaak en met 'n stewige dak bedek is;

(b) dit voorsien is van geskikte outomatiese toestelle wat sal voorkom dat die hok hoër as die veiligheidsperk opgehys word en sal verseker dat die hok tot stilstand sal kom bokant die laagste punt tot waar die hok kan beweeg;

(c) die deure of hekke wat ingevolge paragraaf (1) (c) verskaf moet word, so aangebring is dat die hyser nie kan beweeg terwyl 'n deur of hek oop is nie;

(d) die snelheid van die hok hoogstens 120 voet per minuut is;

(e) die hyser, terwyl persone daarin vervoer word, alleenlik van binne die hok af beheer kan word;

(f) die persoon wat aldus vervoer word, besig is met die oprigting van die bouwerk in verband waarmee die hyser gebruik word;

(g) toestemming vir die gebruik daarvan skriftelik van die inspekteur verkry is.

(5) 'n Werkgewer moet elke bouhyser minstens een maal elke week laat inspekteur deur 'n persoon wat minstens een jaar ondervinding van die oprigting en onderhoud van bouhysers of soortgelyke werk het, en sodanige persoon moet die hele hyser, met inbegrip van die leiers, toue en die aansluitings daarvan, die wentolle, katrolwiele of katrolle en alle veiligheidsstoestelle, ondersoek en die uitslag van elke sodanige inspeksie inskryf en onderteken in 'n verslagboek wat vir hierdie doel gehou moet word en wat deur die bouer bewaar moet word ter insae, te eniger tyd, deur 'n inspekteur. Indien daar, as gevolg van 'n ondersoek, 'n swakheid of defek gevind word, moet sodanige swakheid of defek onmiddellik aan die bouer gerapporteer word en mag die hyser nie gebruik word nie totdat sodanige swakheid of defek verhelp of herstel is.

N. Uitgrawings.

(1) 'n Werkgewer moet elke uitgraving wat vir die publiek toeganklik is of wat aan openbare paaië of deurgange grens of wat die veiligheid van persone in gevaar kan stel—

(a) op 'n doeltreffende wyse laat beskut deur 'n versperring of heining wat minstens twee voet hoog en so na aan die uitgraving as doenlik is;

(b) snags laat voorsien van rooi waarskuwingsligte.

(2) Geen werkgewer mag, behalwe vir die doel van oprigtings-, skorings- of verspanningswerk, van enigiemand vereis of hom toelaat—en niemand mag dit ook doen nie—om werk in 'n uitgraving onder oorhangende materiaal wat nie ondersteun is nie of in 'n uitgraving wat dieper as vyf voet is en nie op 'n doeltreffende wyse geskoor of verspan is nie, te verrig nie; met dien verstande dat skoring en verspanning nie nodig is nie waar die kante van die uitgraving minstens so 'n skuinste het dat die grond nie inval of afskuif nie of waar sodanige uitgraving in soliede rots is.

(3) 'n Werkgewer moet sorg dat alle skorings en verspannings gestut word deur kruisverspannstukke wat sterk genoeg is en in die regte posisie vasgeklamp, gekeil of op 'n ander geskikte manier vasgesit is. Waar die uitgraving so wyd is dat kruisverspanning nie moontlik is nie, moet steunverspannstukke die voetstukke vasdruk en so aangebring word dat die verspannings nie kan uitskiet nie.

(4) 'n Werkgewer moet verseker dat die skoring en verspanning sterk genoeg is om al die uitgegraafde of ander materiaal, uitrustings of ander vragte te kan stut.

(5) 'n Werkgewer moet verseker dat alle uitgegraafde of ander materiaal en uitrustings nie in die uitgraving kan afval nie.

(6) 'n Werkgewer moet sorg dat gerieflike en veilige ingange tot elke uitgraving verskaf word waarin mense moet werk en wat dieper as vyf voet is; met dien verstande dat, waar 'n uitgraving langer as 150 voet is, veilige ingange wat nie meer as 150 voet van mekaar af is nie, verskaf moet word.

(7) 'n Werkgewer moet sover doenlik vasstel waar en wat die aard is van ondergrondse dienste wat waarskynlik deur die uitgraving geraak sal word en moet dié stappe doen wat nodig is om te voorkom dat mense aan gevaar blootgestel word.

(g) effective arrangements are made for clear signals for the operation of the hoist to be given from each landing at which the hoist is being used;

(h) the conveyance is so constructed as to prevent material from falling out.

(3) No employer shall require or permit and no person shall cause trucks, barrows or material to be conveyed on or in the conveyance unless such trucks, barrows or material are so secured or contained that displacement cannot take place during conveyance.

(4) No employer shall require or permit any person to and no person shall ride on a builder's hoist unless—

(a) such hoist is provided with a cage enclosed on all sides which are not entrances, and covered with a substantial roof;

(b) it is provided with suitable automatic devices which will prevent the cage from being raised beyond the safe limit and will ensure that the cage comes to rest above the lowest point to which the cage can travel;

(c) the doors or gates required to be provided in terms of subclause (1) (c) are so arranged that the hoist cannot be moved whilst any door or gate is open;

(d) the speed of the cage does not exceed 120 feet per minute;

(e) control of the hoist, whilst persons are being conveyed, is from the cage only;

(f) such person is engaged on the construction of the structure in connection with which the hoist is being used;

(g) permission for the use thereof has been obtained from the inspector in writing.

(5) An employer shall cause every builder's hoist to be inspected at least once every week by a person who has had at least one year's experience in the erection and maintenance of builders' hoist or similar work and who shall examine the entire hoist including guides, ropes and their connections, drums, sheaves or pulleys and all safety devices and who shall enter and sign the result of each such inspection in a record book which shall be kept for that purpose and which shall be retained by the builder for inspection by an inspector at any time. If as a result of any examination any weakness or defect is found, such weakness or defect shall be reported immediately to the builder and the hoist shall not be used until such weakness or defect has been rectified.

N. Excavations.

(1) An employer shall cause every excavation which is accessible to the public or which is adjacent to public roads or thoroughfares or whereby the safety of persons may be endangered to be—

(a) adequately protected by a barrier or fence at least two feet high and as close to the excavation as practicable;

(b) provided with red warning lights at night.

(2) No employer shall, except for the purpose of erecting, shoring or bracing, require or permit any person to, and no person shall, work in an excavation under unsupported overhanging material or in an excavation which is more than five feet deep and which has not been adequately shored and braced; provided that shoring and bracing shall not be necessary where the sides of the excavation are sloped to at least the angle of repose of the earth or where such excavation is in solid rock.

(3) An employer shall cause all shoring and bracing to be supported by cross-braces of adequate strength, cleated and wedged into position or secured by other suitable means. Where the width of the excavation is such that cross-bracing is not possible, supporting braces shall bear against footings so arranged as to prevent the braces from kicking out.

(4) An employer shall ensure that the shoring and bracing is of sufficient strength to support all excavated or other material, equipment or other loads.

(5) An employer shall ensure that all excavated or other material and equipment is prevented from falling into the excavation.

(6) An employer shall cause convenient and safe means of access to be provided to every excavation in which persons are required to work and which is more than five feet deep; provided that where an excavation is longer than 150 feet a safe means of access shall be provided at intervals of not more than 150 feet.

(7) An employer shall ascertain as far as practicable the location and nature of underground services likely to be affected by the excavation and take such steps as may be necessary to prevent danger to persons.

(8) Waar die stabiliteit van 'n bouwerk waarskynlik deur 'n uitgraving geraak sal word, moet daar doeltreffende stappe gedoen word om die stabiliteit van die bouwerk te verseker en moet elke werkgewer dié stappe doen wat nodig is om die veiligheid van persone te verseker.

(9) 'n Werkgewer moet elke uitgraving wat dieper as vyf voet is, met inbegrip van alle verspannings en skorings, minstens een maal gedurende elke skof en elke maal voordat daar met die werk begin word nadat dit gereën het, laat inspekteur deur iemand wat bevoeg is om dit te doen, ten einde die veiligheid van persone te verseker.

O. Beskermende Klere en Toestelle.

'n Werkgewer moet toereikende beskermende klere, toestelle en materiaal, met inbegrip (waar nodig) van veiligheidsgordels, veiligheidshelms, stofbrille, handskoene of skoel, aan enigiemand wat blootgestel word aan die gevaar dat hy mag val of aan die gevaar van voorwerpe wat mag val of uitskiet of wat blootgestel word aan nat of stowwige werk wat nadelig vir sy gesondheid mag wees of aan enigiemand ten opsigte van wie 'n inspekteur dit mag vereis, gratis verskaf en dit in 'n goeie toestand hou.

Vir die toepassing van hierdie klousule beteken "inspekteur" 'n inspekteur wat ingevolge artikel 4 van die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, No. 22 van 1941, aangestel is of geag word aangestel te wees.

24. GURE WEER.

Skulping teen nat weer en kleekamer.—Op elke terrein waar bouwerksaamhede plaasvind, moet werkgewers geskikte onderdak verskaf—

(a) om as skulping vir werknemers gedurende nat weer te dien; en/of

(b) om as 'n kleekamer te dien;

met dien verstande dat die bepalings van hierdie klousule nie van toepassing is op stukwerk en op terreine waar minder as 10 werknemers in diens is nie of waar die omstandighede wat eie is aan die terrein of die aard van die werk wat uitgevoer word, nie ruimte vir 'n kleekamer laat nie. Sodanige onderdak moet bestaan uit 'n skuur, kamer of soortgelyke plek wat gesluit kan word, en wat opgerig is met mure en 'n dak wat bestaan uit beton, baksteenwerk, hout, yster of 'n samestelling daarvan of enige ander materiaal wat deur die Raad goedgekeur is en die geheel moet op so 'n wyse opgerig wees om as plek te dien waar werknemers hulle klere kan verwissel en kan skuil.

25. SANITÊRE GERIEWE.

(1) 'n Werkgewer moet behoorlike en toereikende sanitêre geriewe op elke werkplek vir Blankes en nie-Blankes afsonderlik verskaf; met dien verstande dat afsonderlike geriewe ook verskaf moet word vir Bantoes wanneer die getal Bantowerkers wat by 'n werkplek in diens is, vyf te bowe gaan.

(2) Sanitêre geriewe moet te alle tye in 'n skoon, higiëniese en behoorlike toestand gehou word.

(3) Sanitêre geriewe moet in alle gevalle voldoen aan die wetgewing van die plaaslike owerheid in wie se gebied die werkplek geleë is.

26. VERVERSINGS.

(1) Elke werkgewer moet 'n persoon beskikbaar stel om tee vir sy werknemers te maak gedurende die pouses voorgeskryf in klousule 13 (1) van hierdie Ooreenkoms.

(2) 'n Werknemer mag nie die posisie waar hy werk gedurende die ontbyt- of teepouse verlaat nie.

27. TOEPASSING VAN OOREENKOMS.

Die Raad is die liggaam wat vir die toepassing van hierdie Ooreenkoms verantwoordelik is en kan meningsuitings vir die leiding van werkgewers en werknemers uitvaardig wat nie onbestaanbaar met die bepalings daarvan is nie.

28. UITGAWES VAN DIE RAAD.

(1) Ten einde die uitgawes van die Raad te bestry, moet elke werkgewer—

(a) 5c per week aftrek van die loon van elkeen van sy werknemers vir wie lone voorgeskryf word in paragrawe (e), (f), (g), (h), (i), (k) en (l) van klousule 16 (1) (uitgesonderd leerlinge);

(b) 3c per week aftrek van die loon van elkeen van sy werknemers vir wie lone voorgeskryf word in paragraaf (j) van klousule 16 (1); en

(c) 1c per week aftrek van die loon van elkeen van sy werknemers vir wie lone voorgeskryf word in paragrawe (a), (b), (c), (d) en (m) van klousule 16 (1);

(8) Where the stability of a structure is likely to be affected by an excavation, adequate steps shall be taken to ensure the stability of the structure and every employer shall take such steps as are necessary to ensure the safety of persons.

(9) An employer shall cause every excavation which is more than five feet deep, including all bracing and shoring, to be inspected by a person who is competent to do so, at least once in every shift and before the commencement of work after rain, to ensure the safety of persons.

O. Protective Clothing and Appliances.

An employer shall provide free of charge and maintain in good condition adequate protective clothing, appliances and material including, where necessary, safety belts, safety helmets, goggles, gloves or footwear, to any person who is exposed to the danger of falling, or to danger from falling or flying objects, or who is exposed to wet or dusty work which may be injurious to health, or to any person where required by an inspector.

For the purpose of this clause, "inspector" means an inspector appointed or deemed to have been appointed in terms of section 4 of the Factories, Machinery and Building Work Act, No. 22 of 1941.

24. INCLEMENT WEATHER.

Wet weather shelter and change room.—At any site where building operations are being carried out employers shall provide suitable accommodation—

(a) to serve as shelter for employees during wet weather; and/or

(b) to serve as a change room;

provided that the provisions of this clause shall not apply to jobbing work and on sites where less than 10 employees are employed or where the circumstances peculiar to the site or the nature of the work in progress do not permit of accommodation for a change room.

Such accommodation shall be any lockable shed, room or similar place constructed of walls and a roof composed of concrete, brickwork, wood, iron or any combination thereof or any other material approved by the Council and the whole to be so constructed as to provide a place for employees to change their clothes and to take shelter.

25. SANITARY ACCOMMODATION.

(1) An employer shall provide proper and adequate sanitary accommodation on each job for Whites and non-Whites separately provided that separate facilities shall also be provided for Bantu when the number of Bantu workers employed on any job exceeds five in number.

(2) Sanitary accommodation shall at all times be maintained in a clean, hygienic and proper condition.

(3) Sanitary accommodation shall in all instances conform to the legislation of the local authority in whose area the job is situate.

26. REFRESHMENTS.

(1) Every employer shall provide a person for the preparing of tea for his employees during the breaks provided for in clause 13 (1) of this Agreement.

(2) No employee may leave the position where he is working during the breakfast or tea breaks.

27. ADMINISTRATION OF AGREEMENT.

The Council shall be the body responsible for the administration of this Agreement and may issue expressions of opinion not inconsistent with its provisions for the guidance of employers and employees.

28. EXPENSES OF THE COUNCIL.

(1) For the purpose of meeting the expenses of the Council every employer shall—

(a) deduct 5c per week from the wages of each of his employees for whom wages are prescribed in paragraphs (e), (f) (g), (h) (i), (k) and (l) of clause 16 (1) (excluding learners);

(b) deduct 3c per week from the wages of each of his employees for whom wages are prescribed in paragraph (j) of clause 16 (1); and

(c) deduct 1c per week from the wages of each of his employees for whom wages are prescribed in paragraphs (a), (b), (c), (d) and (m) of clause 16 (1);

van hierdie Ooreenkoms, en by die bedrag aldus afgetrek, moet die werkgewer 'n bedrag voeg wat daaraan gelyk is. Die werkgewer moet die bedrag aldus afgetrek aan die Raad oorbetal op die wyse voorgeskryf by subklousule (2) van hierdie klousule; met dien verstande dat die bepalinge van hierdie paragraaf nie van toepassing is ten opsigte van 'n werknemer wat minder as 18 uur in 'n bepaalde week gewerk het nie en waar 'n werknemer in die diens van twee of meer werkgewers in 'n bepaalde week was, moet die aftrekking vir daardie week gemaak word deur die werkgewer by wie hy eerste gedurende daardie week vir nie minder nie as 18 uur in diens was nie;

(d) ten opsigte van enige kalendermaand waarin daar nie van hom vereis is om ingevolge die bepalinge van paragrawe (a), (b) en (c) van hierdie subklousule enige bedrag aan die Raad te betaal nie, 'n bedrag van 25c aan die Raad bydra ten opsigte van elke week wat op 'n Vrydag in daardie maand eindig. Die bydrae, bereken soos voornoem, moet voor of op die 14de van die daaropvolgende maand aan die Raad betaal word en moet vergesel gaan van 'n skriftelike verklaring dat so 'n werkgewer nie ingevolge die voorafgaande paragrawe (a), (b) en (c) daarvoor aanspreeklik was om enige bedrag aan die Raad te betaal nie.

(2) Elke werkgewer moet op elke betaaldag aan elke werknemer—

(a) bedoel by paragraaf (a) van subklousule (1) van hierdie klousule 'n seël ter waarde van 10c;

(b) bedoel by paragraaf (b) van subklousule (1) van hierdie klousule 'n seël ter waarde van 6c;

(c) bedoel by paragraaf (c) van subklousule (1) van hierdie klousule 'n seël ter waarde van 2c;

uitreik, wat die werkgewer ten tye van uitreiking op 'n leesbare wyse met sy naam en die datum van uitreiking moet roeier.

(3) Die werkgewer moet die seëls bedoel in subklousule (2) van die Raad aankoop en te alle tye 'n toereikende reservewoorraad daarvan hê; met dien verstande dat 'n werkgewer 'n terugbetaling van die waarde van ongebruikte seëls van die Raad mag verkry. Aansoek om sodanige terugbetaling moet gedoen word binne ses kalendermaande na die verstryking van die jaar waarin genoemde seëls uitgereik is.

(4) Die seëls wat ooreenkomstig subklousule (2) van hierdie klousule aan elke werknemer uitgereik is, moet deur so 'n werknemer in 'n bydraeboek geplak word wat van die Sekretaris van die Raad verkry en deur die werknemer bewaar moet word. Die werknemer moet om 'n bydraeboek aansoek doen op die vorm wat deur die Raad voorgeskryf word.

(5) Die Raad mag na goedvinde die seëls en bydraeboeke bedoel in hierdie klousule, kombineer met ander seëls en bydraeboeke wat die Raad ten opsigte van ander fondse uitreik waarvoor daar voorsiening in hierdie Ooreenkoms gemaak word.

(6) Bydraeboeke en seëls is nie oordraagbaar nie en kan ook nie gesedeer of verpand word nie.

29. VAKANSIEFONDS, VAKANSIEBETALING EN BONUS.

(1) *Vakansiefonds*.—Benewens ander besoldiging wat ingevolge hierdie Ooreenkoms betaalbaar is, moet 'n werkgewer ten opsigte van elke uur wat deur elkeen van sy werknemers gewerk is en op die wyse voorgeskryf in hierdie klousule, die volgende bedrae bydra vir 'n vakansiefonds wat bekend staan as die "Vakansiefonds vir die Bounywerheid, Westelike Provinsie", hierna die "vakansiefonds" bedoel, wat voorsiening maak vir betaling ten opsigte van die vakansietydperk bedoel in klousule 15 (1) (a) hiervan, sowel as die openbare vakansiedae bedoel in klousule 15 (1) (b) van hierdie Ooreenkoms—

(a) werknemers vir wie lone voorgeskryf word in paragrawe (a), (b), (c), (d) en (m) van klousule 16 (1): 2½c per uur;

(b) leerlinge vir wie lone voorgeskryf word in paragrawe (e), (f), (g) en (h) van klousule 16 (1): 2½c per uur;

(c) werknemers vir wie lone voorgeskryf word in paragrawe (e), (f), (g), (h), (i) en (j) van klousule 16 (1), maar uitgesonderd leerlinge: 5c per uur;

(d) werknemers vir wie lone voorgeskryf word in paragrawe (k) en (l) van klousule 16 (1): 7½c per uur;

met dien verstande dat genoemde bydraes tot die vakansiefonds nie betaalbaar moet wees op meer as 40 uur in 'n bepaalde week nie, ongeag daarvan of sodanige tyd teen gewone of oortydskale gewerk is.

(2) Die werkgewer moet ten opsigte van die bedrae bygedra ooreenkomstig subklousule (1) van hierdie klousule, op elke betaaldag aan elkeen van sy werknemers wat minstens 18 uur in

of this Agreement and to the amounts so deducted the employer shall add an equal amount. The employer shall pay over the amounts so deducted to the Council in the manner prescribed in subclause (2) of this clause provided that the provisions of this paragraph shall not apply in respect of an employee who has worked for less than 18 hours in any one week and where an employee has been employed by two or more employers in any one week, the deduction for that week shall be made by the employer by whom such employee was first employed during that week for not less than 18 hours;

(d) in respect of any calendar month during which he has not been required to make any payments to the Council in terms of paragraphs (a), (b) and (c) of this subclause, contribute to the Council an amount of 25 cents in respect of each week ending Friday in such month. The contribution calculated as aforesaid shall be paid to the Council on or before the 14th of the succeeding month, accompanied by a statement in writing that such employer was not liable to make any payments to the Council in terms of the preceding paragraphs (a), (b) and (c).

(2) Every employer shall on each pay day issue to each employee—

(a) referred to in paragraph (a) of subclause (1) of this clause a stamp to the value of 10 cents;

(b) referred to in paragraph (b) of subclause (1) of this clause a stamp to the value of 6 cents;

(c) referred to in paragraph (c) of subclause (1) of this clause a stamp to the value of 2 cents;

which stamps shall be ligibly cancelled by the employer on issue with the employer's name and the date of issue.

(3) The stamps referred to in subclause (2) shall be purchased by the employer from the Council and an adequate reserve thereof shall be maintained by the employer at all times; provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused stamps. Application for such refund shall be made not later than six calendar months after the expiration of the year during which the said stamps were issued.

(4) The stamps issued to each employee in terms of subclause (2) of this clause shall be affixed by such employee in a contribution book obtainable from the Secretary of the Council and retained by the employee. Application for a contribution book shall be made by the employee on the form prescribed by the Council.

(5) The Council may at its discretion combine the stamps and contribution books referred to in this clause with any other stamps and contribution books issued by the Council in respect of any other fund for which provision is made in this Agreement.

(6) Contribution books and stamps are not transferable nor can they be ceded or pledged.

29. HOLIDAY FUND AND HOLIDAY PAY.

(1) *Holiday fund*.—In addition to other remuneration payable in terms of this Agreement an employer shall in respect of each and every hour worked by each of his employees and in the manner prescribed in this clause contribute the following amounts to a holiday fund styled "the Holiday Fund for the Building Industry, Western Province," hereinafter referred to as the "Holiday Fund", which shall cover payment in respect of the holiday period mentioned in clause 15 (1) (a) hereof, as well as the public holidays referred to in clause 15 (1) (b) of this Agreement—

(a) employees for whom wages are prescribed in paragraphs (a), (b), (c), (d) and (m) of clause 16 (1): 2½c per hour;

(b) learners for whom wages are prescribed in paragraphs (e), (f), (g) and (h) of clause 16 (1): 2½c per hour;

(c) employees for whom wages are prescribed in paragraphs (e), (f), (g), (h), (i) and (j) of clause 16 (1) but excluding learners: 5c per hour;

(d) employees for whom wages are prescribed in paragraphs (k) and (l) of clause 16 (1): 7½c per hour,

provided that the said contributions to the holiday fund shall be payable on not more than 40 hours in any one week, irrespective of whether such time was worked at ordinary or overtime rates.

(2) The employer shall in respect of the amounts contributed in terms of subclause (1) of this clause issue on each pay day to each of his employees who has worked for him for at least 18

'n week vir hom gewerk het, een seël uitreik wat hy op 'n leesbare manier gerojier het met sy naam en die datum van uitreiking, en die waarde van sodanige seël moet soos volg wees:—

R1 ten opsigte van die bedrae bygedra ooreenkomstig die bepalings van paragrawe (a) en (b) van subklousule (1).

R2 ten opsigte van die bedrae bygedra ooreenkomstig die bepalings van paragraaf (c) van subklousule (1).

R3 ten opsigte van die bedrae bygedra ooreenkomstig die bepalings van paragraaf (d) van subklousule (1); met dien verstande dat—

(a) waar 'n werknemer meer as 18 uur maar minder as 40 uur in 'n week vir dieselfde werkgewer gewerk het, so 'n werkgewer van die loon wat aan so 'n werknemer verskuldig is, 'n bedrag mag aftrek wat gelyk is aan die betrokke skaal voorgeskryf in genoemde paragraaf, vermenigvuldig met die verskil tussen 40 en die getal ure werklik gewerk; en

(b) waar 'n werknemer gedurende dieselfde week deur twee of meer werkgewers in diens geneem is, die werknemer by wie hy die eerste gedurende daardie week vir minstens 18 uur gewerk het, die bedrag vir daardie week moet aftrek.

(3) Die bepalings van subklousules (1) en (2) van hierdie klousule is nie van toepassing nie tensy die werknemer vir minstens 18 uur in 'n week vir dieselfde werkgewer gewerk het. In gevalle waar so 'n werknemer vir minder as 18 uur in 'n week vir dieselfde werkgewer gewerk het, moet so 'n werkgewer, in plaas van 'n bydrae tot sodanige vakansiefonds, so 'n werknemer in kontant betaal teen die betrokke skaal voorgeskryf in subklousule (1) van hierdie klousule.

(4) (a) Elke werknemer moet die seëls wat ooreenkomstig subklousule (2) van hierdie klousule aan hom uitgereik is, onmiddellik in 'n bydraeboek plak wat van die Sekretaris van die Raad verkry en deur die werknemer bewaar moet word.

(b) Slegs bydraeboeke wat deur die Raad uitgereik is, word erken en alle bydraeboeke bly die eiendom van die Raad.

(c) Die werknemer moet om 'n bydraeboek aansoek doen op 'n vorm wat van die Raad verkry moet word, en die werknemer moet dit invul deur sy volle naam en adres en beroep daarop in te skryf en dit met sy gewone handtekening te onderteken.

(d) Die Raad mag na goedvinde seëls en bydraeboeke bedoel in hierdie klousule, kombineer met ander seëls en bydraeboeke wat die Raad uitgereik het ten opsigte van ander fondse waarvoor daar in hierdie Ooreenkoms voorsiening gemaak word.

(5) Die seëls bedoel in subklousule (2), moet deur die werkgewer van die Raad aangekoop word en hy moet te alle tye 'n toereikende reserwevoorraad daarvan hê; met dien verstande dat 'n werkgewer 'n terugbetaling van die waarde van alle ongebruikte seëls van die Raad mag verkry. Aansoek om sodanige terugbetaling moet voor of op 30 Junie van die jaar wat volg op dié waarin die seëls uitgereik is, gedoen word.

(6) Onmiddellik na die laaste betaaldag in Oktober elke jaar moet werknemers hul bydraeboeke by die kantoor van die Raad inlewer en moet hulle 'n ontvangsbewys daarvoor kry, en by die oorhandiging van sodanige ontvangsbewys op 'n datum wat deur die Raad elke jaar vasgestel moet word, moet die bedrag wat in sodanige vakansiefonds in hul krediet staan, aan hulle betaal word.

(7) Die Raad betaal geen bedrae uit ten opsigte van seëls wat aan werknemers ingevolge die bepalings van subklousule (2) van hierdie klousule uitgereik is, tensy sodanige seëls in 'n bydraeboek geplak is wat van die Raad verkry is.

(8) Indien 'n werknemer sou nalaat of versuim om binne 'n tydperk van ses kalendermaande van die datum waarop die vakansietydperk begin, die waarde van die seëls wat ingevolge bepalings van subklousule (2) van hierdie klousule aan hom uitgereik is, te eis, verbeur hy die waarde daarvan en val dit die algemene fondse van die Raad toe. Die Raad moet egter alle eise om betaling wat na genoemde tydperk van ses kalendermaande ingedien word, oorweeg, en kan (sonder wetlike aanspreeklikheid) te eniger tyd magtiging verleen dat sodanige eise betaal word uit gelde wat ooreenkomstig hierdie subklousule die Raad toegeval het, by die voorlegging van sodanige seëls.

(9) Geen betaling van bedrae uit die vakansiefonds moet gemaak word ten opsigte van—

(a) Seëls wat uitgewis is of waarop veranderings voorkom of wat beskadig of vernietig is, met dien verstande dat die Raad oor die bevoegdheid beskik om na goedvinde magtiging vir die uitbetaling van bedrae te verleen;

(b) seëls wat vir uitbetaling ingedien word nadat die bydraeboek ten opsigte van die betrokke jaar ingedien is. Vir doeleindes van uitbetaling word sodanige seëls geag om gedurende die volgende jaar uitgereik te wees;

(c) behoudens die bepaling van subklousule (10) hiervan, seëls wat ingedien word voor die vakansietydperk, met dien verstande dat die Raad aan die Sekretaris magtiging kan verleen om, om 'n grondige rede deur die Raad bepaal, die bedrag aan 'n werknemer uit te betaal; en

hours in any week, one stamp legibly cancelled by him with his name and the date of issue, the value of which stamp shall be as follows:—

R1 in respect of the amounts contributed in terms of paragraphs (a) and (b) of subclause (1).

R2 in respect of the amounts contributed in terms of paragraph (c) of subclause (1).

R3 in respect of the amounts contributed in terms of paragraph (d) of subclause (1); provided that—

(a) where an employee has worked more than 18 hours, but less than 40 hours in any week for the same employer, such employer may deduct from the wages due to such employee an amount equal to the relative rate prescribed in the said paragraph multiplied by the difference between 40 and the number of hours actually worked; and

(b) where an employee is employed by two or more employers during the same week, the deduction for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than 18 hours.

(3) The provisions of subclauses (1) and (2) of this clause shall not apply unless the employee has worked for at least 18 hours in any week for the same employer. In the event of any such employee working less than 18 hours in any week with the same employer, such employer shall in lieu of contributing to such holiday fund, pay such employee in cash at the relative rate prescribed in subclause (1) of this clause.

(4) (a) The stamps issued to each employee in terms of subclause (2) of this clause shall be immediately affixed by such employee in a contribution book which shall be obtained from the Secretary of the Council and retained by the employee.

(b) Only contribution books issued by the Council will be recognized and all contribution books shall remain the property of the Council.

(c) Application for a contribution book shall be made by the employee on a form to be obtained from the Council and completed by the employee setting out the employee's full name and address, occupation and bearing his usual signature.

(d) The Council may at its discretion combine the stamps and contribution books referred to in this clause, with any other stamps and contribution books issued by the Council in respect of any other fund for which provision is made in this Agreement.

(5) The stamps referred to in subclause (2) shall be purchased by the employer from the Council and an adequate reserve thereof shall be maintained by the employer at all times; provided that an employer may obtain a refund from the Council for the value of any unused stamps. Application for such refund shall be made on or before the 30th June in the year following that in which the stamps were issued.

(6) Immediately after the last pay day in October in each year, employees shall deposit their contribution books at the office of the Council and shall be issued with a receipt therefor and on production of such receipt on a date to be determined by the Council each year shall be paid the amount standing to their credit in the holiday fund.

(7) No payment shall be made by the Council in respect of any stamps issued to employees in terms of subclause (2) of this clause, unless such stamps are affixed in a contribution book obtained from the Council.

(8) If an employee should fail or omit to claim the value of the stamps issued to him in terms of subclause (2) of this clause within a period of six calendar months from the date of commencement of the immediately preceding holiday period, the value thereof shall become forfeit and accrue to the general funds of the Council. The Council shall, however, consider all claims for payment lodged after the said period of six calendar months and may without legal liability, authorise at any time the payment of such claims from moneys which have accrued to the Council in terms of this subclause, on production of such stamps.

(9) No payment shall be made from the holiday fund in respect of—

(a) stamps which have erasures or alterations or have been mutilated or destroyed provided that the Council shall have the right to authorise payments in its discretion;

(b) stamps tendered for payment after tendering of the contribution book in respect of the relevant year. Such stamps, for purposes of payment, shall be deemed to have been issued during the year following;

(c) stamps tendered before the annual holiday period subject to the provisions of subclause (10) hereof, provided that the Council may authorise the Secretary to make payment to any employee for any good reason determined by the Council; and

(d) seëls uitgereik ingevolge die bepalings van subklousule (2) hiervan en wat by die Raad ingedien is, aan enigiemand anders behalve die werknemer wie se naam deur die Raad ingeskrif is in die bydraeboek waarin dié seëls gehou word.

(10) By die afsterwe van 'n werknemer en behoudens die ander bepalings van hierdie subklousule, moet die bedrag wat uit die vakansiefonds aan hom verskuldig, aan sy behoorlik aangestelde benoemde (hieronder die "begunstigde" genoem) betaal word.

Ingeval—

(a) geen begunstigde deur die afgestorwe werknemer benoem is nie, of

(b) die begunstigde voor die afgestorwe werknemer te sterwe gekom het, of

(c) die begunstigde versuim of binne ses maande vanaf die datum van oorlyde van sodanige werknemer betaling te eis,

moet die bedrag wat deur die vakansiefonds aan die afgestorwe werknemer verskuldig is, in die boedel van sodanige afgestorwe werknemer gestort word.

(11) Alle bedrae wat by die Raad in die krediet van die vakansiefonds staan, mag van tyd tot tyd op vaste deposito of as onmiddellik opvraagbaar in 'n bank, bouvereniging of geregistreerde deponisionemende instelling wat deur die Registrateur goedgekeur is, of in permanente aandele in 'n bouvereniging belê word. Geen werknemer het enige aanspraak ten opsigte van die rente wat die vakansiefonds toeval nie en hy is ook nie vir enige bydrae vir die administrasie van genoemde fonds aanspreeklik nie.

(12) Behoudens die bepalings van subklousule (10) van hierdie klousule, is die bedrag waarmee 'n werknemer in die vakansiefonds gekrediteer is, nie oordraagbaar nie, en enige werknemer wat 'n bydraeboek wat deur die Raad uitgereik is en/of seëls uitgereik ingevolge die bepalings van subklousule (2) hiervan, afstaan, oordra, seeder, verpand, verhipoketeer en/of uitleen, verbeur onmiddellik alle reg op die waarde van sodanige seëls wat dan die algemene fondse van die Raad toeval.

(13) Geen seëls mag op 'n ander manier as 'n werknemer uitgereik word nie as ooreenkomstig die bepalings van hierdie klousule, en geen werknemer is op betaling uit die vakansiefonds van 'n bedrag wat groter is as 49 wekelijkse bydraes ten opsigte van 'n enkele jaar wat eindig op die laaste betaaldag in Oktober van daardie jaar, geregtig nie.

(14) Die Raad moet op 'n volledige en juiste wyse laat boekhou van die vakansiefonds en moet 'n jaarrekening van al die uitgawes en inkomste van die vakansiefonds vir die tydperk eindigende 31 Desember elke jaar en ook 'n staat wat die bates en laste van die vakansiefonds toon, laat opstel. Al sodanige rekenings en state moet gesertifiseer word deur die ouditeur/ouditeurs van die Raad, wat 'n openbare rekenmeester/rekenmeesters moet wees, en sodanige rekenings en state moet deur die Voorzitter van die Raad medeonderteken word en moet binne drie maande na die sluiting van die tydperk waarop dit betrekking het, aan die Sekretaris van Arbeid gestuur word saam met 'n verslag wat genoemde ouditeur/ouditeurs daarvoor uitgebring het. 'n Kopie van die jaarrekening en balansstaat moet beskikbaar wees ter insae deur lede van die vakansiefonds.

(15) Ingeval hierdie Ooreenkoms weens verloop van tyd verval of om enige ander rede gestaak word, moet die vakansiefonds nog deur die Raad geadminestreer word totdat dit of gelikwider of deur die Raad oorgedra is aan 'n ander fonds wat in die lewe geroep is vir dieselfde doel as dié waarvoor die oorspronklike fonds gestig is.

(16) Ingeval die Raad ontbind word of ophou om te funksioneer gedurende enige tydperk waarin hierdie Ooreenkoms ingevolge die bepalings van artikel 34 (2) van die Wet bindend is, mag die Registrateur 'n komitee uit die geledere van die werkgewers en die werknemers in die nywerheid aanstel op grondslag van gelyke verteenwoordiging aan albei kante, en sodanige komitee moet voortgaan om die vakansiefonds te administreer. 'n Vakature wat in die komitee ontstaan, mag deur die Registrateur gevul word uit die geledere van die werkgewers of die werknemers, na gelang van die geval, ten einde 'n gelyke getal werkgewers- en werknemersvertenwoordigers in die komitee te verseker. Ingeval sodanige komitee nie in staat is nie of onwilling is om sy pligte uit te voer of voor 'n dooie punt te staan kom wat, na die mening van die Registrateur, die administrasie van die vakansiefonds ondoenlik of onwenslik maak, mag hy 'n trustee of trustees aanstel om die pligte van die komitee uit te voer, en sodanige trustees het al die bevoegdhede van die komitee vir sodanige doel. Ingeval daar by die verstryking van hierdie Ooreenkoms geen Raad bestaan nie, moet die vakansiefonds deur die komitee wat ingevolge die bepalings van hierdie subklousule funksioneer, of die trustee of trustees, na gelang van die geval, gelikwider word op die manier uiteengesit in subklousule (17) van hierdie klousule, en as die sake van die Raad by die verstryking van die Ooreenkoms alreeds gelikwider en sy bates verdeel is, moet die saldo

(d) stamps issued in terms of subclause (2) hereof and lodged with the Council, to any person other than the employee whose name has been recorded by the Council on the contribution book in which such stamps are contained.

(10) Upon the death of an employee and subject to the remaining provisions of this subclause, the amount due to him from the holiday fund shall be paid to his duly appointed nominee (hereinafter styled "the beneficiary"). In the event, however, of—

(a) no beneficiary having been nominated by such deceased employee; or

(b) the beneficiary having pre-deceased the deceased employee; or

(c) the beneficiary failing to claim payment within six months from date of the death of such deceased employee,

the amount due to the deceased employee by the holiday fund shall be paid into the estate of such deceased employee.

(11) All amounts held by the Council to the credit of the holiday fund may be invested from time to time on fixed deposit or on call with a bank, building society, or registered deposit receiving institution approved by the Registrar, or in permanent shares in a building society. No employee shall have any claim in respect of interest accruing to the holiday fund, neither shall he be responsible for any contribution towards the expenses of administering the said fund.

(12) Subject to the provisions of subclause (10) of this clause, the amount credited to an employee in the holiday fund shall not be transferable and any employee who assigns, transfers, cedes, pledges, hypothecates and/or lends any contribution book issued by the Council and/or any stamps issued in terms of subclause (2) hereof, shall forthwith cease to be entitled to the value of any such stamps which shall be forfeited to the general funds of the Council.

(13) No stamps shall be issued to an employee otherwise than in accordance with this clause, and no employee shall be entitled to payment from the holiday fund of any amount in excess of 49 weekly contributions in respect of any single year ending on the last pay day in October of that year.

(14) The Council shall cause full and true accounts of the holiday fund to be kept and shall cause to be prepared an annual account for the period ending on the 31st December of each year of all the revenue and expenditure of the holiday fund, and a statement showing its assets and liabilities. Every such account and statement shall be certified by the auditor/s of the Council who shall be a public accountant/s and shall be countersigned by the Chairman of the Council, and shall within three months after the close of the period covered by it, be transmitted to the Secretary for Labour with any report made thereon by the said auditor/s. A copy of the annual accounts and balance sheet shall be available for inspection by members of the holiday fund.

(15) In the event of the expiry of this Agreement by effluxion of time or cessation for any other cause, the holiday fund shall continue to be administered by the Council until it is either liquidated or transferred by the Council to any other fund constituted for the same purpose as that for which the original fund was created.

(16) In the event of the dissolution of the Council or in the event of its ceasing to function during any period in which this Agreement remains binding in terms of section 34 (2) of the Act, the Registrar may appoint a committee from employers and employees in the industry on the basis of equal representation on both sides and the holiday fund shall continue to be administered by such committee. Any vacancy occurring on the committee may be filled by the Registrar from employers or employees as the case may be, so as to ensure an equality of employer and employee representatives on the committee. In the event of such committee being unable or unwilling to discharge its duties or a deadlock arising thereon which renders the administration of the holiday fund impracticable or undesirable in the opinion of the Registrar, he may appoint a trustee or trustees to carry on the duties of the committee and such trustees shall possess all the powers of the committee for such purpose. In the event of there being no Council in existence upon the expiration of this Agreement, the holiday fund shall be liquidated by the committee functioning in terms of this subclause, or the trustee or trustees, as the case may be, in the manner set forth in subclause (17) of this clause and, if upon the expiration of the Agreement the affairs of the Council have already been wound up and its assets distributed, the balance of

van die vakansiefonds ooreenkomstig die bepalinge van artikel 34 (4) van die Wet verdeel word asof dit deel van die algemene fondse van die Raad uitgemaak het.

(17) By die likwidasië van die vakansiefonds ooreenkomstig die bepalinge van subklousule (15) of (16) van hierdie klousule, moet die gelde waarmee die vakansiefondse gekrediteer is na betaling van alle eise teen die fonds, met inbegrip van die administrasie- en likwidasiëkoste, in die algemene fondse van die Raad gestort word.

(18) *Vakleerlinge*.—Benewens die besoldiging waarop 'n vakleerling geregtig is, moet 'n werknemer so 'n vakleerling die bedrae betaal wat hieronder gespesifiseer word:—

(a) *Vakansietydperk*.—Die loon wat 'n vakleerling sou verdien het as hy gedurende die voorgeskrewe vakansietydperk [met insluiting van openbare vakansiedae bedoel by klousule 15 (1) (b) wat binne sodanige geslote tydperk val] vir sy werkgever gewerk het, en sodanige bedrag moet op die laaste dag voor die begin van die vakansietydperk betaal word; met dien verstande dat, in die geval van 'n vakleerling wie se dienskontrak beëindig word voor die laaste betaaldag wat die begin van die vakansietydperk voorafgaan, die werkgever aan so 'n vakleerling 'n bedrag moet betaal aan minstens een-kwart van die weekloon ten opsigte van elke voltooide maand diens gedurende die jaar wat sodanige vakansie voorafgegaan het.

(b) *Openbare vakansiedae*.—Die loon wat die vakleerling sou verdien het as hy op Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartdag, Geloftedag en in elke vyfde jaar met ingang van 1966, Republiekdag, vir sy werkgever gewerk het, en sodanige bedrag moet betaal word op die betaaldag wat volg op die betrokke vakansiedag.

(19) (a) *Wagte*.—'n Werkgever moet aan sy wag ten opsigte van elke voltooide tydperk van 12 maande diens by hom, drie opeenvolgende weke verlof met volle besoldiging toestaan. Betaling vir verlof moet gedoen word op die laaste dag vóór die aanvang van die verlof.

(b) By diensbeëindiging moet die werkgever aan 'n wag sy jaarlikse verlofbesoldiging betaal ten opsigte van enige tydperk van verlof wat aan hom toegekomp het, maar wat nie vóór die datum van diensbeëindiging toegestaan is nie. In die geval van 'n wag wie se diens beëindig word vóórdat hy 'n tydperk van 12 maande voltooi het vanaf die tyd waarop sy diens by die werkgever begin het, of sedert hy laas vir verlof gekwalifiseer het, naamlik die jongste datum, moet die werkgever sodanige werknemer 'n bedrag betaal van minstens sy weekloon ten opsigte van elke voltooide maand diens sedert diens 'n aanvang geneem het of sedert hy laas vir verlof gekwalifiseer het, naamlik die jongste datum.

30. PENSIOEN- OF SOORTGELYKE FONDSE.

(1) Benewens die ander besoldiging wat ingevolge die bepalinge van hierdie Ooreenkoms betaalbaar is, moet 'n werkgever, ten opsigte van elke uur wat deur elke werknemer in sy diens gewerk is, en op die manier hierna in hierdie klousule voorgeskryf, die bedrae in subklousule (2) gespesifiseer, aan 'n pensioen- en/of soortgelyke fonds bydra.

(2) *Bydraes*.—(a) Werknemers vir wie daar lone voorgeskryf word in klousule 16 (1) (a), (b), (c), (d) en (m): 1c per uur;

(b) werknemers vir wie daar voorgeskryf word in klousule 16 (1) (j): 2c per uur;

(c) werknemers vir wie daar lone voorgeskryf word in klousule 16 (1) (e), (f), (g) (h), (i) (k) en (l), maar uitgesonderd leerlinge: 4c per uur;

met dien verstande dat genoemde bydraes op nie meer as 40 uur in 'n bepaalde week betaal moet word nie, ongeag daarvan of sodanige tyd teen oortyd- of gewone skale gewerk is.

(3) Elke werknemer ten opsigte van wie daar 'n bydrae ingevolge die bepalinge van subklousule (2) (a) van hierdie klousule gemaak word, moet 'n bedrag van 1c per uur bydra en hierdie bedrag moet deur sy werknemer van sy loon afgetrek word, met dien verstande dat genoemde bydraes op nie meer as 40 uur in 'n bepaalde week betaal moet word nie, ongeag daarvan of sodanige tyd teen gewone of oortydskale gewerk is.

(4) (a) Die bedrae wat deur werkgevers betaalbaar is ingevolge subklousule (2) (a) en (b) moet in trust gehou word deur die Raad met die doel om 'n pensioen- of soortgelyke fonds, in genoemde subklousule gespesifiseer, in te stel. By die instelling van die fonds moet alle geld wat so in trust gehou word, na genoemde fonds oorgedra word en daarna moet die Raad elke maand alle verdere bydraes wat die fonds toekom, aan genoemde fonds oorbetal. Indien die fonds wat in hierdie subklousule beoog word, nie binne 'n tydperk van een jaar van die datum af waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, ingestel word nie, moet alle bydraes wat ten opsigte van die fonds ontvang is, aan die bydraers terugbetaal word.

this fund shall be distributed as provided for in section 34 (4) of the Act as if it formed part of the general funds of the Council.

(17) Upon liquidation of the holiday fund in terms of subclause (15) or (16) of this clause the moneys remaining to the credit of the holiday fund, after the payment of all claims against the fund including administration and liquidation expenses, shall be paid into the general funds of the Council.

(18) *Apprentices*.—In addition to any other remuneration to which an apprentice is entitled, an employer shall pay to such apprentice or the amounts specified hereunder:—

(a) *Holiday period*.—The wages which the apprentice would have earned if he had worked for his employer during the prescribed holiday period (inclusive of public holidays mentioned in clause 15 (1) (b) falling within such closed period), such amount to be paid on the last day prior to the commencement of the holiday period; provided that in the case of an apprentice whose contract of employment terminates prior to the last pay day preceding the commencement of the holiday period, the employer shall pay to such apprentice an amount of not less than one-quarter of the weekly wage in respect of each completed month of employment during the year preceding such holiday.

(b) *Public Holidays*.—The wages which the apprentice would have earned if he had worked for his employer on Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Day of the Covenant and in every fifth year commencing in 1966, Republic Day, such amount to be paid on the pay day following the public holiday concerned.

(19) (a) *Watchmen*.—An employer shall grant to his watchman in respect of each completed period of 12 months' employment with him, three consecutive weeks' leave on full pay. Payment for leave shall be made on the last pay day prior to the commencement of the leave period.

(b) Upon termination of employment the employer shall pay to a watchman his annual leave pay in respect of any period of leave which has accrued to him, but was not granted before the date of termination of employment. In the event of a watchman whose employment is terminated prior to having completed a period of 12 months' employment from the time of commencing employment with the employer or since last qualifying for leave, whichever is the later, the employer shall pay to such an employee an amount not less than one-quarter of his weekly wage in respect of each completed month of employment since commencing employment or since last qualifying for leave, as the case may be.

30. PENSION OR LIKE FUND.

(1) Addition to other remuneration payable in terms of this Agreement, an employer shall, in respect of each hour worked by each employee in his employment, and in the manner herein-after prescribed in this clause, contribute the amounts specified in subclause (2) to a pension and/or like fund.

(2) *Contributions*.—(a) Employees for whom wages are prescribed in clause 16 (1) (a), (b), (c), (d) and (m): 1c per hour;

(b) Employees for whom wages are prescribed in clause 16 (1) (j): 2c per hour;

(c) Employees for whom wages are prescribed in clause 16 (1) (e), (f), (g), (h), (i), (k) and (l), but excluding learners: 4c per hour;

provided that the said contributions shall be payable on not more than 40 hours in any week irrespective of whether or not such time was worked at overtime or ordinary rates.

(3) Each employee in respect of whom a contribution is made in terms of the provisions of subclause (2) (a) of this clause, shall contribute an amount of 1c per hour which amount his employer shall deduct from his wages, provided that the said contribution shall be payable on not more than 40 hours in any one week irrespective of whether such time was worked at ordinary or overtime rates.

(4) (a) The amounts payable by employers in terms of subclause (2) (a) and (b) shall be held in trust by the Council for the purpose of establishing a pension or like fund for employees specified in the said subclause. Upon the establishment of the fund all moneys so held in trust shall be transferred to the said fund and thereafter the Council shall each month pay over to the said fund all further contributions due to the fund. If the fund contemplated by this subclause is not established within a period of one year of the date of coming into operation of this Agreement, all contributions received in respect of the fund shall be refunded to the contributors.

(b) Die geld wat deur die Raad ingevorder is en/of in trust gehou word ingevolge subklousule (4) (a), kan van tyd tot tyd belê word by 'n bank, bouvereniging of geregistreerde deposito-nemende instelling wat deur die Registrateur goedgekeur is. Die rente wat sodanige beleggings verdien, val die algemene fondse van die Raad toe vir uitgawes in verband met die administrasie van genoemde fondse.

(5) Ten einde uitvoering te gee aan die oogmerke van subklousule (1), is die Raad geregtig om—

(a) met Federated Employers' Insurance Co. Ltd, 'n ooreenkoms of ooreenkomste aan te gaan vir die instelling van 'n bevredigende pensioen- of soortgelyke fonds of fondse of 'n bestaande Ooreenkoms of ooreenkomste vir die doel voort te sit.

Kopieë van alle reëls betreffende sulke skemas moet ingedien word by die Sekretaris van Arbeid by wie kopieë van alle wysigings of veranderings daarvan ook van tyd tot tyd ingedien moet word;

(b) dié skema in te stel wat hy geskik ag vir die doel om aan werknemers voordele te voorsien.

(6) Die werkgewer moet ten opsigte van die bedrae wat ooreenkomstig die bepalinge van subklousules (2) en (3) van hierdie klousule bygedra is, op elke betaaldag aan elkeen van sodanige werknemers wat minstens 18 uur in 'n week vir hom gewerk het, 'n seël uitreik ter waarde van die bedrag wat aldus gevorder is, en die werkgewer moet sodanige seël op 'n leesbare manier roeier met sy naam en die datum van uitreiking; met dien verstande dat waar 'n werknemer vir meer as 18 uur maar vir minder as 40 uur in 'n week vir dieselfde werkgewer gewerk het, so 'n werkgewer van die loon wat aan so 'n werknemer verskuldig is, 'n bedrag mag aftrek wat gelyk is aan die bedrag bepaal in hierdie klousule, vermenigvuldig met die verskil tussen 40 en die getal ure werklik gewerk; en voorts met dien verstande dat waar 'n werknemer gedurende dieselfde week deur twee of meer werkgewers in diens geneem is, hierdie klousule slegs in die geval van die werkgewer by wie hy eerste gedurende daardie week vir minstens 18 uur in diens was, van toepassing is, en enige ander werkgewer of werkgewers deur wie hy later vir minstens 18 uur gedurende daardie week in diens geneem is, moet in plaas van 'n bydrae tot sodanige pensioen- of soortgelyke fonds, aan so 'n werkgewer die kontantbedrag betaal.

(7) Die bepalinge van subklousules (2), (3) en (6) van hierdie klousule is nie van toepassing nie tensy die werknemer vir minstens 18 uur in 'n week vir dieselfde werkgewer gewerk het. Ingeval so 'n werknemer vir minder as 18 uur in 'n week by dieselfde werkgewer gewerk het, moet so 'n werkgewer, in plaas daarvan om tot sodanige fondse by te dra, aan so 'n werknemer 'n kontantbedrag betaal wat bereken is teen die voorgeskrewe skaal.

(8) (a) Die seëls wat ooreenkomstig subklousule (6) van hierdie klousule aan elke werknemer uitgereik is, moet deur so 'n werknemer in 'n bydraeboek geplak word wat van die Sekretaris van die Raad verkry en deur die werknemer bewaar moet word.

(b) Die werknemer moet om 'n bydraeboek aansoek doen op 'n vorm wat van die Raad verkry moet word, en die werknemer moet dit invul deur sy volle naam en adres, beroep en sodanige ander besonderhede wat die Raad mag vereis, in te skryf en dit met sy gewone handtekening te onderteken.

(c) Die Raad mag na goedvinde die seëls en bydraeboeke bedoel in hierdie klousule, kombineer met ander seëls en bydraeboeke wat die Raad uitgereik het ten opsigte van ander fondse waarvoor daar in hierdie Ooreenkoms voorsiening gemaak word.

(9) Die werkgewer moet die seëls wat in subklousule (6) bedoel word, van die Raad aankoop en te alle tye 'n toereikende reserwewoorraad daarvan hê; met dien verstande dat 'n werknemer 'n terugbetaling van die waarde van ongebruikte seëls van die Raad mag verkry. Daar moet binne ses kalendermaande na verstryking van die jaar waarin genoemde seëls uitgereik is, aansoek om sodanige terugbetaling gedoen word.

(10) Die voordele uit die pensioen- of soortgelyke fonds wat in hierdie klousule genoem word, is nie oordraagbaar nie en kan nie gesedeer of verpand word nie; met dien verstande dat 'n werknemer nogtans 'n begunstigde kan benoem om die opbrengs van sy polis te ontvang ingeval hy voor sy uitdienstreding te sterwe sou kom.

(11) Die Raad moet op 'n volledige en juiste wyse laat boekhou van die pensioen- of soortgelyke fondse en moet 'n jaarrekening van alle inkomste en uitgawes van genoemde fondse vir die tydperk eindigende 31 Desember elke jaar laat opstel. Al sodanige rekeninge moet gesertifiseer word deur die ouditeur/ouditeurs van die Raad, wat 'n openbare rekenmeester/rekenmeesters moet wees, en moet deur die Voorsitter van die Raad mede onderteken word, en sodanige rekenings moet binne drie maande na die sluiting van die tydperk waarop dit betrekking het, aan die Sekretaris van Arbeid deurgestuur word tesame met

(b) The moneys collected by the Council and/or held in trust in terms of subclause (4) (a) may be invested from time to time with a bank, building society or registered deposit receiving institution approved by the Registrar. The interest accruing in respect of such investments shall accrue to the general funds of the Council towards the expenses of administering the said fund.

(5) For the purpose of implementing the objects of subclause (1), the Council shall be entitled to—

(a) enter into an agreement or agreements or to continue an existing agreement or agreements, with the Federated Employers' Insurance Company Limited for the establishment of a satisfactory pension or like fund or funds.

Copies of all rules relating to such schemes shall be lodged with the Secretary for Labour with whom copies of all alterations or amendments thereto shall also from time to time be lodged;

(b) establish such schemes as it may deem fit with the object of providing benefits for employees.

(6) The employer shall in respect of the amounts contributed in terms of subclauses (2) and (3) of this clause, issue on each pay day to each of such employees who has worked for him for at least 18 hours in any week one stamp to the value of the amounts so collected, which stamp shall be legibly cancelled by the employer with his name and the date of issue; provided that where an employee has worked more than 18 hours but less than 40 hours in any one week for the same employer, such employer may deduct from the wages due to such employee an amount equal to the contribution provided for in this clause, multiplied by the difference between 40 and the number of hours actually worked; and provided further that where an employee has been employed by two or more employers during the same week, this clause shall apply only in the case of the employer by whom he was first employed during that week for not less than 18 hours, and any other employer or employers by whom he was subsequently employed for not less than 18 hours during that week shall pay such employee in cash in lieu of contributing to such pension or like fund.

(7) The provisions of subclauses (2), (3) and (6) of this clause shall not apply unless the employee has worked for at least 18 hours in any week for the same employer. In the event of any such employee working less than 18 hours in any week with the same employer, such employer shall in lieu of contributing to such fund, pay such employee in cash at the prescribed rate.

(8) (a) The stamps issued to each employee in terms of subclause (6) of this clause shall be affixed by such employee in a contribution book to be obtained from the Secretary of the Council and retained by the employee.

(b) Application for a contribution book shall be made by the employee on a form to be obtained from the Council and completed by the employee setting out the employee's full name and address, occupation, and such other particulars as the Council may require and bearing his usual signature.

(c) The Council may at its discretion combine the stamps and contribution books referred to in this clause with any other stamps and contribution books issued by the Council in respect of any other fund for which provision is made in this Agreement.

(9) The stamps referred to in subclause (6) shall be purchased by the employer from the Council and an adequate reserve thereof shall be maintained by the employer at all times, provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused stamps. Application for such refund shall be made not later than six months after the expiration of the year during which the said stamps were issued.

(10) Any benefits accruing under the pension or like fund referred to in this clause shall not be transferable, and cannot be ceded or pledged; provided that an employee may nevertheless nominate a beneficiary to receive the proceeds of his policy in the event of his death prior to retirement.

(11) The Council shall cause full and true accounts of the pension or like fund to be kept and shall cause to be prepared an annual account for the period ending on the 31st December of each year. Every such account shall be certified by the auditor/s of the Council who shall be a public accountant/s and shall be countersigned by the Chairman of the Council, and shall, within three months after the close of the period covered by it, be transmitted to the Secretary for Labour with any report

'n verslag wat genoemde ouditeur/ouditeurs daarvoor uitgebring het. 'n Kopie van die jaarrekening moet beskikbaar wees ter insae deur lede van genoemde fonds.

(12) Ingeval van die ontbinding van die Raad of ingeval dit gedurende die looptyd van hierdie Ooreenkoms ophou om te funksioneer kan die Registrateur 'n trustee of trustees aanstel om die werk van die Raad ten opsigte van hierdie klousule te verrig en het die trustees wat aldus aangestel word, al die bevoegdhede wat vir die toepassing van hierdie klousule by die Raad berus.

31. AFTREKKINGS VIR SIEKTEBYSTAND.

Die partye by die Raad moet binne 12 maande na die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, oor 'n wysigings-ooreenkoms beding wat moet bepaal dat aftrekkings gemaak word van die lone van werknemers met die doel om 'n siektebystandfonds in te stel.

32. VAKVERENIGINGLEDEGELD.

Die partye by die Raad moet binne 12 maande van die datum af waarop hierdie Ooreenkoms van krag word, 'n wysigings-ooreenkoms aangaan wat voorsiening maak vir die aftrek deur werkgewers van vakverenigingledegede.

33. SPESIALE LIDMAATSKAPHEFFING—WERKGEWERS.

(1) Elke werkgewer wat 'n lid is van die Boland Master Builders' Association moet ten opsigte van elke werknemer wat by hom in diens is en vir wie daar lone voorgeskryf word in paragrawe (e), (f), (g), (h), (i), (k) en (l) van klousule 16 (1), uitgesonderd leerlinge en voormanne, 'n bedrag van 2c per week aan die Raad betaal.

(2) Geen bedrag moet ingevolge die bepalinge van subklousule (1) betaal word ten opsigte van 'n werknemer wat minder as 18 uur in 'n bepaalde week vir 'n werkgewerlid gewerk het nie.

(3) Indien 'n werknemer vir twee of meer lede van die Boland Master Builders' Association gedurende 'n bepaalde week gewerk het, moet die werkgewer by wie hy eerste gedurende daardie week vir minstens 18 uur in diens was, die bedrag bedoel in subklousule (1) betaal.

(4) Bedrae wat ingevolge die bepalinge van hierdie klousule betaalbaar is, moet voor die sewende dag van elke maand wat volg op dié ten opsigte waarvan die bedrae betaal word, deur die werkgewer aan die Sekretaris van die Raad aangestuur word, tesame met 'n staat in dié vorm wat die Raad mag voorskryf en wat die getal werknemers aantoon ten opsigte van wie bedrae betaal word, en wat sertifiseer dat die bedrag wat betaal word in ooreenstemming met die bepalinge van hierdie klousule is.

(5) Die Raad moet binne een maand wat volg op die maand van invordering, die totale bedrag aan bydraes ontvang ingevolge die bepalinge van hierdie klousule, min 'n invorderingskoste van twee en 'n half persent, wat aan die algemene fondse van die Raad toeval, aan die Boland Master Builders' Association stuur.

34. NASIONALE ONTWIKKELINGSFONDS VIR DIE BOUNYWERHEID.

(1) Nademaal die Raad verwittig is van die stigting van die Nasionale Ontwikkelingsfonds vir die Bounywerheid (wat in die lewe geroep is deur die National Federation of Building Trade Employers in South Africa), hierna die "Nasionale Fonds" genoem, verleen hy hierby magtiging om, ten einde die oogmerke gemeld in die voorwaardes van genoemde Nasionale Fonds te verwesenlik, bydraes in te vorder ooreenkomstig die prosedure hieronder uiteengesit.

(2) Elke werkgewer moet 'n bedrag van 8 sent per week tot die Nasionale Fonds bydrae ten opsigte van elkeen van sy werknemers vir wie lone voorgeskryf word in paragrawe (e), (f), (g), (h), (i), (k) en (l) van klousule 16 (1) van hierdie Ooreenkoms; met dien verstande dat—

(a) 'n werkgewer geen bedrag betaal ten opsigte van leerlinge of ten opsigte van 'n werknemer wat minder as 18 uur in 'n week vir hom werk nie; en

(b) waar 'n werknemer deur twee of meer werkgewers gedurende dieselfde week in diens geneem word, die werkgewer by wie hy die eerste gedurende daardie week vir minstens 18 uur in diens was, die bedrag vir daardie week moet betaal.

(3) Die prosedure voorgeskryf in klousule 28 van hierdie Ooreenkoms met betrekking tot die manier waarop bedrae aan die Raad betaal moet word, is *mutatis mutandis* van toepassing op die betaling van bydraes ooreenkomstig die bepalinge van hierdie klousule.

(4) Die Raad moet binne een maand wat volg op die maand van invordering, die totale bedrag van die bydraes wat hy ooreenkomstig die bepalinge van subklousule (2) ingevorder het, min 'n invorderingskoste van twee en 'n half persent, wat die algemene fondse van die Raad toeval, aan genoemde Nasionale Fonds betaal.

made thereon by the said auditor/s. A copy of the annual accounts shall be available for inspection by members of the said fund.

(12) In the event of the dissolution of the Council or in the event of it ceasing to function during the currency of this Agreement, the Registrar may appoint a trustee or trustees to perform the functions of the Council in respect of this clause and the trustees so appointed shall have all the powers vested in the Council for the purpose of this clause.

31. SICK BENEFIT DEDUCTION.

The parties to the Council shall, within 12 months of the date of coming into force of this Agreement, negotiate an amending Agreement which shall provide for deductions from the wages of employees for the purpose of a sick benefit fund.

32. TRADE UNION SUBSCRIPTIONS.

The parties to the Council shall, within 12 months of the date of coming into force of this Agreement, negotiate an amending Agreement which shall provide for the deduction, by employers, of Trade Union subscriptions.

33. SPECIAL MEMBERSHIP LEVY—EMPLOYERS.

(1) Every employer who is a member of the Boland Master Builders' Association shall pay to the Council an amount of 2 cents per week in respect of every employee employed by him for whom wages are prescribed in paragraphs (e), (f), (g), (h), (i), (k) and (l) of clause 16 (1), excluding learners and foremen.

(2) No payment in terms of subclause (1) shall be made in respect of an employee who has worked for less than 18 hours with a member employer in any one week.

(3) Where an employee has worked for two or more members of the Boland Master Builders' Association during any one week the payment referred to in subclause (1) shall be made by the employer who has first employed such employee for 18 hours or more during such week.

(4) Amounts payable in terms of this clause shall be forwarded by the employer to the Secretary of the Council before the seventh day of each month following that in respect of which the payments are made together with a statement in such form as the Council may prescribe indicating the number of employees in respect of whom payment is made and certifying that the amount paid is in accordance with the provisions of this clause.

(5) The Council shall within one month following the month of collection forward to the Boland Master Builders' Association the total amount of contributions received in terms of this clause less a collection fee of 2½ per cent, which amount shall accrue to the general funds of the Council.

34. NATIONAL DEVELOPMENT FUND FOR THE BUILDING INDUSTRY.

(1) The Council having been advised of the establishment of the National Development Fund for the Building Industry (inaugurated by the National Federation of Building Trade Employers in South Africa), hereinafter referred to as the "National Fund", hereby authorises, for the purpose of implementing the objects set forth in the conditions of the said National Fund, the collection of contributions in accordance with the procedure detailed hereunder.

(2) Every employer shall contribute to the National Fund an amount of 8 cents per week in respect of each of his employees for whom wages are prescribed in paragraphs (e), (f), (g), (h), (i), (k) and (l) of clause 16 (1) of this Agreement; provided that—

(a) no payment shall be made by an employer in respect of learners or of an employee who works less than 18 hours for him in any week; and

(b) where an employee is employed by two or more employers during the same week, the payment for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than 18 hours.

(3) The procedure prescribed in clause 28 of this Agreement relative to the manner in which payments shall be made to the Council, shall apply *mutatis mutandis* to the payment of contributions in terms of this clause.

(4) The Council shall, within one month following the month of collection pay over to the said National Fund the total amount of contributions collected by it in terms of subclause (2) of this clause, less a collection fee of 2½ per cent, which amount shall accrue to the general funds of the Council.

(5) Kopieë van die konstitusie en die geouditeerde jaarlikse rekenings en balansstate van die Nasionale Fonds vir elke boekjaar, moet by die Raad en by die Sekretaris van Arbeid ingedien word. Vir die toepassing van hierdie subklousule beteken die uitdrukking "konstitusie" ook alle wysigings van die konstitusie wat van tyd tot tyd aangeneem word.

35. AGENTE.

(1) Die Raad mag een of meer persone as 'n agent of agente aanstel om behulpzaam te wees met die uitvoering van hierdie Ooreenkoms.

(2) 'n Agent het onderstaande bevoegdhede (vir sover hierdie bevoegdhede betrekking het op slegs dié persone wat lede van die werkgewersorganisasie of vakverenigings is)—

(a) om 'n perseel of plek waarin die Bounywerheid beoefen word, te eniger tyd te betree wanneer hy 'n grondige rede het om te vermoed dat enigeen daarin werksaam is;

(b) om enige werkgewer of werknemer in die teenwoordigheid van ander of alleen, soos hy mag goedvind, te ondervra oor aangeleenthede wat op hierdie Ooreenkoms betrekking het;

(c) om te eis dat die boeke, tydstate, registers of dokumente wat nodig mag wees om vas te stel of die bepalings van hierdie Ooreenkoms nagekom word, getoon moet word en om dit te inspekteer, te ondersoek of 'n afskrif daarvan te maak.

(3) Wanneer 'n agent die bevoegdhede uitoefen wat by subklousule (2) van hierdie klousule aan hom verleen word, mag hy 'n tolk met hom saamneem.

(4) Elke werkgewer of werkgewersorganisasie of vakvereniging wat 'n party by die Raad is en alle persone wat lede van sodanige werkgewersorganisasie of vakvereniging is, moet die agent alle fasiliteite verleen om hom in staat te stel om die bevoegdhede uit te oefen wat by subklousules (2) en (3) van hierdie klousule aan hom verleen word.

(5) Behoudens magtiging deur die Minister ingevolge die bepalings van die Wet op Vakleerlinge, beskik 'n agent oor die bevoegdheid om komitees vir vakleerlinge in die Nywerheid by te staan deur ondersoek in te stel ten einde te verseker dat die voorwaardes van leerlingskontrakte nagekom word ingevolge die bepalings van die Wet op Vakleerlinge en die regulasies ingevolge daarvan uitgevaardig.

36. VRYSTELLINGS.

(1) Die Raad mag om 'n afdoende rede vrystelling van enigeen van die bepalings van hierdie Ooreenkoms verleen; met dien verstande dat vrystelling van enigeen van die bepalings van klousule 23 nie verleen mag word nie tensy die skriftelike goedkeuring van die Departement van Arbeid vooraf verkry is nie.

(2) Die Raad het die bevoegdheid om die voorwaardes waarop en die tydperk waarvoor 'n vrystelling van krag is, te bepaal.

(3) 'n Vrystellingsertifikaat, onderteken deur die Voorsitter of die Sekretaris van die Raad, moet aan elke werkgewer of werknemer aan wie vrystelling verleen word, uitgereik word.

(4) 'n Vrystellingsertifikaat mag te enige tyd gedurende die tydperk waarvoor dit uitgereik is, deur die Raad gewysig of ingetrek word.

37. ALGEMEEN.

Niks wat in hierdie Ooreenkoms vervat is, moet so uitgeleë word dat dit 'n werkgewer of werknemer onthef van die bepalings van enige ander wetsbepaling of proklamasie, of enige verordening, of regulasies wat ingevolge daarvan opgestel is nie.

Namens alle partye by die Raad op hede die 20ste dag van April 1968 in Kaapstad onderteken.

THOS. PATTULLO, *Voorsitter*.
J. M. HARPER, *Ondervoorsitter*.
Z. P. CELLIERS, *Sekretaris*.

No. R. 1296.

26 Julie 1968.

WET OP FABRIEKE, MASJINERIE EN
BOUWERK, 1941.

BOUNYWERHEID, WESTELIKE PROVINSIE.

Ek, Marais Viljoen, Minister van Arbeid, verklaar hierby kragtens artikel 22 (1) van die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941, dat die bepalings van die

(5) Copies of the Constitution and of the audited annual accounts and balance sheets of the National Fund for each financial year, shall be lodged with the Council and with the Secretary for Labour. For the purpose of this subclause the term "Constitution" shall include any amendments to the Constitution adopted from time to time.

35. AGENTS.

(1) The Council may appoint one or more persons as agent or agents to assist in giving effect to this Agreement.

(2) An agent shall have the following powers (insofar as these powers concern only persons who are members of the employers' organisation or trade unions)—

(a) to enter any premises or place in which the Building Industry is carried on at any time that he has reasonable cause to believe that any person is employed therein;

(b) to question, in the presence of or apart from others as he deems fit any employer or employee, regarding matters relating to this Agreement;

(c) to require the production of, inspect, examine or copy such books, time sheets, records or documents as may be necessary for ascertaining whether the provisions of the Agreement are being complied with.

(3) When exercising the powers conferred upon him by subclause (2) of this clause, an agent may be accompanied by an interpreter.

(4) Every employer who, or employers' organisation or trade union which is a party to the Council and all persons who are members of such employers' organisation or grade union shall grant the agent all facilities to enable him to exercise the powers conferred upon him in terms of subclauses (2) and (3) of this clause.

(5) Subject to authorisation by the Minister in terms of the provisions of the Apprenticeship Act, an agent shall have the power to assist Apprenticeship Committees for the Industry by carrying out inspections in order to ensure that the conditions of apprenticeship contracts are being observed in terms of the Apprenticeship Act, and the regulations promulgated thereunder.

36. EXEMPTIONS.

(1) The Council may grant exemption from any of the provisions of this Agreement for any good and sufficient reason; provided that exemption from any of the provisions of clause 23 shall not be granted unless prior approval of the Department of Labour has been obtained in writing.

(2) The Council shall have the power to fix the conditions under and the period for which any exemption shall operate.

(3) A certificate of exemption under the signature of the Chairman or Secretary of the Council shall be issued to every employer or employee exempted.

(4) A certificate of exemption may be amended or withdrawn at any time by the Council during the period for which it was granted.

37. GENERAL.

Nothing in this Agreement contained shall be construed as absolving any employer or employee from the provisions of any other enactment or proclamations, or any by-laws, or regulations framed thereunder.

Signed at Cape Town this 20th day of April 1968, on behalf of all parties to the Council.

THOS. PATTULLO, *Chairman*.
J. M. HARPER, *Vice-Chairman*.
Z. P. CELLIERS, *Secretary*.

No. R. 1296.

26 July 1968.

FACTORIES, MACHINERY AND BUILDING
WORK ACT, 1941.

BUILDING INDUSTRY, WESTERN PROVINCE.

I, Marais Viljoen, Minister of Labour, hereby in terms of section 22 (1) of the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941, declare the provisions of the

Ooreenkoms en kennisgewing in verband met die Bounywerheid, gepubliseer by Goewermetskennisgewing No. R. 1295 van 26 Julie 1968, oor die algemeen vir die werknemers wie se werkure en besoldiging ten opsigte van oortyd, openbare feesdae en werk op Sondae en openbare feesdae daarby gereël word, nie minder gunstig is nie as die desbetreffende bepalings van genoemde Wet.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

No. R. 1297. 26 Julie 1968.

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956.

WERKRESERVERINGVASSTELLING No. 13.—
BOUNYWERHEID, KAAPPROVINSIE EN NATAL.

VRYSTELLING TEN OPSIGTE VAN SEKERE GEBIEDE IN DIE WESTELIKE PROVINSIE.

Hierby word vir algemene inligting bekendgemaak dat die Minister van Arbeid kragtens artikel 77 (10) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, en met ingang van die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 31 Julie 1972 eindig, vrystelling van die bepalings van Vastelling No. 13 wat by Goewermetskennisgewing No. R. 1861 van 9 November 1962 gepubliseer is, aan alle werkgewers en hul werknemers wat Gekleurdes is en vir wie die Ooreenkoms in verband met die Bounywerheid, Westelike Provinsie, gepubliseer by Goewermetskennisgewing No. R. 1295 van 26 Julie 1968 bindend is, verleen het, in dié mate dat Gekleurdes wat ingevolge klousule 11 van genoemde Ooreenkoms by die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid (Westelike Provinsie) geregistreer is, toegelaat mag word om in genoemde Nywerheid werk gespesifiseer in die omskrywing van „Werksman” in klousule 3 van genoemde Ooreenkoms, te verrig, uitgesonderd werk in verband met winkel-, kantoor- en bankuitrusting.

Die vrystelling in verleen op voorwaarde dat dit ten opsigte van enige werkgewer sal verval sodra sodanige werkgewer 'n Blanke wat by hom in diens is in werk ten opsigte waarvan vrystelling verleen is, vervang deur 'n persoon wat nie 'n Blanke persoon is nie.

Agreement and notice relating to the Building Industry, published under Government Notice No. R. 1295 of 26 July 1968, to be, on the whole, not less favourable to the employees whose hours of work and remuneration in respect of overtime, public holidays and work on Sundays and public holidays are regulated thereby, than the relative provisions of the said Act.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

No. R. 1297. 26 July 1968.

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956.

WORK RESERVATION DETERMINATION No. 13.—
BUILDING INDUSTRY, CAPE PROVINCE AND NATAL.

EXEMPTION IN RESPECT OF CERTAIN AREAS IN THE WESTERN PROVINCE.

It is hereby notified for general information that the Minister of Labour has in terms of section 77 (10) of the Industrial Conciliation Act, 1956, and with effect from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 31 July 1972, granted exemption from the provisions of Determination No. 13 published under Government Notice No. R. 1861 of 9 November 1962 to all employers and their employees who are Coloured persons and who are bound by the Agreement relating to the Building Industry, Western Province, published under Government Notice No. R. 1295 of 26 July 1968, to the extent that Coloured persons who are registered with the Industrial Council of the Building Industry (Western Province) in terms of clause 11 of the said Agreement, may in the said Industry perform any work specified in the definition of "Operative" in clause 3 of the said Agreement, except work in connection with shop, office and bank fitting.

The exemption has been granted on condition that it shall cease to operate in respect of any employer immediately such employer replaces a White person employed by him on work in respect of which exemption has been granted, by a person who is not a White person.

INHOUD.

No.	BLADSY
Arbeid, Departement van GOEWERMETSKENNISGEWINGS	
R.1295. Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Bounywerheid, Westelike Provinsie: Ooreenkoms vir die plattelandse gebiede ...	1
R.1296. Wet op Fabrieke, Masjinerie en Bouwerk, 1941: Bounywerheid, Westelike Provinsie	27
R.1297. Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Werkreserveringvasstelling No. 13: Bounywerheid, Kaapprovinsie en Natal: Vrystelling ten opsigte van sekere gebiede in die Westelike Provinsie ...	28

CONTENTS.

No.	PAGE
Labour, Department of GOVERNMENT NOTICES	
R.1295. Industrial Conciliation Act, 1956: Building Industry, Western Province: Agreement for the country districts ...	1
R.1296. Factories, Machinery and Building Work Act, 1941: Building Industry, Western Province ...	27
R.1297. Industrial Conciliation Act, 1956: Work Reservation Determination No. 13: Building Industry, Cape Province and Natal: Exemption in respect of certain areas in the Western Province ...	28

Koop Nasionale Spaarsertifikate

Buy National Savings Certificates

Die Staatsdrukker, Pretoria.

The Government Printer, Pretoria.